

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Norske
Universitets- og Skole-
Annaler,

udgivne

af

C. A. Holmboe,
Profesor ved det Kongelige Frederiks Universitet.

Første Binds tredje Hæfte.

Christiania 1835.
Trykt paa Johan Dahls Forlag, hos
Jacob Ehr. Abelsted.

- Paa Undertegnedes Forlag ere følgende Bøger udkomne:
- Fosb, H., Artilleriecapitain. Bemærkninger over Constitutionsforslagene. 24 f.
- Tidssnornerne. Et Leilighedsdigt. 1835. 60 f.
- Fougstad, C., det norske Storching i 1833. 36 f.
- Holmboe, E. A., (Profesor) Norske Universitets- og Skole-Annaler, 1ste og 2det Hæfte. Hvert Hæfte 60 f.
- (Paa dette Tidsskrift kan subscriberes paa alle Postcomptoiter og hos Undertegnedes Commissionairer i de andre Byer. Maaligt udkommer i det hoieste 4 Hæfter. Hvert Hæfte koster 60 f., og forsendes ifølge Kgl. naadigst Tilladelse, med Posten, imod at erlægges 8 f. pr. Exemplar.)
- Ord, nogle, i Anledning af det under Titlen af "Orlogsmanden" udkomne Skrift, og den i Morgenbladet Nr. 221, indrykkede Artikel angaaende Søeforsvaret. Af Forsk. til Tanker om Norges Søeværn. 20 f.
- Orlogsmanden. Et Blisk paa Norges Søeforsvar. 16 f.
- Orlogsmanden No. 2. Indeholdende Bemærkninger over det nylig udkomne Skrift: "Nogle Ord i Anledning af det under Titlen af "Orlogsmanden" udkomne Skrift, og den i Morgenbladets No. 221, indrykkede Artikel angaaende Søeforsvaret: 1834. 36 f.
- Skildringer til Dagens indre Historie (under den Sv. Rigsdag 1834). De Kravende. Indeholdende: Greverne Platen, Bjornshjerna og David Frölich; Friherreerne Henning Wrangel og Anckerhvård; Provst Grev Schmerin; General Libell; Oberstlieutenant Gustaf Hjerta; Vicekoy Almqvist; Statsraad Schwan og Bonden Lars Olsson. Prisen er 60 f.
- Skildringer til Dagens indre Historie under den nærværende Svenske Rigsdag, 1834 — 35. De Nærværende. Indeholdende: Greverne de Geer, de la Gardie, Wetterstedt og Lagerbielte; Friherreerne Akerhielm, Nordin og L. J. Boie; Professor Munk af Rosenfeldt, Grev Cronhielm; Erkebiskoppen af Rosenstein; Biskopperne af Vingård, Hedrén, Lindblad, Lyselius, Tegner, Franzén og Wallin; Professor Agardh; Præsident Poppius, Justitieborgermester Ulberg; Brugspatronerne Petré og Wærn; Vondestandens Talemand Langborg; Viceralemand Jon Jonsson, samt Andreas Danielsson m. Fl. Prisen er 1 Spd.
- Tanker om Norges Søeværn. 24 f.
- Welhaven, J. S., Norges Dæmring, et polemisk Digt, smukt hestet. 40 f.
- Christiania 1835.

Johan Dahl.
Kirkegaden 171.

Paa Forlangende udelveres gratis Fortegnelse over nye Bøger, som til vedtegnede Priser ere at erholde hos Johan Dahl i Christiania, samt hos dennes Commissionairer i de andre Byer Nr. 1 til 6. 1833. 1834. Priserne ere nu omtrent 10 pCt. lavere end som anført er i Fortegnelsene.

Af "Bibliothek for Ungdommen". Samlet og udgivet af J. Chr. Kiise, (Udg. af Arkiv for Historie og Geographie,) er første Hæfte 1835 udkommet. Prisen er 36 f. for Hæftet. Subscription modtages af

Johan Dahl.

Norske
Universitets- og Skole-
Annaler.

Første Binds tredie Hæfte.

Universitetet.

(Fortsat fra Pag. 220).

Ⓒ. Examina.

De ved Universitetet anordnede Examina kunne inddeles i to Hovedklasser, nemlig forberedende Examina og Embeds = Examina.

A) De forberedende Examina, d. e. saadanne, som, ifølge Anordningerne, forudsættes som Betingelser for Udgang til Embeds = Examina ere følgende:

a) Examen artium.

Denne Examen, hvis Hensigt det er at prøve, om de Studerende, som attraae academisk Borgerret, ere i Besiddelse af saadanne Kundskaber, at de med Nytte kunne høre academiske Forelæsninger, giver, efter et tilfredsstillende Udfald, Udgang til acad.

Borgerret. *) For at ikke Examinatorernes Tid ska formeget optages med at prøve Uudodne, erholder Ingen Udgang til denne Examen, uden han medbringer Testimonium enten fra en lærd Skole eller fra en med Dimissionsret forsynet ældre Studerende.

Indtil 1826 blev denne Examen afholdt næsten ganske i Overensstemmelse med Loven af 22de Marts 1805 saaledes, at Examinanderne prøvedes baade skriftligen og mundtligen i de fleste Fag. Vel udarbejdede Lovcommitteen, ifølge Storthingsbeslutning af 30te Marts 1816, i Forening med de 3 dertil af Collegiet udnævnte Professore, Everdrup, Hersleb og Steenbloch, et Udkast til en Lov angaaende Examen artium (der er trykt 1817), hvilket, med en Deel Forandringer, antoges af Storthinget den 11te Juni 1818; men dette erholdt ikke Hans Majestæts Sanction (sef. Storthingsforhandlingerne i Septbr. 1818 pag. 224).

Examinandernes Antal tiltog imidlertid aarligen, medens Universitetslærernes ringe Antal ei tillod Udnævnelsen af mere end een Examenstdeputation. Den Tid, som til Examenst Afholdelse medgik, blev saaledes aarligen længere, og i samme Forhold Tiden til Forelæsningers Afholdelse i det paafølgende Semester fortere. Saavel denne Omstændighed som end mere den, at adskillige af de ved den skriftlige Examen brugelige Prøver syntes uhensigtsmæssige eller overflødige, foranledigede Examenstdeputationen

*) Fundatsens § 30: "Ved Examen artium gjøres Rede for de Kundskaber, som Eleverne i de lærde Stoler lovmæssigen skulle være i Besiddelse af, for dersaa at kunne dimittes til Universitetet."

for 1823 til at indsende Forslag til en forandret Form for Examen artium, ifølge hvilket de fleste skriftlige Prøver skulde bortfalde. Da imidlertid endnu ingen Beslutning var fattet om en Fundats for Univ., ansaae høiere Vedkommende det rigtigst, at ingen Forandring med denne Examen blev foretaget, før end Sagen angaaende Fundatsen var afgjort.

Da Fundatsen var emaneret, blev i 1825 Collegiets Betænkning æftet om de hensigtsmæssigste Bestemmelser angaaende hvad, der mindst bør opgives til Ex. art. i de gamle Sprog; og, efterat saadan Betænkning var afgiven, udkom, under 11te Januar 1826, følgende Kongl. Resolution.

Under 11te d. M. har det naadigst behaget Hs. Majestæt Kongen at resolve:

1. "De, der herefter til Universitetet dimitteres, have i Almindelighed at opgive i Latin og Græsk alt, hvad der i vedkommende Skoler, eller forsaavidt Privat-Dimittereede angaaer, ved privat Underviisning er gennemgaaet med dem, dog med Undtagelse af Læsebøger, Exempelsamlinger og Chrestomatier for de første Begyndere.

2. Som Minimum af den ved Resolution af 29de Juli 1825 fastsatte Cylcus af Muctores i Latin, Græsk og Hebraisk, inden hvilken Lærerne ved de lærde Skoler have at holde sig, bør til Examen artium opgives og gjøres Rede for følgende:

- a) Latiniske Prosaister: Enten: 3 Bøger af Justinus, Callust's Catilina og Jugurtha, Ciceros 4 catilinariske Taler, Ciceros Bøger de senectute og de amicitia, Taciti Germania og et Par Bøger af Dvinctilian;

Eller: Cornelius Nepos, Cæsar de bello gallico, 3 Bøger af Livius, Ciceros Taler pro lege Manilia og pro Archia samt 1 à 2 Bøger af hans Skrivt de officiis.

- b) Latinste Digtere: 2 Bøger af Virgils Eneide og 2 Bøger af Horats's Oder, samt desuden: Enten: Phædri Fabler, 2 Bøger af Ovids Metamorphoses og Virgils Ecloger; Eller: en Comœdie af Terent's, Horats's Epistler og hans ars poetica.
- c) Græske Profaisker: 1 Bog af Herodot og en af Platos Dialoger, samt desuden: Enten Herodian og 1 Bog af Xenophons Memorabilia; Eller: 1 Bog af Xenophons Cyropædie og 1 af Plutarchs Biographier.
- d) Græske Digtere: 3 Bøger af Homers Iliade eller Odyssee, samt desuden: Enten: En Tragedie af Sophocles, Eller: Hesiodi Theogonie, samt Bion's og Moschus's Idyller;
- e) Af Hebraisk:
- Enten: Det, der i Gesenius hebraiske Læsebog er indført af Mose og Dommernes Bøger, samt af Davids Psalmer; Eller: 10 af Davids Psalmer og 20 Capitler enten af Genesis, Dommernes Bog, Samuels Bøger eller Kongernes Bøger.

3. Den i § 2 givne Bestemmelse bliver i de første 5 Aar at anvende med fornødent Hensyn til den Forberedelse til Studeringer, vedkommende Gra-

minander forinden have modtaget, og bør saaledes i Løbet af ovenmeldte Aar efterhaanden mere og mere ferdres opfyldt; hvorhos den, efter Udløbet af 5 Aar, ganske træder i Kraft.

4. Det overlades Lærerne selv at vælge, hvilke af de i de forskjellige Afdelinger ansatte Forfattere de ville gjennemgaae med deres Disciple, naar kun det, som disse ved Examen artium opgive, bliver omtrent æquivalent mod hvad, der i de særskilte Afdelinger er bestemt som Minimum, dog saaledes, at hvad Hebraisk angaaer, bør, forsaavidt Dimittenden i dette Sprog skal examineres, Ingen dimitteres til Universitetet, uden at kunne angive de i en af de 2de Afdelinger anførte Davids Psalmer."

Kirkedepartementet havde imidlertid ligeledes forlangt Collegiets Betænkning om, hvorvidt der i det før indsendte Forslag til en Lov for Examen artium maatte anses hensigtsmæssigt at foretage nogen Forandring, forinden Dep. søgte at faae det approberet som Reglement. Med Hensyn til denne Bestemmelse blev Forslaget omarbejdet, og i Marts 1825 indsendt til Dep., der kort efter forlangte yderligere Betænkning, om det ei vilde være hensigtsmæssigt at tilføie, som skriftlig Prøve, Oversættelse fra Latin. (Ifølge Forslaget skulde nemlig den skriftlige Examen indskrænke sig til Udarbejdelse i Modersmaalet og latinisk Stiil). Det philosophiske Facultet og Collegiets Pluralitet fraraadede fremdeles denne Prøve. Under 3die Juli 1826 udkom derefter "Reglement for Examen artium ved det Norske Universitet, af følgende væsentlige Indhold: Examen artium

afholdes aarligen i Begyndelsen af August-Maaned*) — Coll. acad. udnævner Examensdeputationen — Examen er deels skriftlig, deels mundtlig; hiint bestaaer i: a) en Udarbeidelse i Modersmaalet. b) Oversættelse af et latinist Pensum. c) en latinist Stillsprøve. — Opgaverne, som af Examensdeputationen bestemmes, dicteres Examinanderne — Under Udarbeidelsen, der skeer under Opsyn, maae ei bruges Dræbøger eller andre Hjælpsmidler — Udarbeidelserne leveres i dobbelt Afskrift, een med Navn og een foruden; begge forsynes med samme Nummere — Afskrifterne uden Navn cirkulere til Censur imellem Deputationens Medlemmer — Saa snart denne Censur er fuldbragt, begynder den mundtlige Examen — Som Special-Charakterer bruges: Udmærket godt, Meget godt, Godt, Temmelig godt, Maadeligt og Slet; som Hovedcharakterer: Laudabilis præ ceteris, Laudabilis, Haud illaudabilis og Non contemnendus. — De, som ved skriftlig Examen erholde for noget Fag Charakteren Maadelig eller Slet, anses for umodne til at optages til academiske Borgerere; hvorimod Charakteren Slet ved den mundtlige Prøve foranlediger Udsættelse i den academiske Borgerrets Erholdelse, indtil Examinanden, ved en senere Prøve, har erhvervet sig en bedre Charakter —

*) I Maaene 1813, 14 og 15 blev den afholdt i Juni-Maaned; men efter Collegiets Forslag blev, ved Resolution af 17de April 1816, bestemt, at Ex. art. for Eftertiden skulde afholdes i Begyndelsen af Aug. Maaned. Enkelte Gange har, paa berom indgivet underdan igt Ansøgning, overordentlig Ex. art. været anordnet og afholdt i Decembor Maaned.

Hovedkarakteren bestemmes efter Middeltallet af Specialkaraktererne, udtrykte ved Tallene 1 til 6; dog faaer Ingen Laudabilis præ ceteris, saafremt han har nogen ringere Specialkarakter end Meget godt — Er Middeltallet af Karaktererne over $4\frac{1}{2}$, ansees Examinanden for umoden til acad. Borgerret — Examens Udfald indberettes til Collegiet, og for enhver Examineret udstedes et Afskrift af de ham meddeelte Charakterer, i Form af et academisk Testimonium.

For noiere at bestemme, hvorledes man skulde forholde sig i et Par Tilfælde, hvorom i Reglementet Bestemmelser saanedes, udkom, efter derom skeet Forestilling, under 20de Novbr. s. A., et Tillæg til Reglementet, hvori bestemmes, at Ingen for Freutiden maa antages til Examen artium paa den ham, til et foregaaende Aars Examen, meddeelte Dimission; samt, at de, som ved den mundtlige Examen udeblive fra Examinationen i enkelte Fag, skulde være forpligtede til at underkaste sig den hele Examen paa ny, saafremt de ikke kunne bevise, at de ved Sygdoms eller andet ligesaa gyldigt Forsald have været ude af Stand til at møde ved Prøven; derom maa i saa Fald Examensdeputationen ufortøvet underrettes; hvorefter Vedkommende senere kan blive examineret i tilbagestaaende Dele af Examen.

I Overensstemmelse med de i dette Reglement samt Tillæg indeholdte Bestemmelser har Examen artium i de senere Aar været afholdt.

Udfaldet af Examina artium i Universitetets første 20 Aar kan erfares af følgende Oversigt:

Examina artium

Aar	Anmeldte til Examen fra								Privatiter.	Strav. St.	Stens St.	Fø. halds St.	Exam. St.	Skr. halds St.	Bergens St.	Kronhj. St.	Skr. St.	G. St.	
1813	8	5	0	5	Disse senere op-														
1814	10	3	3	3	rettede Skoler														
1815	2	1	3	2	have ikke dimit-														
1816	7	5	6	2	teret, for end i de														
1817	10	0	2	5	nedenanførte														
1818	3	2	6	4	Aar.														
1819	7	3	0	4															
1820	9	3	3	4															
1821	12	3	5	6															
1822	16	4	5	6	5														
1823	8	2	9	8	8														
1824	13	2	5	8	5													29	62
1825	19	9	7	9	18													35	97
1826	15	1	6	8	1													46	77
1827	18	3	4	0	5	2												91	126
1828	9	6	5	7	4	0	4	2										79	116
1829	9	3	0	3	6	6	1	0										97	125
1830	12	9	1	7	7	0	4	0										77	117
1831	14	6	4	4	6	8	2	0										92	136
1832	2	3	7	4	8	0	5	0										109	138

1813 til 1832.

	Rejserede.				Bestaaet sig med Hovedcharakter.				
	Korslagt denne.	Fremfaldet sig til Triftig Prøve.	Zilbagefaldte eller ubelevede.		Raub. p. c.	Raubbilis.	Gaub ill.	Non cont.	S gllt.
Herover findes i					0	9	8	1	18
disse Aar ikke ganz					1	10	8	2	21
ste noiagtige An-					0	4	3	2	9
givelsjer.					0	3	16	3	22
					0	2	19	1	22
					0	7	10	4	21
					0	2	16	3	21
					0	3	22	4	29
					0	8	22	10	40
					0	16	28	9	53
					0	12	30	10	52
	0	62	0	2	0	17	38	4	59
	4	93	0	2	0	14	60	14	88
	4	73	2	17	0	21	23	10	54
	14	112	0	3	1	43	52	11	107
	1	115	7	32	1	26	37	12	76
	5	120	0	10	0	33	58	18	109
	0	117	3	4	2	39	52	17	110
	3	133	3	12	0	41	53	23	117
	3	135	1	24	0	31	49	25	108
					5	344	604	183	1136

b) Examen philologico-philosophicum.

Ved Skrivelse fra Directionen for Universiteterne og de lærde Skoler, af 5te Juni 1813, erholdt Collegium academicum Bemyndigelse til, ad interim at bestemme Indretningen af den i Bestemmelserne af 24de Marts 1812 Litr. D omhandlede Examen philosophicum. Collegiet bestemte, i Henhold dertil, at denne Examen skulde her tages i de samme Fag, som ved Examen philologicum og philosophicum ved Kjøbenhavns Universitet, dog at Naturhistorie, indtil videre, sattes i Stedet for Astronomie, hvori den Gang endnu ikke her doceredes; samt, at det skulde overlades til de Studerendes Valg at underkaste sig Examen ved hvert Semesters Begyndelse eller Slutning, i saa mange og i hvilke Fag de vilde.

I Aug. 1814 blev den Bestemmelse tilføjet, at Examen for Eftertiden blot skulde afholdes ved hvert Semesters Slutning, samt, at Examinanderne for Eftertiden skulle prøves baade i Astronomie og Naturhistorie.

I Overensstemmelse med disse Regler blev Examen afholdt ligetil Univ. erholdt sin Fundats.

Nu udarbejdede det filosofiske Facultet et Udkast til Reglement for Examen philologico-philosophicum (saa kaldes den i Fundatsens § 31*), der

*) Denne § lyder saaledes: "Forinden de academiske Borgere kunne stedes til theologisk, latinisk-juridisk, latinisk-medicinsk, og Skolelærer-Embedsexamen, skulde de ved Universitetet have bestaaet til Examen philologico-philosophicum. Ved denne Examen gjøres Rede for de Studerendes Frem-

i Juni Maaned 1825 blev indsendt til Coll. acad., som med saa Forandringer indstillede Udkastet til høiere Approbation. Ifølge heraf udkom, under 27de Aug. s. A., Reglement for Examen philologico-philosophicum ved det Norske Universitet, af følgende væsentlige Indhold: "Denne Examen afholdes i Løbet af de sidste 14 Dage i ethvert Semester — den bestaaer af 3 Afdelinger — til den første hører Latin, Græsk og, for vordende Theologer, Hebraisk*) — til den anden hører Mathematik,

Strid i Philosophie, Mathematik, Astronomie, Naturvidenskaberne, Historie, Græsk og Latin, samt Hebraisk, dog at Kundskab i sidstnævnte Sprog ordentligviis kun skal fordræs af de Studerende, der agte at blive Theologer."

- *) Ved Kongl. Resol. af 27de Febr. 1826 er heri gjort den Forandring, at Hebraisk hører til 2den Afd. og Mathematik til 1ste. I det af det philos. Fac. udarbejdede og af Coll. acad. tiltraadte Forslag var nemlig Astronomie henlagt til tredie Afd. og Naturhistorie til anden; da denne Inddeling imidlertid ikke fandt høiere Vedkommendes Bifald, foreslog Facultetet — for dog paa en Maade at sørge for, at de Studerende erhvervede sig de nødvendige Kundskaber i Mathematik, førend de begyndte paa Astronomiens Studium — den ovennævnte Forandring, hvilken Coll. indstillede til Approbation, med den Bemærkning, at det ei vidste noget hensigtsmæssigere at foreslaae, efterat det i sin Tid indgavne Forslag om Inddelingen ei var bleven naadigt antaget. Denne Forholdsregel bidrog dog kun i ringe Grad til det derved tilføjede Niemeds Dynaaelse; thi de fleste Studerende underkaste sig Examen phil. i de to første Afdelinger i samme Semester. Det philosophiske Facultet androg derfor i Begyndelsen af 1832 atter paa, at Natur-

Astronomie og Historie — til den tredie Naturlære, Philosophie og Naturhistorie — Ved Examen gjøres Rede for: i de philologiske Discipliner, Historie og Naturhistorie, hvad der i et af de tre næst foran Examen gaaende Semestre er foredraget for de yngre Studerende; af Mathematik: Stereometrie, Trigonometrie, Bogstavregning og de første Grunde af Algebra; af Astronomie og Naturlære: et systematisk Indbegreb af disse Videnskabers Hovedsætninger; af Philosophie: Logik, Psychologie, Metaphysik og Ethik — Examen i de forskjellige Afdelinger maa tages i den Orden, hvori de ere nævnte; dog kan Candidaten i samme Semester gaae op til Examen i mere end een Afd. — For hvert Fag gives en af Charaktererne: Laud. p. c.; laud.; haud illaud.; non contemn. — Opnaaes ingen af disse Charakterer, maa Candidaten tage Examen om igjen i et følgende Semester, i alle til Afdelingen hørende Fag; det samme gjælder, om Noget, formedelsf Sygdom eller anden Hindring, udebliver fra Examen i eet eller flere Fag — Omexamination, formedelsf ringe Charakter, tillades ei i noget enkelt Fag; men Collegiet kan bevilge det for en heel Afdeling — Hovedcharakteren bestemmes efter den bedste Halvdeel af de specielle Charakterer; dog kan a) Ingen faae Laud. p. c., naar han i noget Fag har ringere Charakt. end Laud. b) Ingen faae Laud., naar han har noget Non cont.; c) In-

historie maatte henlægges til 2den Afdeling og Astronomie til tredie, hvilket Forslag, tiltraadt af Collegiets Pluralitet, ved høieste Resolution af 3die s. M. ei blev bifaldt.

gen faae Haud illaud., naar han har mere end tre Non contemn. d) Examen ei ansæes absolvert af den, som har faaet 5 eller flere Non contemn.; men han maa omeramineres i de Afdelinger, hvori han har faaet tvende Non contemn. — Enhver, som har absolvert Examen, erhoder en Attest, indeholdende Charaktererne — Særskilt Examen i Hebraisk kan af Collegiet bevilges den, som, efter absolvert Examen philologico-philosophicum, senere maatte bestemme sig for det theologiske Studium — Om Examens Udfald sendes Indberetning til Coll. acad. og de givne Charakterer bekjendtgjøres ved Opflag.” —

Dette Reglement blev første Gang fulgt ved Examen i Juni 1826, og har senere stedsse tjent til Regel for denne Examens Afholdelse.

Følgende Tabel giver en Oversigt over Udfaldet af denne Examen i de første 20 Aar:

Aar	Eksaminerede i enkelte Afdelinger.		Absolveret Examen med Hovedcharakter				
	1 Sem.	2 Sem.	laud. p. c.	laud.	laud. ill.	Non cont.	I Alt.
1813	I disse Aar har		1	2	0	0	3
1814	des ikke noigtige		2	3	7	1	13
1815	Angivelser		0	2	0	0	2
1816	herom.		6	15	5	0	26
1817			0	3	5	0	8
1818			3	10	11	0	24
1819			1	9	5	0	15
1820			1	11	9	1	22
1821			2	15	8	0	25
1822			4	15	5	3	27
1823			4	23	15	1	43
1824	62	111	1	27	17	2	47
1825	77	121	7	23	19	2	51
1826	108	113	3	45	27	1	76
1827	83	155	7	27	31	1	66
1828	112	127	9	58	49	0	116
1829	100	156	13	43	29	3	88
1830	76	172	4	55	58	3	120
1831	126	159	7	52	40	2	101
1832	132	160	4	50	60	2	116
			79	488	400	22	989

c) Præliminair - Examen.

a) for Jurister og Læger.

For at bringe den pag. 28 anførte Bestemmelse angaaende en Prøve for saadanne unge Mennesker, som, uden at henhøre til de egentlige Studerende, ønskede Udgang til at høre Forelæsninger, i Udførelse, indsendte Collegium academicum i Juli 1814 til Regjeringen et Forslag til en Præliminair = Examen for Saadanne; hvorefter, under 9de Febr. 1815, udkom en provisorisk Anordning, angaaende en præliminær Examen ved Norges Universitet for Jurister, Læger og Pharmaceuter, ifølge hvilken Enhver, som, uden at være academisk Borger, attraaede at danne sig ved Univ. til Jurist, Læge eller Pharmaceut, skulde, for at erholde Udgang til Embedsexamen, af vedkommende Universitetslærere, foreløbigt prøves

- 1) i Modersmaalet, om han med Orden, Tydelighed og grammatikalisk Rigtighed kunde fremsætte sine Tanker over en ham forelagt og vel bekendt Materie;
- 2) i den practiske Regnekunsts første Grunde;
- 3) i den almindelige og Modersmaalets Grammatik,
- 4) i det Vigtigste af Logiken.

Desuden skulde de vordende Jurister prøves i Fædrelandets Historie og Statistik, og de vordende Læger og Pharmaceuter i Experimental-Physikens og Botanikens første Grunde. Det skulde desuden tjene dem til særdeles Anbefaling, om de ved denne Leilighed tillige underkastede sig Prøve i den alm. Historie og Geographie, Anthropologie, Mathematik, i de levende, især det tydske Sprog, samt med Theologernes Vidnesbyrd beviste, at de flittigen havde besøgt de Forelæsninger,

som hine, til Religions og Sædeligheds Befordring blandt alle Slags Studerende ved Univ., maatte holde.

I Overeensstemmelse hermed bleve Præliminær-examina afholdte i 1815 og 1816; men under 6te Juni 1816 udkom en Lov, angaaende en Præliminær-Examen ved Norges Univ. for Jurister og Ræger, af følgende væsentlige Indhold: "Enhver, som, uden at være academisk Borger, attraaer ved Univ. at danne sig til Jurist eller Ræge, skal underkaste sig en Præliminær-Examen — hvorved han prøves 1) om han med Orden, Lydelighed og grammatikalst Rigtighed kan fremsætte sine Tanker i Modersmaalet; 2) i den latinske Grammatiks væsentligste Dele, i hvilken Anledning ham forelægges, til Oversættelse og grammatikalst Udvikling, et Stykke af en af ham selv opgiwen latinsk Skribent; dog kunne vordende Jurister af det academiske Senat paa Forlangende fritages fra Prøve i den latinske Grammatik; 3) i den til det daglige Liv fornødne Kundskab om og Færdighed i Regnekunsten; 4) i Verdenshistorie; 5) i Geographie, især Fædrelandets; 6) i Religion — For ethvert Fag gives Examinanden en af Charaktererne: Roesværdigt, Utageligt eller Uantageligt*")

*) Angaaende Uensigtsmæssigheden af denne Charakter, der berettiger endog dem, som i enkelte Fag ere aldeles ukundige, til Testimonium om at have bestaaet ved Examen, har Collegium academicum tvende Gange, paa givne Anledning, yttret sig for Regjeringen, og sidste Gang, i Aaret 1828, foreslaaet at optage Charakt. Et uantagelig, i Stedet. Sagen er imidlertid formeentligen anset for ubetydelig til at foranledige nogen Forandring i Loven.

Ved Bestemmelse af Hovedkaraktererne betragtes eet Noesværdigt og eet Uantageligt, som to Antageligt — Den, som i førstnævnte Kundskabsgræn ei erhølder Antageligt, og desforuden i det mindste tre Antageligt, afvises som Uantagelig — Examinanderne kunne til Examen ogsaa angive andre Sprog og Videnskaber, hvori ved Univ. gives Underviisning, og kan Charakt. Noesværdigt i et saadant Fag hævve Hovedkarakteren til Noesværdigt, naar ingen af de øvrige Charakterer ere ringere end Antageligt — Examen afholdes hvert Aar i Januar og August Maaneder.”

I Overeensstemmelse med denne Lov har Præliminær-Examen siden Begyndelsen af 1817 været afholdt.

Følgende Tabel giver en Oversigt over de til Udgangen af 1832 afholdte Præliminær-Examina.

Prof. Hersleb indsendte til Stortinget i 1821 Forslag til en forandret Lov om Præliminæreexamen, hvilket, fremlagt af Pastor Mars, blev med saa Forandringer antaget af Stortinget, men erholdt ei H. Majestæts Sanction — cfr. Storthingsforhandl. 1821 Marts, p. 388, Juli, p. 296—307 og 798.

			Abfolveret Examen med Hovedcharakt.			
Aar	Medi- cinerende strem- met fig.	Medi- cinerende	Noesvar- dig.	Antage- lig.	Si u- anta- gelig.	Tilfam- men.
1815	5	disse	4	14	0	18
1816		Har ha-	9	29	6	41
1817		ves ei	10	18		28
1818		notagte	8	27		35
1819		ge Kør-	7	21		28
1820		tegnelser	4	29		33
1821		herover.	8	31		42
1822			7	19		26
1823			12	22		34
1824			4	36		40
1825			6	29		35
1826			2	26		28
1827	27	8	5	13		18
1828	43	11	2	30		32
1829	43	15	10	18		28
1830	33	16	3	14		17
1831	31	11	4	16		20
1832	40	14	10	16		26
			115	411	6	532

b) for Bergstuderende.

Denne Examen, som holdes i Overensstemmelse med Reglementet af 1ste Marts 1819 (see p. 214) har kun været afholdt 4 Gange, nemlig i Aarene 1819, 1821, 1822 og 1829, og hver Gang blot ad-

solveret af een Studerende. De tre Første erholdt Charakteren Noesværdig, den Sidste Untagelig.

B. Embedseramina.

Ved dette Univ. blev ingen Embedseramen afholdt før end i Maret 1815, hvorimod, ved Kongl. Resol. af 2den Marts 1815, bestemtes, at de Norske, som opholdt sig ved Kjøbenhavns Univ. da Norge og Danmark adskiltes, og siden have erholdt eller inden 1ste Aug. s. A. underkasted sig Embedseramen, skulle have samme Afgang til Embeder, som om de have erholdt samme Examen ved det Norske Univ.; dog skulle de juridiske Studerende godtgjøre at være examinerede i den norske Lovhyndighed; i modsat Fald skulle de her ved Univ. underkaste sig Prøve i de Dele deraf, hvori den er forskjellig fra den danske.

a) Theologisk Embedseramen.

Som Regel for denne Examen gjælder Fundaments § 32, saalydende:

”Ved den theologiske Embedseramen har Candidaten, deels ved skriftlig, deels ved mundtlig Prøve, at gjøre Rede for sine Kundskaber i det gamle og nye Testaments Exegese i Grundsproget, tilligemed de dertil hørende Forkundskaber; og skal det nye Testamente heelt angives, men af det gamle Testamente ikkuns saa meget, som, efter Forslag af det theologiske Facultet og efter Betænkning af det academiske Collegium, ved høieste Resolution vorder fastsat; frem-

deles i Dogmatik, Dogmehistorie, Kirkens Historie, kristelig Moral, og den naturlige Theologie".

Ogsaa forend Fundatsen udkom fulgtes ved theologisk Embedseramen omtrent samme Regler.

Hvormeget der af det gamle Testamente skal gøres Rede for ved denne Examen, er bleven bestemt ved Kongl. Resol. af 3die Mai 1825 saalydende:

"Ved den theolog. Embedseramen skal af enhver Candidat angives i det mindste:

a) Genesis. b) 2 Bøger af Psalmerne eller og et Antal af 50 udvalgte Psalmer. c) 2 af de de smaae Propheter, naar den ene af disse er Hoseas, Amos, Micha eller Zacharias, men i andet Fald 3de, og, forsaavidt Candidaten vælger at angive de store Propheter, da saameget, som kan ansees arqvivalerende med hvad, der ellers af de smaae Propheter, efter Foranferte, var at opgives."

Examen afholdes i det latinske Sprog tre Gange om Aaret, nemlig i Januar=Februar, Mai=Juni, og August=September. Ved den skriftlige Prøve forelægges Examinanderne 6 Questioner i ovenanferte Discipliner, til hvis Besvarelse anvendes 3 Dage. Den mundtlige Examen afholdes, for den Enkeltes Bedkommende, paa een Dag, i nogle Formiddagsstimer.

Følgende Tabel giver en Oversigt over Antallet af dem, som indtil Udgangen af 1832 have underkastet sig theol. Embedseramen her, samt de dem meddeelte Charakterer:

	Egregie.	Lau- dab.	hæud ill.	Vir hæud ill.	Non cont.	I Alt.
1815	0	1	2	0	0	3
1816	0	1	1	0	0	2
1817	0	1	0	0	0	1
1818	4	3	6	0	0	13
1819	0	7	3	0	2	12
1820	1	1	1	1	1	5
1821	0	0	3	0	0	3
1822	1	1	4	0	1	7
1823	1	11	3	0	1	16
1824	0	11	7	1	1	20
1825	0	8	6	3	2	19
1826	1	10	10	3	2	26
1827	0	16	7	9	6	38
1828	0	11	13	0	6	30
1829	0	7	17	0	7	31
1830	0	11	18	0	8	37
1831	0	4	10	0	10	24
1832	0	13	20	0	3	36
	8	117	131	17	50	323

Hertil kan føies 1, som i Hæret 1828 blev er-
klæret immaturus, hvorved Tallet bliver 324; men
to have tvende Gange underkastet sig Examen, hvor-
ved Candidaternes Antal egentligen bliver 321.

Den homiletiske Prøve (Dimisprædiken), som
kan holdes enten ved Universitetet eller, ifølge Kongl

Tilladelse, for en af Biskopperne, have her ved Univ. i 1ste Bicennium, 277 underkastet sig. Følgende Tabel viser, hvormange aarligen, og med hvilke Charakterer:

	Lau- dab.	Hand illaud.	Bir hd. illaud.	Non cont.	Bir non contem.	J Mt.
1814	1	1	0	0	0	2
1815	4	1	0	0	1	6
1816	1	0	0	0	0	1
1817	2	2	0	0	0	4
1818	4	6	0	0	0	10
1819	5	6	0	0	0	11
1820	0	3	0	0	0	3
1821	4	1	0	1	0	6
1822	2	4	0	0	0	6
1823	4	6	0	0	0	10
1824	5	8	3	0	0	16
1825	10	5	0	0	0	15
1826	4	11	2	0	0	17
1827	17	16	1	0	0	34
1828	13	17	0	0	0	30
1829	19	12	0	0	0	21
1830	9	16	0	0	0	25
1831	17	19	0	0	0	36
1832	11	13	0	0	0	24
	122	147	6	1	1	277

b) Juridisk Embedsexamen.

a) latinisk = juridisk.

Som Norm for denne gjælder Fundatsens § 33, saalydende:

”Ved den latinisk=juridiske Embeds=Examen har Candidaten, deels ved skriftlig, deels ved mundtlig Prøve, at gjøre Rede for sine Kundskaber i den almindelige Retslære, Fædrelandets offentlige og private Ret, den nærfte Lovhistorie, juridisk Hermeneutik, den positive Folkeret og Statsret, Statistisk, den Romerske Rets System i Forbindelse med denne Rets Historie og Antiquiteter.”

Førend Fundatsen udkom fulgtes omtrent de samme Regler.

Examen er deels theoretisk, deels practisk. Den theoretiske afholdes to Gange om Aaret, i Juni og December. Den skriftlige Prøve afholdes før den mundtlige, i 4 Dage, i hvilke 10 Qvæstioner forelægges Examinanderne til Besvarelse, nemlig 2 i den almindelige Retslære, 1 i Folkeret eller Statsret, 1 af Indledningen til Fædrelandets Ret, 1 af den constitutionelle Ret, 4 af den private Ret, og 1 af den romerske Ret. — Den mundtlige Examen, hvorved, foruden Facultetets Medlemmer,*) tvende Mænd udenfor samme ere Censorer, afholdes, for den Enkeltes Vedkommende, paa een Dag, i nogle Timer.

Den practiske Prøve, der ligeledes afholdes

*) Ved Kongl. Resol. af 14de Juni 1825 bestemmes, at, foruden Høieskerets Medlemmer, skal bestikkes 6 Mænd af juridiske Indsigter og passende Embedsstilling, hvoraf altid een skal som Censor tiltræde den ved Univ. afholdende juridiske Embedsexamen, forsaavidt dens theoretiske Deel angaaer.

to Gange om Aaret, nemlig i Januar og Juli, er blot skriftlig og afsluttes paa een Dag. Den bestaaer i Forfattelsen af processualske Skrifter og Dom i en Examinanderne forelagt Retssag.

Følgende Tabel giver en Oversigt over Antallet af dem, som inden Udgangen af 1832 have underkastet sig latin- og juridisk Examen, samt over de dem meddelte Charakterer.

	Theoretisk.				Practisk.			
	Kausdabl.	handill.	Doncont.	SAlt.	Kausdabl.	handill.	Doncont.	SAlt.
1815	3	2	0	5	6	3	0	9
1816	1	0	0	1	1	0	0	1
1817	1	1	0	5	0	3	0	3
1818	2	7	2	11	1	3	2	6
1819	1	2	2	5	0	3	3	6
1820	1	0	1	2	0	0	2	2
1821	3	3	0	6	0	0	2	2
1822	2	2	1	5	1	1	2	4
1823	3	1	0	4	3	6	1	10
1824	4	2	0	6	4	3	1	8
1825	1	0	1	2	2	3	2	7
1826	1	4	0	8	5	3	0	8
1827	4	1	1	6	4	6	0	10
1828	2	2	0	4	2	4	1	7
1829	2	5	0	7	0	0	0	0
1830	7	9	2	18	2	10	2	14
1831	7	5	2	14	2	7	1	10
1832	8	9	1	18	6	7	2	15
	59	55	13	127	39	62	21	122

For dem, som ved Examen have særdeles udmærket sig, er i det juridiske Facultet ikke brugt nogen særegen Charakter, men Tilfældet er anmærket i Charakterprotocollen og i det Bedkommende meddeelte Testimonium. Saadanne Udmærkelser have fundet Sted i 1823, tildeelt C. W. Hjelm, og i 1831, tildeelt A. M. Schweigaard, om hvilken sidste, ifølge Resol. af 7de Mai 1828, som nedenfor bliver anført, Indberetning er stæet til H. M. Kongen.

b) i Modersmaalet.

Som Norm for denne Examen gjælder Fundatsens § 37, saalydende:

”Ved den juridiske Examen i Modersmaalet skal, deels ved skriftlig, deels ved mundtlig Prøve, gjøres Rede for de samme Videnskaber, som til den latinske juridiske Examen fordres, med Undtagelse af den Norske Lovhistorie, samt den Romerske Rets System i Forbindelse med denne Rets Historie og Antiquiteter.”

Omtrent samme Regler fulgtes ogsaa forend Fundatsen udkom.*)

Denne Examen, der, som den nysnævnte, ligeledes er deels theoretisk, deels practisk, afholdes i Forbindelse med hin, og under de samme Former.

*) Ved høieste Resolution af 20de Febr. 1817 blev bestemt, at de, der fra 1ste Juli s. A. vilde underkaste sig juridisk Embedsexamen i Modersmaalet, skulde være forpligtede til at lade sig prøve i Fædrenelandets Statistik og Indledningen til den almindelige Statistik.

Opgavene til den skriftlige Prøve er dog kun de 9 ovenfor førstoptegnede, da ved denne ei examineres i Nomerret.

Følgende Tabel giver en Oversigt over Antallet af dem, som have taget denne Examen her ved Universitetet indtil Udgangen af 1832, samt over de dem meddelte Charakterer.

	Theoretiff.			Practiff.		
	Be- svem.	Ei ube- svem.	I Alt.	Vel.	Lemme- lig Vel.	I Alt.
1815	0	0	0	3	0	3
1816	7	2	9	4	2	6
1817	3	0	3	2	2	4
1818	10	2	12	3	2	5
1819	14	4	18	5	12	17
1820	6	2	8	1	9	10
1821	9	4	13	8	6	14
1822	22	12	34	10	3	13
1823	16	7	23	14	8	22
1824	21	8	29	14	9	23
1825	11	1	12	7	12	19
1826	26	13	39	24	22	46
1827	8	4	12	2	1	3
1828	6	5	11	6	5	11
1829	7	4	11	1	2	3
1830	8	6	14	6	5	11
1831	7	3	10	3	4	7
1832	8	4	10	4	8	12
	187	81	268	117	112	229

Udmarkelser ere tre Gange tildeelte, i 1819 J. E. Schröder, i 1822 H. D. Christensen, og i 1826 Lie (For denne sidste Bedkommende, ved den practiske Prøve).

Om Ophævelse af juridisk Examen i Mordersmaalet.

Paa Stortinget i 1818 blev fremsat en Kongl. Proposition om at ophæve denne Examen. Som Grunde anførtes fornemmelig, at den oprindelig var indført, fordi der var Mangel paa videnskabeligen dannede Jurister, hvilken Mangel formeentes med det første afhjulpen; og, at det til Videnskabeligheds større Udbredelse synes nødvendigt, efterhaanden at bringe det derhen, at alle Statens Embeder besættes med videnskabeligen dannede Personer. Bedkommende Stortings-Committee erkjendte ikke disse Grunde vægtige nok; men anførte, at der endnu var for stor Mangel paa videnskabeligen dannede Jurister til at besætte Embederne, og at det derhos var af Vigtighed for de juridiske Embedsmænd, at deres Contoirbetjenter kunde have Udset til engang at blive Embedsmænd, saasom de i modsat Fald vanskeligen vilde være at erholde; samt, at det med Hensyn til Rigets repræsentative Forfatning var ønskeligt, at Lovkyndighedens Studium udbredtes. Committeeen indstillede derfor til Odelsthinget at tage den Beslutning, at det ikke fandt det raadeligt at foreslaae denne Examen

ophævet — Hvilken Indstilling blev enstemmig bifaldt. *)

c) Medicinsk Embedseramen.

Denne Examen afholdes enten i det latinske Sprog eller Modersmaalet. Til den første, ved hvilken Candidaterne erholde Prædicatet *Candidati medicinae*, stedes kun de academiske Bergere, som have bestaaet i Examen *philologico-philosophicum*. Til den anden medicinske Embedseramen, som afholdes i Modersmaalet, og hvorved Candidaterne erholde Prædicatet *Examinati medicinae*, stedes ogsaa Præliminarister. Examen begynder sædvanlig med den practiske Prøve i Anatomien, hvilken bestaaer deri, at Candidaten efter en skriftlig Opgave dissecerer visse ham opgivne Dele af det menneskelige Legeme. Da ikke altid findes Cadavera, naar de bestemte Examina afholdes, saa kunne de Studerende aflægge denne Prøve, paa hvilken Tid dertil findes beqvem. Naar Candidaten har meldt sig til Examen, da udarbejder han skriftligen paa det latinske eller norske Sprog Besvarelsen af en ham forelagt Opgave, der bestaaer af en eller anden af Lægevidenskabens Doctriner. Candidaten stedes derefter til den kliniske Prøve, ved hvilken han i Rigshospitalet maa examinere en medicinsk og en chirurgisk Syg, over den skriftligen forfattede Sygehistorier, bestemme Sygdomsformen, angive Udfaldet, Behandlingen m. m. — Til den mundtlige Prøve fremstiller sig kun een Candi-

*) Efr. Storthingsforhandl. 1818, Aug., p. 573—85. Et lignende Forflag havde haet samme Skjæbne i 1816.

dat ad Gaugen, som i 9—10 Timer, fordeelte paa trende hinanden paaafølgende Dage, bliver prøvet i følgende, ved Uuiversitetsfuudatsens § 31 bestemte Videnskaber: Naturhistorie, Chemie,*) Anatomie og Physiologie, Pharmacologie, Pathologie, Therapie og Chirurgie, Fødselsvidenskab og Statsmedicin. Hovedkaraktererne ere ved den Examen, som afholdes i det latinske Sprog: Laudabilis, Haud illaudabilis og Non contemnendus; og ved den, som afholdes i det norske Sprog: 1ste, 2den og 3die Charakterer.

Følgende Tabel giver en Oversigt over Antallet af dem, som indtil Udgangen af 1832 have underkafst sig medicinsk Embedsexamen, og de dem meddelte Charakterer.

*) Ifølge Resol. af 6te Mai 1817 ere Professorerne i Naturhistorie samt i Physik og Chemie Medexaminatorer ved denne Embedsexamen.

	Lat. med. Ex. Charakterer.				Norff med. Ex. Charakterer.				
	Lau- dab.	hand ill.	Non cont.	S Alt.	1	2	3	S Alt.	Tilf.
1817	0	0	0	0	1	6	0	7	7
1818	0	0	0	0	0	1	0	1	1
1819	0	0	0	0	1	4	0	5	5
1820	1	0	0	1	1	2	0	3	4
1821	0	2	0	2	1	3	0	4	6
1822	3	0	0	3	0	1	1	2	5
1823	0	1	0	1	0	2	0	2	3
1824	0	2	0	2	0	0	0	0	2
1825	0	1	0	1	0	2	0	2	3
1826	0	2	0	2	1	2	1	4	6
1827	2	1	0	3	0	1	0	1	4
1828	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1829	1	1	0	2	1	2	0	3	5
1830	0	0	0	0	0	1	1	2	2
1831	5	0	1	6	0	4	0	4	10
1832	5	2	0	7	1	0	1	2	9
	17	12	1	30	7	31	4	42	72

Ved denne Examen har hidtil Ingen erholdt Udmærkelse.

Den mundtlige Deel af medicinsk Examen afholdes tvende Gange om Aaret, nemlig i Slutningen af Aarets første og i Begyndelsen af dets andet Semester.

d) Philologisk Embedsexamen.

Denne blev første Gang afholdt i Aaret 1820, og iagttoges derved Bestemmelserne i Fundatsen for

Kjøbenhavn's Univ. af 7de Mai 1788, ifølge hvilke Examinanden blev prøvet i Theologie, Philosophie, Mathematik, græsk, latinisk og hebraisk Philologie, samt Historie. Ved de Examina, som senere have været afholdte, er derimod § 35 i Fundatsen af 28de Juli 1821 fulgt som Norm. Den lyder saaledes: "Ved den philologiske Embeds- eller Skolelærer-Examen haver Candidaten, deels ved skriftlig, deels ved mundtlig Prøve, at gjøre Rede for, at han besidder grundige og udstrakte Indsigter i den græske og romerske Philologie, i det hebraiske Sprog, i Historie og Philosophie, samt Kundskab i Mathematik."

I Anledning af indkommen Forespørgsel blev, under 8de Juni 1825, besluttet, at det Mindste, der i Hebraisk bør gjøres Rede for, ved denne Examen, er Genesis, to andre selvvalgte historiske Bøger, to Bøger af Psalmerne og to smaae Propheter.

Følgende Tabel giver en Oversigt over Udfaldet af denne Examen indtil Udgangen af Mæret 1832.

	Udmærkelſe.	Laud.	Haud ill.	Tilsammen.
1820	0	1	0	1
1826	1*)	0	0	1
1827	1*)	1	0	2
1829	1†)	1	1	3
1830	0	1	1	2
1832	0	1	0	1
	3	5	2	10

*) Laudabilis omnium consensu.

†) Laudabilis cum literis commendatitiis, cfr. nedenangeforte Resolution af 7de Mai 1823.

Denne Examen afholdes ikke til bestemte Tider om Aaret; men saa ofte Noget dertil melder sig. Ved den skriftlige Prøve, som varer i 6 Dage, forelægges Examinanden 2 Spørgsmaale i græsk, 2 i romersk og 1 i hebraisk Philologie, samt 1 i Historie; naar denne Prøve er bestaaet, examineres han derefter mundtlig i alle ovennævnte Sprog og Videnskaber, i en Tid af 4 à 6 Timer.

e) Theoretisk Bergexamen.

Denne Examen har været afholdt overensstemmende med det p. 214 anførte Reglement. Examinens Form er under 6te Octbr. 1821, ifølge vedkommande Examinatorers Forslag, af Collegiet nærmere bestemt saaledes, at Examen afholdes mundtlig i alle Videnskaber, undtagen i de mathematiske, i hvilke Drogaver til skriftlig Behandling forelægges Candidaterne.

Følgende Tabel giver en Oversigt over Udfaldet af denne Examen indtil Udgangen af Aaret 1832.

	Laud.	Haud ill.	Tilsammen.
1821	1	0	1
1822	2	0	2
1824	2	1	3
1826	1	0	1
1827	1	0	1
1830	1	0	1
	8	1	9

Oversigt over Antallet af dem, som have underkastet sig samtlige Examina.

For de academiske Børgeres Vedkommende.

Examen artium 1136, Examen philol. filosof. 989, Examen theol. theor. 323, homil. 277, Examen jurid., theor. 127, pract. 122, Examen medi-

cum 30, Examen philol. 10, Berg=Examen 6, Samtlige theor. Embedsøramina 496.

For Præliminarijernes Vedkommende:

Prælim. Examen 530, Juridisk Examen, theor. 268, pract. 229, Medicinsk Examen 12, Berg=Examen 3, Samtlige theor. Embedsøramina 313.

Angaaende Charaktererne ved Examina.

Under 21de Novbr. 1827 anmodede Kirkedepartementet, ifølge høieste Resol. af 19de s. M., Collegiet om at indkomme med Forslag til Bestemmelser om de Charakterer, der bør anvendes ved Universitetets Examina i Almindelighed og i Særdeleshed ved Embedsøramina, da de ved disse Examina brugelige Charakterer ikke antages at have tilstrækkelig Hjemmel i den gjældende Lovgivning. Collegium academicum, som i denne Anledning indhentedes samtlige Faculteters Erklæringer, svarede i Overensstemmelse med disse, ved hvilke Hjemmel i Love og Reglementer blev paavist, hvad alle de forberedende Examina og Embedsøramen i Bergvidensskaben angaaer, hvorimod, for de øvrige Embedsøraminens Vedkommende, anførtes som Hjemmel en ved den Nødvendighed at give Charakterer indført Brug. Collegiet foreslog derhos, at de samme Charakterer, som hidtil havde været brugte, fremdeles maatte benyttes, og androg ved samme Leilighed paa, at Charakteren Uantagelig ved Præliminærexamen maatte blive forandret til *E i u a n t a g e l i g*.

Herpaa fulgte under 7de Mai 1828 en Kongl. Resolution, hvorved bestemtes:

- 1) At der ved samtlige Embedsexamina, som afholdes i det latinske Sprog, kun skulle bruges følgende Charakterer: *Laudabilis*, *Haud illaudabilis* og *Non contemnendus*;
- 2) At de hidtil brugte Charakterer ved juridisk og medicinsk Examen i Modersmaalet, samt ved pharmaceutisk Examen fremdeles skulle ved bemeldte Examina anvendes; og
- 3) At, dersom Nogen ved Embedsexamen udmærker sig ved ualmindelige og grundige Kundskaber, bør derom, gennem Collegium academicum og Prokansleren, skee underdanigst Indberetning, og bør tillige i det meddelende Testimonium anmeldes, at saadan Indberetning er skeet.

En fuldstændig Fortegnelse over alle dem, som ved Norges Universitet have underkastet sig Examina, har Udgiveren i Sinde senere hen at levere.

F. Høitideligheder.

Universitetets første Høitid var Optagelsen af de første academiske Borgere, ved hvilken Anledning den ældste Universitetslærer, Etatsraad Treschow, paa Cathedralskolens store Auditorium holdt en latinsk Tale, hvoraf Udg. har været saa heldig at erholde Forfatterens egenhændige Manuscript; og, paa Grund af den Interesse, hvormed han har læst den, tør han

haabe, at en Oversættelse af den ei vil være Anna-
lernes Læsere uvelkommen.

Statsraad Treschows Tale ved de første
academiske Borgeres Optagelse i
1813.

Mere end elleve Aar ere forløbne siden jeg, som Rector ved Christianias Skole, fra dette samme Ca-
theeder, proclamerede Nogle, der havde været mine
Disciple, som værdige til den academiske Borgerret,*)
og med hvilken Deeltagelse! under hvormange Lyk-
ønskninger af Medborgere af enhver Stand og Bær-
dighed! Dette var som et Forvarsel for Det, som
vi nu ved store Anstrængelser endelig have erholdt,
og ligesom Morgen-Dæmringen for den Dag, som
vi nu vistnok stue, men indhyllet i en Taage, hvor-
igjennem ingen saa vidt Udset har, at Synet kan
i nogen høi Grad indtages eller fryde sig ved de Eg-
nes Ynde, der endnu skjule sig.***) Den glædelige og
festselige Forretning, offentligen at proclamere nye og
meget lovende Borgeres Navne, udfører jeg derfor
efter lange Aar, atter i Dag, og paa en saameget
heitideligere Maade, som Borgerne skulle erklæres
indførte, ikke i en fremmed, men i vor egen Matri-

*) Herved sigtes til den, de lærde Skoler i Kjøbenhavn, Chri-
stiania og Odense, forhen tilstaaede Ret til at erklære deres
Elevs, uden Examen ved Univ., modne til academisk Bor-
gerret. Denne Skolernes Ret blev dem igjen berøvet i
1805.

**) Hermed sigtes til de politiske Begivenheder paa den Tid, da
Udsigterne for Norges Fremtid vare mørke.

cul; dog er hverken Deeltagelsen saa stor eller Forsamlingen saa talrig. Foruden andre, maaskee ogsaa vigtigere Aarsager, holder deels Brugen af det latinske Sprog flere borte herfra, som kunde forstaae den danske Tale den Gang, deels begynder det, som forhen i vore lærde Skoler var det Bigtigste, efterat vi ere stredne længere fremad, at blive af saa ringe Betydning, at det ei formaaer at vække saa haeflige Følelser. Hvordan det nu hermed forholder sig, saa stænkter mig nu, ærede Tilhørere! eders Opmærksomhed, først I, som af en særdeles Yndest for dette Universitets Barndom, og for de Unglinger, som ere dragne herhen, have villet være her tilstede, og hører, deels, hvo² disse ere, deels hvilke Charakterer, de for de Prover paa Lærdom, de nylig have aflagt, ifølge Censorerens Dom have erholdt.

(Her følge Navne og Charakterer for de 17, som havde fuldendt Examen).

En har desuden formedelsst Sygdom ikke kunnet fremstille sig til Examen; naftet han derfor ikke endnu maa nævnes, tager jeg dog, ifølge hans Læreres Bidnesbyrd, ikke i Betænkning at henregne ham til de Bedste. Tallet er vistnok lidet, men, om jeg ikke tager feil, er det udsøgt og vil staae det unge Universitet ingen ringe Gæder. At dette maa stee, derom beder baade jeg af ganske Hjerte den Allgode og Allmægtige, og opfordrer Eder, mine Tilhørere! til at forene eders Bønner med mine.

I dernæst, som vi idag hilse offentlig som aca- demiske Borgere, og af hvem Tilliden til vor nye Indretning for ingen ringe Deel er afhængig, over-

veier atter og atter, af hvilken Digtighed I ere, ikke alene for eder selv, men for hele denne Statsindretning, som uden eder vilde være fast et Intet, eller, om den ogsaa, forladt af eder, engang igjen vilde op-
 lives, dog efter nogen Tids Afmagt ikke hastigen kunde gjenvinde de samme Kræfter. Men, jeg besværges eder, anstiller denne Overveielse saaledes, at I ikke tage mere Hensyn til eder selv end til den Stiftelse, hvortil I, ved en vel ikke udtryffeligg, men taus og lige uforkrænkelig Eed, have bundet eder paa samme Tid, som I bleve indskrevne i vor Matricul. Thi hvo er den Borger, der ei skylder den Stat, han tilhører, Alt? Hvo er ikke forbunden til at foretrække dens Belfærd og Sikkerhed for sin egen, naar — hvilket Gud forbyde her! — begge ei kunne bestaae tilsammen? Thi der ere sandelig Fordele, og det meget store, som dette Borgersamsfund til Gjengjæld vil stjaenke eder fremfor noget andet; for det første, at I ei strax komme til at undvære Fædrelandet i en Alder, hvori de Fleste endnu behøve den faderlige eller moderlige Omhu; dernæst, at I heller ikke blandt Udlændinger komme i Kamp med fremmede Sæder og andre Vanskeligheder; thi, omendstjændt Enhver vistnok i vort eget Fædreland, især paa denne Tid, omgives af mange dødlige, saa ere disse dog mindre farlige, fordi de ere bekjendte, og fordi man blandt Frænder har flere Hjælpebidler mod dem ved Haanden. Ikke vil jeg smigre eder med store Forhaabninger, hvis Udfald undertiden er stussende, men det vover jeg at erklære, at næppe nogen af eder andetsteds vil finde en vel-

villigere Hjælp i sine Studeringer, eller, om han trænger til Andres Gavnildhed, en større Understøttelse.

Det Eneste, som J, for at fortjene disse Belønninger, og for at Samfundet skal kunne blomstre, have at gjøre, især i den Alder, hvori J nu ere, kan siges med saa Ord. Sørger nemlig kun rigtigheden for eder selv! J kunne gjerne i Alt, hvad dette Samfund angaaer, kun tage Hensyn til eder selv, og nyde det, som om det kun var berebet for eder — ja drifter i store Drag af Castale og Musernes andre Kilder, som overalt ere tilstede! thi hverken vilde J kunne tomme dem, ei heller vilde J derfor efterlade Samtidige eller Efterkommere mindre, fordi J selv drage Lædsede og belædsede herfra. Jeg vil ikke nu udvikle, hvorvidt jeg vilde give Menneskene i Almindelighed dette Raad; men jeg tvivler dog ikke paa, at den, som rigtigen beregner sin egen Fordeel, og derefter indretter sit Liv, vil baade blive en udmærket Borger, og tillige Fædrelandets og hele Menneskeslægtsens Yndling; men, hvad nu eder angaaer, som ere komne sammen til dette Kunsternes og Videnskabernes Marked — vider, at J ere i den lykkelige Stilling, at jo mere J kunne tjæbe, desto rigere blive J ikke alene, men, omendstjændt Skyldnere, og næppe nogenstunde i Stand til at betale, have J dog hverken Love eller Fængsler at befrygte, ei heller strange Creditorer, med mindre J sulde blive utaknemmelige; J ville tværtimod i disse enhverve eder de bedste Venner. Naar J gaac ud fra dette Synspunct, ville J letteligen lære at kjende dette

Samfund's Love; den første af disse er derfor den, som paabyder Flid, ikke en slavisk, men en fri Flid, hvis Frugter ei komme Herrer og Dyrighed, men Borgerne selv tilgode. En Følge af denne Lov er det, at man især pleier at forbyde de Studerende Spil, hvorved baade Penge jammerligen bortkødes, Mandens Kraft ved Nattevaagen og Anstrængelse sløves, og hæslige Lidenskaber sættes i Bevægelse. Den næste Dyd, som i Lovene anbefales, er Maadehold, at der ikke bliver formeget hverken af Føde eller Fornøielser eller af Fliden selv; thi alt dette til Maade styrker baade Sjæl og Legeme; Umaadelighed heri stader og styrter i Fordærvelse. Den følgende er, at de Studerende ikke ved Udsæthed sætte sig i Gjæld; thi intet kan være fordærveligere for det Velbefindende og den Sindsroe, som Studeringerne fortrinligen tiltrænge. De vogte sig for Sindsbevægelser og Lidenskaber i Almindelighed; dette er nemlig Visdommens Særkjende; ligesom det er Tegnet paa Uvidenhed og Naahed, at være en Bold for hine og ei at kunne modstaae deres Hæftighed; derfor see vi, at blodige Trætter og Slagsmaal kun pleie at finde Sted blandt den laveste Pøbel. De elske og agte deres akademiske Medborgere; men maae ei indbildske have sig og Sine over deres Medborgere i den større Stat, eller ringeagte dem som Halvbarbarer; thi dette er paa den ene Side ubilligt, og tjener til at krænke det menneskelige Selskab, paa den anden Side er det til størst Skade for vort eget Samfund, som ikke kan blomstre uden

ved Manges Anstrængelser og Bistand. Intet Klæder derfor den Studerende bedre, eller anbefaler ham mere til Velvillie og Venstabs, end Beskedenhed, hvilken Dyd med Rette fortjener at kaldes de øvriges Sum, Prydelse og Fylde. De yde Dyrigheden eller Collegium academicum, de enkelte Professorer og Lærere, og især Enhver sin Privatpræceptor, skyldig Lydighed og Agtelse, og det saameget mere, som de kunne være forviskede om, at af disse intet vil blive paalagt, som strider mod en fri Stats Aand; iøvrigt maae de overhovedet erindre, at Lovens Herredomme er det største Beviis paa Frihed, og at det er til Alles og enhver Enkeltts Gavn, at de ikke ustraffet krænkes af Noget. Herhen hører ogsaa, at Ingen tragter efter at benytte offentlig Gods som sit eget, ikke bestadiger Universitetets Bøger eller anden Eiendom; thi den, som ei afholder sig herfra, saameget han kan, bidrager til, at det Hele gaaer til Grunde, og at det forfaldne Hums tilsidst styrter over hans eget Hoved. For hele Statens Dyrighed, saavel den lavere som den høiere, bære de Agtelse; den bedste Konge, dette Universitets Stifter og velgjørende Dretter, være Gjenstand for deres Kjærlighed og underdanige Lydighed; hans Held være deres Fryd, hans Uheld deres Smerte, og ere de paa nogen Naade istand dertil, saa anvende de al Iver, al Anstrængelse paa at fremme hans Vel, overbevise om, at derpaa berøer saavel Fædrelandets, som hver Enkeltts Lykke eller Ulykke.

Endelig dyrke de Gud af Hjertets dybeste Grund, høiagte Religionen, den offentlige Gudstjeneste og dens Tjenere, saavel fordi de meest bidrage til Fromhed og Edelsind, som for at ikke Almuen, ved videnskabelig dannede Mænds Exempel, skal lære at ringeagte det, hvoraf, som Ingen kan være uvidende om eller tvivle paa, Sikkerheden i det nærværende Liv og de største Forhaabninger for det tilkommende ere afhængige.

Her have I, kjære Ynglinger! et kort Udtog af de Love, som vi, for at Universitets-Samsundet skal kunne bestaae, ønske maae være eder i Særdeleshed hellige. I see, at de ere af saadan Bestaaffenhed, at de vise sig suarere som Fornuftens Bud, end som Menneſte=Paafund, foreskrevne ved Sædvane eller vilkaarligen; hvorfor man, om end slet intet Menneſte havde paabudet dem, dog havde maattet adlyde dem, efter selve Naturens Anviisning. Jeg tvivler derfor ingenlunde paa, at I jo ved høitideligt Løfte ville forbinde eder til at følge den Formular, som jeg i Collegii academici Navn forelæser eder. Lovet I altsaa, jeg spørger eder, at adlyde disse Love, og ikke tillade eder noget, som strider herimod, i det mindste saalænge eders Universitetsliv varer? — (Vi love det) — Stolende paa dette eders Løfte, erklærer og proclamerer jeg eder, ikke alene som academiske Borgere, overeensstemmende med H. M. Kongens Billie, ifølge vore Foresattes Bemyndigelse, og med Collegii academici Samtykke, men overleverer tillige enhver enkelt af eder et Diplom paa eders Ret og et Vidnesbyrd om offentlig Tillid. Træder nu frem,

den ene efter den anden, og giver ogsaa I Løfte med Mund og Haand. Jeg hilser saaledes Dig som Borger (Navi). . . .

Løftet have I aflagt; Vidner ere Tilhørerne, hæderlige og agtede Mænd, Vidne er hele det academiske Samfund, stjondt lidet; Vidne er endelig den udsøbelige Gud selv; ham, som er allestedsnærværende, bede og beifalde vi paa det ydmygste, at han i Naade vil kraftigen være tilstede ved dette Universitet og alle vore Studier, at han med sin Naad vil lede dem, og udbrede Held og Belsignelse over Fædrelandet, ja over den hele Menneskeslægt!

Førend Universitetets Høitidsdage ved Fundatsen bleve fastsatte, benyttede Coll. acad. forskjellige passende Anledninger til at afholde Høitideligheder. Saadanne vare, foruden de academiske Borgeres Optagelse i de første Aar: den lutheriske Reformationens Jubelfest den 31te Octb. 1817; den 6te Mai 1818, en Sorgheittid, i Anledning af H. M. Kongens Død; den 1ste Oct. 1818, en Glædesfest, i Anledning af H. M. Kongens Kroning; den 1de Juli 1823, i Anledning af H. K. H. Kronprindsens Formaling; Licentiat- og Doctor-Promotioner.

Til disse Høitideligheder steede Indbydelse fra Collegiet ved latinske Programmer.

Siden 1825 ere de i Fundatsens § 24 bestemte aarlige Høitideligheder stadigen blevene høitideligholdte paa den deri bestemte Maade, saavel som de foresaldne Licentiat- og Doctor-Promotioner. Ifølge

Collegiets Beslutning af 24de Oct. 1824, ere Talerne holdte af Universitetslærerne efter Anciennitet, forsaavidt ei indbyrdes Overeenskomst heri har gjort nogen Forandring.

En ekstraordinær Høitidelighed er siden 1824 afholdt, nemlig den 14de Juni 1826, i Anledning af H. K. H. Arveprindsens Fødsel, da Procantsleren, Statsraad Treschow, holdt Talen, efter Indbydelse i et, ligeledes af ham, forfattet Program.

De Promotioner, som her ved Univ. have fundet Sted, ere følgende:

Den 19de Febr. 1816 forsvarede Cand. med. Frederik Holst, offentlig sin Afhandling: De acidi nitrici usu medico. (Respondens var Stud. phil. Andreas Hofgaard). Ham meddeelttes derpaa Licentiatgraden i Medicin.

Den 19de Juni 1817 forsvarede Licent. med. Fr. Holst offentlig sin Afhandling: Morbus quem Radesyge vocant, quoniam sit, quanamque ratione in Scandinavia stollendus? (Resp. var Secretair ved Universitets-Bibliotheket, Andr. Hofgaard). Han blev derefter ved en høitidelig Act promoveret til Doctor medicinar, af den ældste Universitetslærer i Medicinen, tillige Universitetets Senior, Tr. med. Prof. Skjelderup.

Den 15de Febr. 1826 forsvarede Cand. med. Jens Johan Hjort offentlig sin Afhandling: De functione retinæ part. Ima. — (Resp. var Joh. Andr. Hubert, Lærer ved Christiania lærde Skole,

efterat han, i Overeensstemmelse med Fundatsens § 51, havde i Collegiets Overvarelse undertasket sig et lærd Colloquium, efter hvilket han blev erkjendt cum laude admissus. Licentiatgraden meddeltes ham derpaa, efter det med. Facultets Ubefaling, overeensstemmende med Kongl. Resolution af 22de Nov. 1825.

Den 14de Decbr. 1827 forsvarede Cand. med. Christen Heiberg offentlig sin Afhandling: De coremorphosi part. Ima — (Oesp. var Frederik Ludvig Bibe, Magisterii Cand. og Amanuensis ved Univ. Bibliotheket), efterat han ved et lærd Colloquium, som nysanfert, var bleven erkjendt cum laude admissus. Overeensstemmende med Kongl. Resol. af 5te Novb. s. A. blev Licentiatgraden i Medicinen ham derpaa meddeelt, ifølge det med. Facultets Ubefaling.

Den 7de, 8de og 9de Octbr. afholdt Lic. med. Lector C. Heiberg, i Overeensstemmelse med Hans Majestæts under 22de Juni dertil naadigst meddeelte Tilladelse, og i Overvarelse af det acad. Collegium og det medicinske Facultet de i Universitetsfundatsens § 52 for Doctorander bestemte Prøveforelæsninger, hvilke handlede om Erisypelas, Curvatura columna dorsalis og hydrocele funiculi spermatici. Samtlige Censurer fandt, at disse Prøveforelæsninger vare i enhver Henseende fyldestgjørende, og at Doctoranden under Afholdelse havde lagt et fortrinligt Docenttalent for Dagen. Der var saaledes intet til Hinder for, at Lector Heiberg offentlig kunde forsvare den af ham for Doctorgraden udarbejdede Dissertation: De coremorphosi — part. IIda. Disputationsacten

foretoges desaaarsag den 22de Oct. s. A. paa Storthings-
salen, (Resp. var Fred. Ludv. Vibe) og lagde Doc-
toranden, efter Facultetets Vidnesbyrd, ved denne Lei-
lighed for Dagen, at han var tilfulde indviet i det
Emne, hvorom Dissertationen handlede, samt at han
besad Færdighed i med Bestemthed og Lydelighed at
besvare de ham af Dyppenterne fremsatte Objectio-
ner. Da Lector Heiberg saaledes ved samtlige de
afholdte Prøver var befunden Graden værdig, be-
sluttede Collegiet, i Henhold til den Univ. dertil naa-
digst forundte Tilladelse, at meddele ham Diplom,
samt offentligen at proclamere ham som Doctor
medicinæ.

Brigadelæge, Lic. med. J. J. Hjort, hvis In-
augural-Dissertation: De functione retinæ — part
IIaa, af det medicinske Facultet var antagen som fyl-
destgjørende, afholdt den 27de, 28de og 29de Jan.
1830 de befalede Prøveforelæsninger, der handlede
om Egget, Halvblindhed og Indledning til Hudsyg-
dommene. Da samtlige Censorer fandt disse Fore-
læsninger i enhver Henseende fyldestgjørende, og at
Doctorandens Foredrag udmærkede sig ved Klarhed
og Lydelighed, blev derefter Disputationsacten fore-
tagen, den 6te Febr. paa Storthings-salen. (Resp.
var Conrector Joh. And. Rubert). Det med. Facul-
tets Vidnesbyrd om Actens Udfald var hovedsageli-
gen overeensstemmende med det Lector Heiberg med-
deelte, hvorfor Collegium acad. besluttede at meddele
Brigadelægen Diplom som Doctor medicinae.

Den 26de Febr. næstefter bleve Lector Heiberg
og Brigadelæge Hjort, af Dr. med. Prof. Skjelde-

rup, paa Collegiets Begne, offentlig proclamerede som Doctorer i Medicinen, paa følgende af Coll. acad. under 11te Dec. 1829 bestemte Maade:

Reglement for medicinske Doctor-Promotions-
acter.

Efter at have fra Cathedra superior i det latinske Sprog (hvilket Sprog her benyttes under den heile Act) holdt en Tale over et selvvalgt Emne, strider Promotor (Decanus i vedkommende Facultet) til den egentlige Inauguration, i det han anmoder Doctoranden, som indtil den Tid har havt Sæde ved Universitetslærerne, om at nærme sig ham, og da forklarende i sin Orden enhver Ceremonies Betydning:

1) Proclamerer ham til Doctor, med følgende Formular:

"Auctoritate regia, nomine Collegii academici, Ego (Promoters fulde Navn og Embedsstilling) Te (Doctorandens fulde Navn og Titel) medicinae Doctorem creo creatumque renuntio atque proclamo. Qvod felix faustumque sit!

2) Kalder ham op paa Cathedret, og da

3) Tilstaler ham med den Hilsen:

"Salve, Doctor, quo nomine Ego Te primus compello!

4) Fremlægger den aabne og den lukkede Bog, til hvilken kan tages et Exemplar af Hippocrates.

5) Paasætter ham Hatten, der bør være trefantet og overtrukken med purpurrodt Silkesleiel.

6) Paasætter ham Fingerringen, der bør være af Guld, og forestille en Esculapsstav, om hvilken en Slange snør sig; — og endelig

7) Siger ham Farvel.

Promotor forlader nu Cathedret, fra hvilket den nye Doctor nu holder en Epilog med Bøn, og dermed er Acten tilende. *)

Naar flere Doctorander skulle creeres paa een Gang, holder den først Creerede Epilogen og Bønnen, under hvilken de øvrige forlade Cathedret, og indtage deres forrige Pladse.

Efter Promotionen modtager Doctoren et Diplom, af følgende Form:

Quod felix faustumque sit!

Auctoritate

Augustissimi et Potentissimi Domini,

Caroli Johannis,

Regis

Norvegorum, Svecorum, Gothorum et Vandalorum,

Collegium academicum

Universitatis Regiæ Fredericianæ

*) Disse Ceremonier ere omtrent de samme, som bruges ved de fleste Universiteter, med Udelæse af enkelte, som hos os ei iagttages, saasom: Modtagelsen af Lovte om at dyrke og befordre Lægevidenskaben med utrættelig Flid og fromt Sindelag, Affordring af Eed, hvorved Doctoranden forpligter sig til Lydighed mod Landets Love, til Tausshed, Uegennytthighed m. m., ja i enkelte Lande endog forsikker, hverken at være Medlem eller at ville indtræde som Medlem i noget hemmeligt Selskab, ei heller at udøve den byrskke Magtisme m. m., Meddelelse af Broderlys o. s. v.

viro doctissimo atque experientissimo.

N. N. (fulde Navn).

Medicinæ Licentiato (og øvrige Titel)
die anno (Promotionsdagen).

jura, dignitatem titulumque

Doctoris Medicinæ

contulit;

quod hocce diplomate, Universitatis sigillo
communito, testamur.

Christianiæ die anno

(Udfærdigelsesdagen).

N. N. N. N. (Collegiets Medlemmers Underskrifter).

L. S. (Universitetets Segl).

Følgende Programmer ere i Collegiets Navn
udstedte, i Anledning af Universitetets Høitidelig-
heder.

1817 — til Doctorpromotionen: Et lat. Program,
indeholdende Doctorandens Levnetsløb, med For-
ord af Prof. Sørensen som deri beskriver en
Sygdom, der let forverles med ulcera syphili-
tica. *)

1817 — til den lutherste Reformation's Jubelfest:
Et latinsk Program, hvori den Paastand bestrid-
des, at den lutherste Reformation skulde være
en Følge af den Lids Haand, og især af det gjen-

*) Paa dette og nogle af de følgende Programmer findes ikke
Indholdsangivelse fra Forfatterens Haand, hvorfor Udg. i
saadanne Tilfælde har angivet Indholdet saaledes, som
han ved Gjennemlæsning har opfattet den.

- opvakte Studium af humaniora — af Lect. Stenersen. — Talen holdtes af Prof. Hersleb.
- 1818 — til Sørgefesten i Anledning af Kongens Død — Et lat. Program, indeholdende Bemærkninger om Ligbegængelser hos gamle Nationer — af Prof. Steenbloch. — Talen holdtes af Prof. Skjelderup.
- 1818 — til Kroningsfesten: et lat. Program, indeholdende Bemærkninger om Kroningsfeste i ældre Tider, især i Norge — af Prof. Steenbuch. — Talen holdtes af Prof. Mathke.
- 1823 — til Festen i Anledn. af Kronprindsens Forædling — *Causas nonnullas neglectæ apud Romanos comoediæ Græcorum veteris ac mediæ ex ipsa civitatis Romanæ forma eruere conatus est* Sev. B. Bugge, lingv. lat. lector — Talen holdtes af Prof. Sverdrup.
- 1825 — til Kongens Fødselsdag — *Observationes nonnullae in priorem Ciceronis Disputationum Tusculanarum librum conscr.* S. B. Bugge, ling, lat. lector — Talen af Prof. Stenersen.
- 1825 — til Reformationensfesten: *Quo animo in sacris libris legendis verus Lutheranus versetur, breviter ostendere conatus est* Sev. B. Bugge, ling. lat. prof. — Talen holdtes af Prof. Stenersen.
- 1826 — til Kongens Fødselsdag — *Nonnulla de appellationibus imperatorum Romanorum* — af Prof. Bugge — Talen af Prof. Kenser.
- 1826 — til Glædesfest i Anledning af Prinds Carls Fødsel — *De liberorum cum parentibus si-*

- militudine — af Procantzleren, Statsraad Treschow — Taler ligeledes af ham.
- 1826 — til Reformationsfesten: Et lat. Program, indeholdende Betragtninger over den christne Kirke — af Prof. Bugge — Taler af Prof. Thulstrup.
- 1827 — til Kongens Fødselsdag — De vi et usu Accusativi cum Infinitivo — Part. Ior — af Prof. Bugge — Taler af Prof. Esmark.
- 1827 — til Reformationsfesten — De vi et usu Accusativi cum Infinitivo — Part. Iior — af Prof. Bugge — Taler af Prof. Steenbloch.
- 1828 — til Kongens Fødselsdag — Hexametris prolusit Sev. B. Bugge, ling. lat. Prof. — Taler af Prof. Lundh.
- 1828 — til Reformationsfesten — Observationes nonnullas in secundum Ciceronis Disputationum Tusculanarum librum conscripsit S. B. Bugge, ling. lat. Prof. — Taler af Prof. Stenersen.
- 1829 — til Kongens Fødselsdag — Et lat. Program, indeholdende Betragtninger over Gen. 47, 9 — af Prof. Bugge — Taler af Prof. Steenbuch.
- 1829 — til Reformationsfesten — Duo loca Iuvenalis, Sat. I, 88, 89, Sat. II, 72—74, illustrare conatus est Sev. B. Bugge, ling. lat. Prof. — Taler af Prof. Holst.
- 1830 — til Kongens Fødselsdag — Interpretatio loci Terentiani, Phorm. V, 3, 15 — af Prof. Bugge — Taler af Prof. Bugge.
- 1830 — til Doctorpromotionen — Doctorandernes Levnetelsøb, med Forord af Prof. Bugge, som

deri skildrer Ceremonierne ved de romerske Ung-
lingers Indtrædelse blandt de Bornes Antal.

1830 — til Reformationensfesten — *Observationes in Cic. Disp. Tusc. l. III. c. 1 — 5* — af Prof. Bugge — Talen af Prof. E. A. Holmboe.

1831 — til Kongens Fødselsdag — *Observationes in Cic. Disp. Tusc. l. III. c. 5 & 8* — af Prof. Bugge — Talen af Docent Stang.

1831 — til Reformationensfesten — *De authentia epistolæ Iudæ et posterioris epistolæ Petri* — p. I — af Prof. Stenersen — Talen af Prof. Hansteen.

1832 — til Kongens Fødselsdag — *De authentia epistolæ Iudæ et posterioris epistolæ Petri* — p. II sect. I — af Professor Stenersen — Talem af Rector Motzfeldt.

1832 — til Reformationensfesten — *De authentia epistolæ Iudæ et posterioris epistolæ Petri* — p. II. sect. II. — af Prof. Stenersen — Talem af Prof. Lundh.

(Fortsattes.)

Krigsskolen.

(Fortsættelse fra pag. 243.)

I hele det ovenomhandlede Tidrum have som
Repetenter følgende været ansatte.

	Fra.	Til.
Fændrik Hans Bløersfen	$\frac{21}{5}$ 1797.	$\frac{15}{5}$ 1804.
" Hans J. Wetlesen	do.	$\frac{1}{5}$ 1800.
" Ole Ohlsen	do.	do.
" Iver E. Harbou	$\frac{1}{5}$ 1800.	$\frac{4}{4}$ 1801.
" Jonathan J. Mars	do.	do.
" Frederik W. Reichmann	$\frac{18}{8}$ 1801.	$\frac{1}{5}$ 1805.
Cornet Johan F. Røsser	do.	$\frac{29}{5}$ 1804.
Secundlieutenant Jørgen Omeyer	$\frac{14}{11}$ 1801.	$\frac{4}{4}$ 1808.
" Niels W. Brock	$\frac{15}{5}$ 1804.	$\frac{3}{5}$ 1805.
Fændrik Gerhard Rumsbyr	do.	do.
Secundlieutenant Thomas Blir	do.	$\frac{1}{4}$ 1808.
Lillige Adjutant ved Corpsset.		
Fændrik Nicolai J. Krog	$\frac{1}{5}$ 1805.	$\frac{1}{4}$ 1806.
" Christian Collin	do.	do.
" Paul H. Birch	do.	do.
Secundlieutenant Johan J. Broch	do.	$\frac{1}{5}$ 1807.
Fændrik Christopher Eastberg	$\frac{1}{5}$ 1806.	do.
" Jens Blich	do.	do.
" Martin Seip	$\frac{1}{5}$ 1807.	$\frac{1}{4}$ 1808.
" Andreas Hammer	do.	do.
" Frederik Dietrichson	do.	do.
" Otto F. Heiss	$\frac{1}{4}$ 1808.	$\frac{3}{1}$ 1810.
Lillige Adjutant fra 1 Ap. 1808.		
" Christopher Stenersen	do.	do.
" Hans G. Bloch	do.	$\frac{19}{1}$ 1809.

	Fra.	Til.
Fændrik Peter H. Castberg . . .	$\frac{1}{4}$ 1808.	$\frac{3}{4}$ 1810.
= Ole P. Brandt	do.	$\frac{1}{8}$ 1809.
= Niels A. Ramm	$\frac{1}{7}$ 1809.	$\frac{2}{7}$ 1810.
Cornet Hans C. Ingjer	do.	$\frac{1}{2}$ 1811.
Lillige Adjutant fra 8 Jan. 1810.		
Secondlieutenant Tobias Rosbach	$\frac{1}{2}$ 1810.	$\frac{1}{2}$ 1813.
Lillige Adjutant fra 1 Jan. 1811.		
Secondlieutenant Knud M. Ingjer	do.	$\frac{1}{2}$ 1811.
= Hans H. Fleischer	do.	do.
= Peter C. Petersen	do.	do.
= Gregorius H. Kaas	$\frac{1}{4}$ 1811.	$\frac{1}{2}$ 1812.
= Theodor Broch	do.	$\frac{1}{2}$ 1813.
= Rasmus Rasch	do.	$\frac{1}{2}$ 1812.
= Johan M. Rye	do.	$\frac{1}{2}$ 1813.
= Andreas Sørensen	$\frac{1}{2}$ 1812.	do.
= Frantz W. Heidemarff	do.	do.
= Fred. W. Meilender	do.	$\frac{1}{2}$ 1812.
= Daniel P. Barth	$\frac{1}{2}$ 1812.	$\frac{2}{5}$ 1814.
Lillige Adjut. fra 1 Jan. 1813.		
= Holm Egeberg	$\frac{1}{2}$ 1813.	do.
= Thord Breien	do.	$\frac{1}{2}$ 1815.
Lillige Adjut. fra 25 Feb. 1814.		
= Iver D. de Coucheron	do.	$\frac{2}{5}$ 1814.
= Carl U. Sundt	do.	$\frac{1}{2}$ 1815.
= Jacob Gleersen	$\frac{2}{5}$ 1814.	$\frac{1}{2}$ 1816.
Lillige Adjut. fra 1 Jan. 1815.		
= Jens A. Mandall	do.	do.
= Ole A. Bühring	do.	$\frac{1}{2}$ 1815.
= Christian F. Steib	$\frac{1}{2}$ 1815.	$\frac{1}{2}$ 1816.
= Dve J. Thesen	do.	$\frac{1}{2}$ 1820.

	Fra.	Til.
Lillige Adjut. fra 1 Jan. 1816.		
2. Secondlieutenant Niels P. Webege	‡1815.	‡1816.
• Peter M. Petersen . . .	‡1816.	‡1817.
• Peder Olsen . . .	do.	do.
• Holger Fischer . . .	do.	‡1818.
• Emanuel Mejer . . .	do.	‡1817.
• Hans Paludan . . .	‡1817.	‡1818.
• Christian L. Dahl . . .	do.	do.
• Frederik W. Lützow . . .	do.	1 ^o 1825.
Lillige Adjut. fra 1 Jan. 1820.		
• Herman Rosderup . . .	‡1818.	‡1820.
• Bastian Paulsen . . .	do.	‡1819.
• Erik L. Wang . . .	do.	do.
• Ole H. Lützow . . .	‡1819.	‡1820.
• Johan E. Finne . . .	do.	do.
• Johan J. Fasting . . .	do.	do.
• Christian F. Fasting . . .	‡1820.	‡1821.
• Hans J. Sommerschild . . .	do.	do.
• Hans J. Fischer . . .	do.	do.
• Hans E. Fischer . . .	‡1821.	

Under 8 Septb. 1828 udnævnt til
 surnum. Premierlieutenant i Armeen.

Secondlt. Frederik M. Sørensen . 1^o1825.

Lillige Adjut. Under 10de Juni
 1826 udnævnt til surnum. Premierlt.
 i Cavallerie-Brigaden, og under 7de
 Januar 1828 til Stabsadjutant og
 Ritmester i Armeen.

b. Lærere.

	Fra.	Til.
Capitaine P. Hirsch, Lærer i de ma- thematiske og militaire Videnska- ber samt Tegning. Entlediget som Lærer i Tegning fra 1ste April 1804. Udnævnt til Ma- jor 29de Novbr 1805.	2^0 1790.	1^1 1808.
Pastor Sandberg, i Religion, Phi- losophie og Stiil	1^2 1797.	1^0 1802.
Hr. C. Zwilgmeyer, i det tydske og franske Sprog, Historie, Ge- ographie og Physik	2^0 1791.	2^0 1808.
Hr. C. Döderlein, i Skrivning og Regning	3^0 1798.	1^0 1809.
Lieutenant Arntzen, i Ridning	1^5 1798.	3^1 1799.
Cornet Hoel, i Fægtning og Voltigering	1^1 1798.	2^8 1800.
= Carlsten, i Ridning	1^0 1799.	1^3 1804.
Fændrik Kaltenborn, i Fægtning og Voltigering	2^0 1800.	1^0 1801.
Hr. Fernberg, i Dands	2^1 1799.	1^1 1800.
Fændrik Munch, i Tegning	1^4 1801.	2^1 1804.
= Meyer, i Fægtning og Volt- tigering	1^0 1801.	2^3 1804.
Premierlieutenant Widing, i Dands	1^5 1800.	6 1810.
Pastor Sanders, i Religion, Philo- sophie og Stiil	1^0 1802.	2^5 1806.
Overlærer Flor, i Naturhistorie	do.	1 1817.
Secondlieutenant Schinstad, i Gym- nastik	2^3 1804.	2^0 1805.
Premierlt. Schøyen, i Tegning	2^1 1804.	1^0 1809.

	Fra.	Til.
Ritmester Voigt, i Ridning . . .	$\frac{2}{12}$ 1804.	$\frac{1}{3}$ 1814.
Corporal Ravnborg, i Gymnastik	$\frac{2}{9}$ 1805.	$\frac{2}{7}$ 1817.
Pastor Ottesen, i Religion, Moral og det norske Sprog . . .	$\frac{2}{2}$ 1806.	$\frac{3}{9}$ 1811.
Premierlieutenant Birch, i Læseøvelse og Rettskrivning	$\frac{1}{7}$ 1809.	$\frac{3}{12}$ 1811.
Capitaine Harbou, første Lærer i de mathematistiske Videnskaber . . .	$\frac{3}{8}$ 1809.	$\frac{1}{9}$ 1810.
Premierlieut. N. J. Krøgg, 2den Lærer i de mathematistiske Videnskaber do.	$\frac{2}{12}$ 1810.	
Student E. Munch, i Historie og Geographie, Tydsk og Fransk	$\frac{1}{8}$ 1809.	$\frac{1}{10}$ 1812.
Student Thuesen, i Tydsk og Fransk do.	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{5}$ 1816.
Adjunct Dederlein, i Religion og Forstandsøvelse	do.	$\frac{1}{4}$ 1810.
Capitaine Schjøtt, i Artillerie . . .	$\frac{1}{10}$ 1809.	$\frac{1}{7}$ 1811.
Secondlieut. Reichborn, i Tegning	$\frac{1}{1}$ 1810.	$\frac{2}{8}$ 1816.
Student Borch, i Religion og For- standsøvelse	$\frac{1}{4}$ 1810.	$\frac{3}{9}$ 1811.
Hr. Walcke, i Dands	$\frac{2}{2}$ 1810.	$\frac{6}{6}$ 1817.
Premierlt. K. K. Holck, i Calligraphie	$\frac{1}{4}$ 1810.	$\frac{1}{1}$ 1813.
Student Kjerchow, i Historie og Geographie	$\frac{1}{7}$ 1810.	1814
Premierlt. Meydell, 1ste Lærer i de mathematistiske Videnskaber . . .	$\frac{1}{1}$ 1811.	do.
Auditeur Sem, i militair Forsyndighed do.	$\frac{1}{1}$ 1813.	
Premierlieut. C. Collin, 2den Læ- rer i de mathematistiske Videnskaber, samt Regning og Tegning . . .	do.	do.
• Borkenstein, i Artillerie . . .	do.	$\frac{4}{3}$ 1819.

Fra. Til.

Ved denne Lærers Ansættelse blev det, ifølge allerhøieste Resolution af 10de Aug. 1811, bestemt, at den Norske Artillerie = Brigade skulde have Indseende med, og staae til Ansvar for, at hans Foredrag over Videnskaben var overensstemmende med de ved Artillerie = Corpset antagne Principer*).

Fra 1814 ansattes han tillige som Lærer i Mathematik i de øverste Classer.

Candidat Theol. Landberg, i Religion, Moral og Norst	. . .	$\frac{1}{10}$ 1811.	$\frac{1}{7}$ 1814.
Student Messell, i Franst	. . .	$\frac{1}{10}$ 1812.	$\frac{5}{8}$ 1816.
Secondlieut. Rossbach, i Calligraphie		$\frac{1}{1}$ 1813.	formentl. $\frac{2}{2}$ ⁵ 1814.
= Sørensen, i Norst i de tvende yngste Classer	do.		$\frac{2}{1}$ ⁵ 1814.
Premierlt. Theiste, Lærer i Mathematik og Regning i de 3de yngste Classer, og i Regning i de 2de øverste	do.	$\frac{4}{5}$ 1819.
Auditeur Muns, i militair Lovfyndighed	do.		

*) Denne Bestemmelse var formeentlig foranlediget af et Skrift, betitlet: "Forsøg om Nyartilleriets Brug mod fiendtlige Krigsflibe", som Lieut. Borkenstein udgav i Aaret 1811, og hvori han havde fremsat heterodoxe Principer.

	Fra.	Til.
Premierlt. Eckhoff, i Tactik	$\frac{2}{3}$ 1813.	$\frac{1}{2}$ 1821.
Secondlt. Barth, i Calligraphie	$\frac{2}{2}$ 1814.	$\frac{4}{3}$ 1814.
" Nosbach, i Norst i de 2de yngste Classer	do.	$\frac{3}{3}$ 1817.
Premierlt. Hagemann, i Ridning	$\frac{1}{3}$ 1814.	$\frac{1}{2}$ 1816.
Student Colban, i Religion og Norst	$\frac{1}{2}$ 1814.	$\frac{1}{1}$ 1821.
Secondlt. Halsseth, i Calligraphie	$\frac{7}{10}$ 1814.	$\frac{3}{3}$ 1817.
Student U. W. Møller, i Historie og Geographie	$\frac{1}{1}$ 1815.	
<p>Han overtog ved Colbans Af- gang tillige Lærerposten i Reli- gion og Modersmaalet, men fra- traadte efter eget Ønske, atter den første af disse fra den 12te April 1825. — Under 8de Decbr. 1821 udævnt til Overkerer.</p>		
Fuldmægtig Hansen, i Lydst	$\frac{1}{2}$ 1816.	
Profesor Derry, 1ste Lærer i Fransk	$\frac{3}{3}$ 1816.	$\frac{1}{1}$ 1820.
Cand. philos. Hansen, 2den Lær. i do.	do.	do.
Premierlt. Munthe, i Tegning	$\frac{2}{3}$ 1816.	
<p>Under 11te October 1825 ud- ævnt til surnummerair Capitain i Armeen.</p>		
Gunder Paulsen, i Gymnastik og Dands	$\frac{3}{1}$ 1817.	$\frac{2}{2}$ 1824.
Premierlt. Nosbach, i Calligraphie	$\frac{3}{3}$ do.	$\frac{3}{1}$ 1820.
Candidat philos. Hansen, i Norst i de 2de yngste Classer	do.	$\frac{1}{3}$ 1821.
Student Schenck, i Physik	$\frac{1}{3}$ 1817.	$\frac{1}{1}$ 1820.
Capitaine Krogh, i Ridning	$\frac{1}{2}$ 1816.	$\frac{1}{1}$ 1821.

	Fra.	Til.
Prst. Theiste, 1ste Lærer i de mathematiske og militaire Videnskaber $\frac{2}{3}$ 1819. Under 21de Novbr. 1821 udnævnt til surnummerair Capitaine i Armeen.		
Secondlt. Thesen, 2den Lærer i de mathematiske Videnskaber . . .	do.	1820.
Capitaine Meydell, i Artillerie . . .	do.	$\frac{1}{4}$ 1826.
Brigadeauditeur Stenersen, i militair Lovkyndighed	$\frac{1}{8}$ 1819.	$\frac{1}{4}$ 1821.
Premierlt. Busch, i Fransk	$\frac{1}{4}$ 1820.	
Udnævnt til surnummerair Capitaine i Armeen den 2den Martz 1822.		
Capitaine Flood, i Ridning	$\frac{1}{4}$ 1821.	$\frac{1}{4}$ 1822.
Premierlt. Munthe, i Tegning	$\frac{5}{8}$ 1816.	
Lillige i Calligraphie fra 1ste Januar 1821. Udnævnt til surnummerair Capitaine i Armeen den 11te October 1825.		
* Schjelderup, i Ridning	$\frac{1}{4}$ 1822.	$\frac{1}{1}$ 1824.
Udnævnt til Ritmester i Armeen den 4de Juli 1822.		
Hr. Hall, i Dands	$\frac{1}{4}$ 1824.	$\frac{2}{4}$ 1826.
Premierlt. Prydz, i Ridning	$\frac{1}{1}$ 1824.	$\frac{2}{4}$ 1825.
Hr. Garnisonspræst Schydtz, i Religion	$\frac{1}{2}$ 1825.	
Secondlt. F. M. Sørensen, i Ridning	$\frac{1}{7}$ 1825.	
Under 10de Juni 1826 udnævnt		

	Fra.	Til.
til surnummerair Prst. i Caval- rie-Brigaden og under 7de Ja- nuar 1829 til Ritmester i Ar- meen.		
Lieutenant i den Svenske Armee, No- seuqvist, i Gymnastik og Fægt- ning	$\frac{1}{8}$ 1825.	$\frac{1}{8}$ 1829.
Ritmester Sylow, i Artillerie	$\frac{1}{4}$ 1826.	
Major i Armeen, Compagniechef i 2den Ngerh. Infanterie-Brigade, Jens Blisch, i Taktik, Feldttjeneste og Tjenestereglement	$\frac{7}{6}$ 1827.	$\frac{3}{1}$ 1833.
Under 9de Mai 1829 naadigst udnavnt til Oberstlieutenant og Chef for Kommerigste nationale Musqueteercorps.		
Surnummerair Premierlieutenant Pe- ter M. Peterfen, i Gymnastik og Fægtning	$\frac{1}{6}$ 1829.	

C. Gageringer og Emolumenter.

De ved den mathematiste Skole ansatte Officie- rer og Lærere, vare i Aaret 1796 lønede saaledes:	
2den Officier (foruden Gagen ved Regimentet) et Tillæg af	72 Rdl. aarl.
3die do. do.	48 " "
Læreren i de mathematiste Viden- skaber, med hvilken Post tillige var	

forbunden at give Underviisning i Tegning	500 Rdl. aarl. G.
Læreren i Taktik, Skrivning og Reg- ning	100 " " "
" i Sprog, tillige Lærer i Hi- storie, Geographie og Phy- sik	200 " " "
" i Gymnastik og Fægtning	48 " " "
" i Dans	100 " " "
samt til Godtgjørelse for Musikken.	21 " " "
Hver af de 3de Repetentere havde et aarligt Tillæg af	48 " " "
Lægen	80 " " "
Regnskabsføreren	50 " " "

NB. Indretningens Chef har formeentlig ei erhholdt nogen Godtgjørelse, forinden Kongelig Resolut. af 27de Mai 1803 tillægges ham en saadan paa 200 Rdl., hvilken til 1ste Juli 1803 udrededes af Institutets Fond, men senere overtoges af den almindelige Kongelige Casse.

Disse Gager og Tillæg undergik dog i det Føl-
gende en Deel Forandringer, deels bevirkede derved,
at enkelte Lærere i Forhold til deres Arbeide, ansaaes
flettere aflagte end Andre, deels ogsaa derved, at en-
kelte af dem overtog flere Underviisningsfag. — I
Maret 1798 ansattes saaledes en nye Lærer i Religi-
on med 100 Rdl. aarlig Gage, hvilken dog samme
Aar forhøiedes til 200 Rdl., men i Maret 1802, ved
en ny Lærers Ansættelse, atter nedfattes til 150 Rdl.
aarlig. Samme Aar ansattes en Lærer i Ridning
mod en Godtgjørelse af 60 Rdl. aarlig. I Maret

1802 ansattes en ny Lærer i Naturhistorie, med en Gage af 60 Rdl. aarlig. At følge de foregaaende Forandringer i de forskjellige Gager gjennem de paa følgende Aar, er formentlig af liden Interesse, hvorimod Tiden af enkelte nye Lærerposter's Oprettelse her bemærkes.

I Aaret 1805 ansattes en Lærer i Rettsfrøning og Retsovelse med 50 Rdl. aarlig Gage. I Aaret 1809 deelttes Lærerposten i Mathematik; saaledes at 1ste Lærer overtog Underviisningen i de 2de ældste Classer med en Gage af 300 Rdl. og den 2den Lærer i de 3de yngste Classer med en Gage af 500 Rdl. aarlig. Samme Aar ansattes en Lærer i Artillerie med en Gage af 100 Rdl. aarlig. — Flere af de andre Lærerposter bleve ogsaa i dette og de følgende Aar deelte, da Elevernes Antal formodentlig blev saa betydeligt, at Underviisningen ei af een kunde bestrides. Fra 1ste Januar 1811 blev ved Cadet = Corpset læst over den militaire Lovkyndighed, da Auditeur Sem tilbød sig dertil uden Betaling. Fra 1ste Januar 1813 ansattes en med omtrent 110 Rdd. gageret Lærer i denne Videnskab.

Med Hensyn til Gagen for de ved Corpset ansatte Officierer, kan bemærkes, at den Aaret 1804 ansatte 1de Officier, tjente i det Hele paa 200 Rdl. og frie Bolig, og den under 1ste Januar 1813 ansatte 5te Officier paa 272 Rdd. 88 ø.

I Aaret 1811 vare Gagerne for de ved Corpset ansatte Officierer følgende:

Corpsets Chef.	1687 Rdd. 48 ø.
• Commandeur	1125 " "

3die Officier	656 Rbd.	24 f.
4de do.	562 "	48 "
5te do.	375 "	" "

NB. I dette Aar afgik daværende Chef Generalmajor m. m. Harthausen, og Corpsets Commandeur, Oberste Hegermann, forfremmedes til Chef, hvorimod hans Post som Commandeur ei igjen besattes.

Hver af de 4 Repetenter var aflagt med
180 Rbd. Løge.

og den 5te, der tillige var Adjutant,
nød et Tillæg af 33 " 72 f.

Læreren i Tactik var aflagt med 225 " "

De 2de Lærere i Mathematik, hver 750 " "

Læreren i Artillerie 187 Rbd. 48 f. N. B.

samt i Tillæg, saa

længe Krigen va-

rer 18 = 72 = 206 " 24 "

Læreren i Religion, Moral og Korst 843 " 72 "

" i Korst i de nederste Classer 187 " 48 "

" i Fransk 937 " 48 "

" i Tydsk 907 " 48 "

" i Tegning 623 " 42 "

" i Historie og Geographie 843 " 72 "

" i Naturhistorie 112 " 48 "

" i militair Lovfyndighed 187 " 48 "

" i Calligraphie 187 " 48 "

" i Ridning 175 " "

" i Gymnastik og Fegtning 180 " "

" i Dands 50 " "

Lægen 187 " 48 "

Regnskabsføreren	225 Rbd.	2
Bibliothekaren	157	48 §.
På Regnskabet for 1815 sees de forskjellige Ga-		
ger at have været: N. B.		
For Chefen	5962 Rbd.	48 §.
= Commandeur	vacant.	
= 3die Officier	1739	6
= 1de	1490	60
= 5te	993	72
= hver af de 4 Repetenter	477	
= den 5te, tillige Adjutant=Lilæg	92	32
= Læreren i Tactik	596	24
= hver af de 2de Lærere i Mathe-		
matik	1987	48
= Læreren i Artillerie	332	78
= " Religion og Korst	1392	18
= " Historie og Geographie	1392	18
= " Fransk	1415	60
= " Lydst	1415	60
= " Tegning	1368	72
= " Korst i de nederste		
Classer	496	84
= " Callagraphie	496	84
= " Naturhistorie	298	12
= " militair Lovkyndighed	283	12
= " Ridning	384	36
= " Gymnastik m. m.	499	48
= " Dans	62	48
= Lægen	496	84
= Regnskabsføreren	225	
= Bibliothekaren	554	84

Da ingen Regnskaber for Aarene 1816, 17 og 18 forefindes i Archivet, kjendes ei de under den Tid forefaldende Forandringer, hvorimod de forskjellige Gager sees i Aaret 1819 at have været:

For Commandeuren	852	Epd.	
= 1ste Officier	561	=	
= 2den do.	312	=	
= 3die do.	201	=	
= hver af de tre Repetenter	114	=	
= den 5te, i Adjutant=Lilæg	21	=	
= Læreren i Tactik	120	=	
= " " Artillerie	60	=	
= de tvende mathematiske Lærere:			
1ste Lærer	618	Epd.	
2den do.	150	=	768
= Læreren i Religion og Korst	252	=	
= " " Historie og Geographie	252	=	
= de 2de Lærere i Fransk;			
1ste Lærer	102	Epd.	
2den do.	150	=	252
= Læreren i Tydsk	252	=	
= " " Tegning	252	Epd.	
personligt Tillæg	72	=	324
= " " Calligraphie	96	=	
= " " Korst i de nederste Classer	96	=	
= " " Naturhistorie	60	=	
= " " militair Forskyndighed	51	=	
= " " Ridning	100	=	
= " " Gymnastik og Dands	222	=	
= Køgen	96	=	
= Regnskabsføreren	96	=	

For Bibliothekaren 72 Spd.

Denne Gagering undergik, ved den i Planen for den Kongl. Høieste Krigsskole af 19de September 1820 bestemte Gagerings Plan, endeel Forandringer, nemlig:

Chefen erholdt i Gage	900 Spd.		
	for Commandoen	84 =	984 Spd.
2den Officier	=	420 =
3die do.	=	240 =

De ansatte Repetentere beregnedes Gagen ved de Brigader, hvor de vare ansatte, men de erholdt i Repetenttillæg hver 48 =
 hvortil kom Tillæg til den af dem, der tillige forrettede som Adjutant 24 =

For Lærerne bleve Gagerne saaledes bestemte:

For Læreren i Religion, almindelig Grammatik, Modersmaalet, Historie og Geographie 360 =

NB. Fra 12te April 1825 fratraadte den i ovennævnte Fag ansatte Lærer, efter eget Døst, Læreren i Religion, hvilken derfor overdroges til en Anden, med 120 Spd. aarl. Gage, hvilken afholdtes dertil af den samlede Gage.

For Læreren i den rene Mathematik, Statik, Landmaaling, Fortification samt Construction 480 =

For Læreren i Artillerie og Tactik 144 =

NB. Disset vende Videnskaber ere ogsaa

i den senere Tid forebragne af 2de særskilte Lærere, hvorfor den i Artillerie, ifølge Kongl. Resolution af 15de Februar 1827 er af den anførte Gage tillagt de 96 Spd., og Læreren i Taktik de øvrige 48 Spd., ifølge samme Resolution.

For Læreren i Fransk	204 Spd.
“ = Tydsk	204 “
“ = Tegning, Kartestrikt og Caligraphie	300 “
“ = Ridning	60 “
“ = Gymnastik	150 “

NB. Under 16de October 1833 er den ansatte Gymnastiklærer, ved højeste Resolution tilstaaet et personligt Tilleg af 84 Spd. aarlig.

For Rægen	96 “
= Regnskabsføreren	96 “
= Bibliothekaren	48 “

Ifølge ovennævnte Plans 83de § gives den ved Corpsset ansatte 2den Officier Tilslag om, efter nogen Tjenestetid, at erholde en Forøgelse i Gagen, indtil 504 og 600 Spd.; ligesom 3die Officier erholdt Løste om en Forøgelse af indtil 312 Spd.

Ligeledes gives (vide § 86) de 2de første Lærere Haab om efterhaanden at erholde en Forhøielse i deres reglementerede Gager, nemlig den 1ste af indtil 480 og 600 Spd., og den 2den af indtil 600 og 720 Spd.

Bed Kongl. Resolution af 2den December 1820,

der indeholdt Befattelsen af de forskjellige Officier- og Lærer-Pladse ved Krigsskolen, bestemtes tillige, at den 2den Officier strax skulde opføres med Gagen 600 Spd., og 3die Officier med Gagen 312 Spd.; ligesom Læreren i Religion m. m. tillagdes den høiere Gage 480 Spd., og Læreren i Mathematik m. m. den høiere Gage 600 Spd.

Ann. Den i Aaret 1821 udnævnte midlertidige Bestyrelse, bestaaende af 1 Chef og 1 Secondchef, gageredes saaledes:

Den midlertidige Chef	500 Spd. aarl.
Secondchef	400 " "

Ved Secondchefens, under 8de Juli 1822 stedte, Udnævnelse til virkelig Chef, fratraadte den midlertidige ansatte Chef Bestyrelsen, og den udnævnte Chef optraadte paa den i ovennævnte Plan bestemte Gage.

De forskjellige Gager forbleve saaledes som forberørt, indtil det, under 21de Octb. 1821, naadigst behagede Hs. Majestæt, at tilstaae den ved Indretningen ansatte 3die Officier, Stabscapitaine Rosbach, i Lighed med Armeens nationale Compagniechefer og Stabscapitainer, et aarligt Tillæg af 72 Spd.

Ifølge Kongl. Resolution af 12te December 1825 tillagdes Læreren i Mathematik m. m. den tilfugte Forhøielse i Gagen, saa han fra den Tid af erholdt den ham i Planen tilstaaede høieste Gage 720 Spd.

Da 3die Officier, Major Rosbach, i 1832 afgik fra Krigsskolen, bleve hans havte Forretninger fordeelte mellem Ritmester Sørensen og Premierlieutenant Fischer, hvilke herfor, ifølge Kongelig Reso-

lution af 29de Mai 1832, tilstodes det i Planen af 9de Febr. 1829 for en tilcommanderet Capitaine og Premierlieutenant stipulerede Tillæg af respective 20 Spd. og 10 Spd. maanedlig.

De forskjellige Emolumenter have været bereg-
nede efter Officierernes Charge, i Lighed med hvad
for de i Christiania Garnison værende af samme Char-
ge har været stipuleret.

III) Underviisning og Examina.

Underviisningen ved denne Stiftelse har til de
forskjellige Læder, været pleiet efter de for samme
udfærdigede Planer, Reglementer og Resolutioner
(See No. I). Under 3die Decb. 1824 blev af Krigs-
stolens daværende Chef indsendt et underdanigst For-
slag om Indførelsen af den Bell-Lancasterske Lære-
methode eller Berelunderviisnings-Methoden, hvilket
Forslag under 29de s. M. naadigst approberedes
saaledes, at den fra 1ste Januar 1825 af, da et nyt
Lærecursus paabegyndtes, paa Prøve skulde lægges
til Grund ved Underviisningen. Da man imidlertid
ikke antog den for hensigtsmæssig ved Underviis-
ningen i alle Fag, blev det bestemt, at den kun skul-
de anvendes ved Underviisningen i de mathematiske
Videnskaber, Historie og Geographie, Religion, almin-
delig Grammatik og Modersmaalet; senere er det og
bleven bestemt, at Underviisningen i Religion skal
fremmes efter den forhen brugelige Methode. Den
væsentligste Forskjel mellem denne Methode og den for-

hen anvendte bestaaer i, at Lærerne ei gennemgaae Videnskaben ved Foredrag og Examination, men at hertil udvælges, blandt de Viderekomne, saakaldte Moniteurer; samt deri, at Eleven, naar han selv tiltroer sig fornøden Færdighed i en Videnskab, anmelder det for Læreren, og derpaa stedes til Examen. Curset paa Krigsskolen er inddeelt i fire Afdelinger, med visse Videnskaber i hver; naar Eleven har afsluttet Examen i alt til disse Afdelinger hørende med en af de 2de Characterer: "Antaget med Berømmelse" eller "Antaget", aflægges han ved en offentlig og endelig Examen Prøve paa sine Kundskaber i de lærte Fag. De specielle Examina afholdes alene mundtlig, hvorimod den endelige Prøve aflægges deels mundtlig og deels skriftlig, efter Chefens nærmere Bestemmelse herfor.

Indførelsen af denne Methode gjorde imidlertid endeel Forandringer i Planen af 19de September (see Pagina 235) nødvendig. Ifølge ovennævnte Kgl. Resolution bleve derfor de §§ i samme, der stode i Strid med Principet for den nye Methode, suspenderede, indtil et nærmere Bekjendtskab til dens Fordele eller Mangler havde afgjort hvorvidt den for bestandig blev at indføre ved Krigsskolen eller ei. — Overensstemmende med Planen af 9de Februar 1829 dens 17de § skulde denne Methode herefter lægges til Grund for Underviisningen i den yngste Afdeling, medens derimod Cathedral-Foredraget skulde anvendes ved Underviisningen i den ældste Afdeling. Da imidlertid de, til Sværksættelsen af nysnævnte Plan i dens hele Udstrækning, fornødne Udgifter af Storthinget

affløges, var dette til Hinder for Planens fuldstændige Indførelse, men Underviisningen er dog vedblevet at fremmes paa den ovenfor antydede Maade.

I de forskjellige Afdelinger har Eleven at gjøre Rede for følgende:

a, I første Afdeling.

- 1) Modersmaalet i Forbindelse med latinsk Grammatik. I Modersmaalet fordres noie Betjendtskab til dets Grammatik samt Sætningers Analyse; i den latinske Grammatik til dens paradigmatiske Decl. — Hansens norske Grammatik, og Bugges Samarbejdelse af Broders latinske Grammatik anvendes ved Underviisningen.
- 2) Arithmetik. Efter Mouriens Bearbejdelse af Begreb, til Rodstørrelser.
- 3) Geometrie. Tildeels efter Mouriens Bearbejdelse af Begreb, til proportionale Linier, dog med endeel af Læreren udarbejdede Tillæg og Forandringer.
- 4) Historie. Til Middelalderens 2den Periode efter Platous Lærebog.
- 5) Geographie. Efter Platous Lærebog Indledningen og Verdensdelene.

b, I anden Afdeling.

- 1) Latin og Modersmaalet. Det resterende af den latinske Grammatik, samt Oversættelse og Analyse af de i Bugges latinske Læsebog forekommende Stykker.
- 2) Arithmetik. Til Læren om Rækkerne.
- 3) Geometrie. Til Stereometrien.
- 4) Historie. Til den nyere Historie.

- 5) Geographie. Til Italien.
c, 3 tredie Afdeling.
- 1) Latin og Modersmaalet. At oversætte og analysere de 6 første Feldtherrer af Cornelius Nepos. Lillige bibringes Eleverne i denne Afdeling Dvælse i Udarbejdelsen af skriftlige Afhandlinger i Modersmaalet.
- 2) Arithmetik. Læren om Rækker af 1ste Rang og om Logarithmer, samt Renteregning.
- 3) Stereometrie, den plane og sphæriske Trigonometrie.
- 4) Landmaaling. Efter Capt. Theijtes Lærebog.
- 5) Historie. Den nyere Historie.
- 6) Geographie. Til Lyrtiet.
- 7) Fransk. Bekjendtskab til Grammatikken samt til Oversættelsen og Analysen af de 6 første Bøger af Telemaque; Dvælse i at skrive Sproget.
- 8) Lydsk. Bekjendtskab til Grammatikken samt til Oversættelsen og Analysen af de i Thuiston forekommende Stykker; Dvælse i at skrive Sproget.
d, 3 fjerde Afdeling.
- 1) Latin og Modersmaalet. De 8 følgende Feltherrer af Cornelius Nepos; Rahbet om Stilen; Fortsættelse af Udarbejdelser i Modersmaalet.
- 2) Historie. De skandinaviske Rigers Historie efter Kefod.
- 3) Geographie. Det resterende af Platons Lærebog.
- 4) Feldtfortification. Mouviers.
- 5) Permanent Fortification. Fibigers.

- 6) Artillerie. Hvad for en Infanterie- og Cavalierie-Officier er nødvendigt at kjende af Videnskabens forskjellige Dele; efter et af Læreren udarbejdet Udtog.
- 7) Tactik og Tjenestereglement. Den første foredrages efter den af Fibiger og Cramer udgivne Ledetraad, og det sidste efter det for den norske Armee udfærdigede Reglement.
- 8) Statik. Efter Professor Hansteens Lærebog.
- 9) Fransk. De 6 følgende Bøger af Telemaque.
- 10) Lydsk. Svølse i at overføre fra Norst paa Lydsk
 I Religion er intet vist Pensum fastsat for de forskjellige Afdelinger; Underviisningen er heri saaledes inddeelt, at for de Uconfirmerede foredrages Herslebs store Bibelhistorie og Pontoppidans Forklaring, og for de Confirmerede Krog-Meiers Lærebog i Religion.

IV) Elevernes Antal, Optagelse og Afgang.

Antallet af Elever ved den mathematiske Skole bestemtes til 16 a 20, dog saaledes, at dette Antal, efter Omstændighederne, kunde forøges. — En saadan Forøgelse sees at være skeet i Aaret 1769, da Elevernes Antal steg til 54, hvilket Antal, gjennem de følgende Aar, forøgedes saaledes, at indtil 122 Elever paa eensgang have været antagne ved Indretningen. Fra dens første Oprettelse synes ingen Klasseafdeling at have fundet Sted; ved Elevernes Tiltaget i Antal bleve de, conform Reglement for det norske militaire Institut af 8de Juni 1798, iuddeelte

i 3 Classer; da Elevernes Antal i Aaret 1804 steg til 70 à 80, oprettedes ved Kgl. Resolution af 8de Juni s. A. en 4de Klasse, og da dette Antal af Elever i det følgende Aar vorede til over 100, blev fra 1ste Juni 1808 endnu en 5te Klasse oprettet; i denne Stand forblev det hermed indtil det ved Kgl. Resolution af 31te Januar 1820 bestemtes, at Cadet-Corpsset indtil videre skulde inddeles i 4 Classer, der atter, som Følge af Indskrænkelse i Elevernes Antal, i Planen for Krigsskolen af 19de September 1820, bestemtes at overgaae til 2 Classer.

Noget egentlig Indskrivning af de aspirerende Subjecter formenes, i de ældre Tider, ei at have fundet Sted, hvorimod det var bestemt, at fra de forskjellige Regimenter og Corps skulde foreslaaes til Dptagelse de meest haabefulde Subjecter, der kunde have Leilighed til at opholde sig ved Institutet, ligesom og Planen for Krigsskolen af 19de September 1820 foreskriver, hvorledes dens Chef har at forholde sig ved vacante Cadetpladsets Besættelse (see Pag. 229). Ved Kgl. Resolution af 7de Novb. 1823 forandrede imidlertid Bestemmelserne i ovennævnte Plan saaledes, at for Fremtiden kunne de, hvis Forældre ønske dem antagne til Cadetter, indskrives som Aspiranter, naar de have fyldt det 9de Aar, og paa hvilke Ansøgninger den militaire Overbestyrelse har at afgive Resolution. Ved Kgl. Resolution af 12te Marts 1833 bestemtes, at denne Indskrivning indtil videre skulde ophøre, formeentlig af den Grund, at allerede saamange vare indskrevne, at flere Aar vilde medgaae, inden saamange Vacancer vilde have ind-

traadt, at de Alle kunne være blevne antagne ved Krigsskolen.

De ved Indretningen optagne Elever inddeelttes, ifølge Reglement af 8de Juni 1798 i virkelige og volontaire Elever; ved Forøgelse i Elevernes Antal sees en 3die Klasse "overcomplet virkelige" at være oprettet, formodentlig i Aarene 1804 eller 1805; disse nøde samme Fordele som de virkelige Elever. Ved Planen af 19de Septb. 1820 blev Benævnelsen "Fris-cadetter" og "betalende Cadetter" indført.

Fra 1ste Januar 1821, da sidstnævnte Plan traadte i Kraft, til 31te Decber. 1832, har Af- og Tilgang blandt Cadetterne været som efterfølgende Tabel viser.

Aar.	Tilbg. f. f. A.		Ufgang			Tilgang.		
	Frie Cadt.	Beta. Cadt.	Frie Cadt.	Beta. Cadt.	Summa.	Frie Cadt.	Beta. Cadt.	Summa.
1821	53	18	11	4	15	2	—	2
1822	44	14	—	2	2	—	—	—
1823	44	12	23	6	29	4	6	10
1824	30	7	1	—	1	1	1	2
1825	30	8	20	2	22	13	8	21
1826	30	7	4	2	6	4	5	9
1827	30	10	6	6	12	6	6	12
1828	30	10	3	—	3	3	—	3
1829	30	10	—	—	—	—	—	—
1830	30	10	7	5	12	7	—	7
1831	30	5	9	1	10	9	4	13
1832	30	8	6	1	7	5	—	5

Ved Aarets Udgang 1832 vare saaledes ved Krigsskolen antagne: 30 Fris-cadetter og 6 betalende Cadetter; 4 betalende Cadet-Pladse vare vacante.

Ved Kongelig Resolution af 9de Februar 1829, blev, paa Grund af Umuligheden i, med det bestemte Antal Cadetter at besætte de vacante Pladse i Armeen, Krigsskolen forøget med et Antal af 20 Cadetter, ligesom Hs. Majestæt ved Resolution af 16de Decbr. 1831 forbeholdt sig at bevilge Optagelsen af et Antal af indtil 12 Cadetter udenfor det engang bestemte Antal. Disse 2de sidstnævnte Classer af Elever erlægge ingen Contingent, men betale de øvrige af deres Ophold ved Krigsskolen flydende Omkostninger. Ligeledes har Hs. Majestæt desuden paa speciel indgiven Ansøgning bevilget Enkeltes Optagelse til Dannelse ved Krigsskolen, efter Omstændighederne med Fritagelse for at erlægge Contingent, eller med Forpligtelse at betale samme. Antallet af Cadetter er saaledes i de sidste Aar steget indtil 75.

V) Videnskabelige Indretninger og Samlinger.

A, Bibliotheket.

Grunden til Krigsskolens nu eiende Bogsamling lagdes allerede i Aaret 1750, da Kong Frederik den 5te stiftede den daværende mathematiske Skole endeel Bøger, hvis Antal senere forøgedes derved, at 50 Rdl. aarlig bestemtes til Indkjøb af nye Bærker. Flere Mand, der yndede Indretningen, stiftede den en temmelig betydelig Samling af Bøger, hvilken dog erholdt sin største Tilvært derved, at Kammerherre P. Anker stiftede Corpsets Bibliothek sin afdøde Broders, Kammerherre B. Ankers, efterladte Bibliothek paa omtrent 4000 Bind. Blandt

de øvrige Givere kunne nævnes: Oberste Heide, Generalmajor Glasen, Conferentsraad Solbjørnsen, Professor Döderlein, Oberste Bieræ og Generallicutenant Schnell, hvilke tilsammen have foretaget Bibliotheket med 11 à 1500 Bind, saa at den hele Samling derved steg til omtrent 6000 Bind. I Planen for Krigsskolen af 19de September 1820 opførtes blandt de aarlige Udgifter ogsaa 80 RSpd. til Bibliothekets Forøgelse og Vedligeholdelse for hvilken Summa i den senere Tid er indkjøbt endeel mathematisk, militaire og historiske Bøger.

Saavidt vides, findes ingen trykt, fuldstændig Catalog over denne Bogsamling, men kun en, i Maret 1812 af daværende Bibliothekar, Overlærer M. R. Flor, udgiven Fortegnelse over de Bøger i Bibliotheket, der kunne ventes meest at blive læste. En fuldstændig Catalog er under Arbejde.

Til Bibliotheket hører ogsaa en ei ubetydelig Samling af Kartter og Planer.

B, Andre Samlinger.

Foruden den betydelige Bogsamling, som Kammerherre Anter skjænkede Indretningen, forærede han den endnu en Samling af Naturalier og Instrumenter samt et fysisk Apparat. Senere er hiin Samling foretaget med en Conchyliæ-Samling paa omtrent 600 Exempl., foræret af Geheime-Statsminister og Præsident Moltke, samt med en Mineral-Samling paa omtrent 3800 Exemplarer, givet deels, af Kammerherre Rosenkrantz, og deels, efter Opfordring, af fle-

re Bergværksiere her i Landet. — Desuden have en Insect = Samling paa henved 300 Exemplarer.

VI Krigsskolens Bygning og dens Anvendelse.

Krigsskolens nu eiende Bygning er givet i Aaret 1802 til det daværende norske militaire Institut af Kammerherre m. m. B. Anker (ifølge Original Skrivelse fra Kammerherre B. Anker til Generalmajor Harthausen af 13de November 1802). Dens nederste Etage benyttes til Underviisningen samt til Contoirer for Chefen og Adjutanten; i den 2den er et Værelse til Examinernes Afholdelse, et til Bibliotheket, et til Naturalie = Samlingen, samt Boelig for Chefen. I Mansard = Etagen ere 3 Værelser til Benyttelse for de ved Krigsskolen ansatte ugifte Officierer. I Sidebygningerne ere Localer for Portneren, Tambourerne, Staldkarlen, Depotet, Munderingskammer, Stald og Høeloft, samt en Gymnastiksal. Ved Bygningen er en Exercerplads.

VII) Legater og Gaver.

1. Capitalfond.

Efter den i Aaret 1796 af daværende Capitaine og Officier ved Skolen, Hegermann, udgivne "den norske militaire mathematiske Skoles Historie" sees, at Skolen paa den Tid eiede en Capital af 19784 Rdl.

Denne har erholdt følgende Tilvæxt:
a, Ved Kgl. Resolution af 27de October 1797 har Hs. Majestæt Kongen overdraget de paa Munderingsstykker siden

- 1788 besparede Penge, som med Renter
 udgjorde 20000 Rdl.
 og af besparede Udredningspenge . 20000 „
 hvorimod de forhen af Dvæsthuus=Cas-
 sen oppebaarne 500 Rdl. aarlig skulde
 bortfalde.
- b, Conferentsraad Colbjørnsen legeret 1000 „
 Testamentet er af 1ste Februar 1793;
 Legatet tilfaldt Skolen i Aaret 1802.
- c, Cancelliraad Wiel paa Frederikshald har
 skænket 1000 „
 (see Rgl. Resolution af 18de Mai 1804.)
- d, Oberste Jens Bierch har ved Testa-
 mente af 26de Octb. 1804 legeret . 1000 „
- e, Hs. Majestæt Kongen har ved Resolu-
 tion af 13de April 1804 skænket . 16000 „
 (ifølge Skrivelse af 23de Febr 1805.)
- f, Danst=norsk Consul i London, Wolff,
 har givet 1000 RSt.
 (Rgl. Resolution af 22de Febr 1805)
- g, Kjøbmand Nesen Broch i Frederikstad 1000 Rdl.
 (Generalitets og Commisariats=Colle-
 giets Skrivelse af 3die Mai 1805.)
- h, I Aaret 1810 skænket af Dverberg-
 hauptmandinde Hiort 8000 „
- i, Cancelliraad Hillerup givet . . . 4000 „
 (Rgl. Resolution af 1ste Februar 1811.)
- k, Ifølge Commisariats=Collegiets Sri-
 velse af 11te Februar 1811 er af en
 Unavngiven skænket 4000 „
- l, Etatsraad Kolderup=Rosenvinge skænkede

Indretningen sin Gage som Postdirec- teur for 2 Aar	1920 Rdl.
(Commissariats-Collegiets Skrivelse af 22de Juni 1811.)	
m, Procurator Friis givet	2000 "
(Kgl. Kundgjørelse af 30te October 1811.)	
n, Af Samme endvidere givet	1000 "
(Kgl. Kundgjørelse af 20de Marts 1812.)	
o, Geheime = Conferentsraadinde Wærn stjænket	30000 "
(Kgl. Kundgjørelse af 9de August 1812.)	
p, Ifølge Skrivelse fra Statholderstabet af 12te Januar 1814 har Grosferer M. Anter stjænket	S. B. 10000 Rbd.
q, Ifølge Kundgjørelse fra ArmeesDepar- tementet af 12te Januar 1815 har Hs. M. Kongen stjænket	S. B. 1000 "

2. Stipendier.

Saa længe Eleverne vare placerede som Corporaler eller Underofficerer (see P. 224), nød de Gage som saadanne med et lidet Tillæg. Men da dette Forhold blev forandret, beholdt, ifølge Gageringsplanen af 19de September 1820, de 30 saakaldte Fri-Cadetter hver aarlig een Uniform og enkelte andre Klædningsstykker, samt, under Benævnelsen Løn, 73 Spd., hvilken ifølge Planen af 9de Februar 1829 (der ei er traadt i Kraft) skulde have været forhøjet til 112 Spd. aarlig hvorhos tillige er anført 30 mindre Stipendier à 40 Spd.

Desuden har Krigsskolen følgende Stipendier for trængende Cadetter:

- a, Hænterne af 1000 Rdlr. der ved Testamente af 26de Juli 1802, ere legerede af Stipper Christen Bindrup af Christiania.
- b, Ifølge Krigsskolens Gageringsplan er, til Understøttelse for meget trængende Fricadetter, stipuleret aarlig 150 Spd.
- c, Hs Kgl. Høihed Kronprindsen har, fra Aaret 1828 af, til Understøttelse for trængende Cadetter, af egen Casse bevilget aarlig 300 .

Foruden disse Stipendier har Skolen, af det Bernt Ankerstø Fideicommiss i Aarene 1814 til 1819 (da Fideicommisset gjorde Opbud), erholdt til Understøttelse for trængende Elever, aarlig 600 Rbd. R. B.

VIII) Deconomisk Forsatning.

I ældre Tider bestod Stiftelsen deels ved Hænterne af dens Capitaler, deels ved Tilskud af Kongens Casse, der dog ei vare bestandige og aarlige, deels ifølge Rescript af 12te August 1761 ved Afgifter af Militaire, saasom ved Stifter, ved Erhvervelsen af Facultas testandi, ved Avancements og Afstedigelse — cf. Hegermanns ovennævnte Værk P. 12 og 13 — Denne Indtægt beløb sig aarlig til 3 à 400 Rdlr.

Hertil kom, ifølge Kgl. Resolution af 27de Oct. 1797, af besparede Gager i Militairetaten aarlig 1200 Rdlr.

Paa Grund heraf havde den Gang Officierbørn Forret til at optages som Elever ved Skolen. — Men da ved Rescript af 19de September 1820 bestemtes, at hine Bidrag skulde ophøre, bortfaldt ogsaa den dermed forbundne Forret.

—

Uf de Pag. 381—86 anførte Capitaler, hvortil endnu kommer en Sum af 4200 Rdl., der i Aaret 1803 tilfaldt Cessen ved Salget af Skolens gamle Gaard, er ved Omskrivning dannet Krigsskolens nuhavende Fond, 41,059 Spd 60 $\frac{1}{2}$, hvilken Capital er ublaant mod Pant i faste Eiendomme, og indbringer i Aarlig Rente 1761 Spd. 118 $\frac{1}{2}$. Naar hertil lægges Bidraget af 10 betalende Cadetter à 40 Spd. aarl. 400 = = erholdes 2161 Spd. 118 $\frac{1}{2}$. Beløbet af de Midler, Krigsskolen selv besidder til sine Udgifters Bestridelse.

Hvad der behøves mere, tilskydes af Statscassen, hvis Tilskud i de tre Statteaar fra 1ste Juli 1830 til 30te Juni 1833 beløb sig til 8856 Spd. 81 $\frac{1}{2}$ aarlig, eftersom Udgifterne i disse Aar beløb sig til 11,018 Spd. 79 $\frac{1}{2}$ aarlig.

Ifølge Udgiftsreglementet af 19de Sept. 1820 ere de aarlige Udgifter nu:
Gager for Chefen og 2 Officierer, som P. 372 om-

talt	1644	Spd.		
Gager for 30 Fricadetter à 73 Spd.	2190	=		
Løn til 2 Tambourer og en Stald				
karl à 12 ß daglig	109	=	60	ß.
Løn til 1 Portner	78	=		
8 Lærere, som P. 372 — 73 omtalt	1902	=		
Middeltal af Føregelse i Gagen for				
2den og 3die Officier samt for de				
to første Lærere	396	=		
Oppasserpenge for 3 Officierer à				
24 Spd. 40 ß	73	=		
Løgen	96	=		
Regnskabsføreren	96	=		
Bibliothekaren	48	=		
Lilæg til to Repetenter à 48 Spd.	96	=		
do. Adjutanten	24	=		
Equiperingspenge for 8 som Officie-				
rer afgaaende Cadetter à 80 Spd.	640	=		
Til Mundering for 30 Fricadetter à				
35 Spd. 54 ß	1063	=	60	=
do. do. 2 Tambourer à				
20 Spd. 29 ß	40	=	58	=
do. do. 1 Staldkarl	15	=	107	=
Til Understøttelse for meget træn-				
gende Fricadetter	150	=		
Fourage, Remontering og Staldrø-				
qvister	450	=		
Skriv- og Tegne- Materialier .	300	=		
Lys og Brænde	700	=		
Afgifter af Bygningen og til dens				
	10112	=	45	=

Transport 10112 Spd. 45 §.

Bedligneholdelse	400	§	§
Til Bibliothekets Bedligneholdelse og Føregelse	80	§	§
Reparation og Anstæffelse af Inven- tarieskytter m. v.	307	§	75 §
	10900	§	§

Hertil kommer et Par smaae Tillæg som ovenfor Pag.
374 ere omtalte.

Nyere Efterrærlinger

For den siden 1832

forlobne Tid.

Universitetet.

Dvæstoratet.

Ifølge den ovenfor Pag. 165 omtalte Dpforsdring fra Kirkedepartementet androg Coll. acad. under 6te Februar 1828, om

- 1) at der ansattes en Dvæstor ved Universitetet som i Overensstemmelse med den naadigst approberede Instruction, som af Coll. acad. meddeles ham, har at udføre de Universitetscassfereren for Liden paaliggende Forretninger, som ogsaa at bestyre Universitetets Deconomie, og at der tillægges denne Embedsmand en aarlig Wage af 250 Ldr. Byg.
- 2) at en Summa af 200 Spd. aarlig maa udredes af Universitetetscassen som Løn for den Mand, der af Coll. acad. antages som Inspector quæsturæ, og hvis Hverd det skal være at controlere Dvæstoren i Dpfylbelsen af de ham paaliggende Pligter.

Som Motiver anførtes hovedsageligen:

- 1) at det næppe kan forudsættes, at Collegiets Medlemmer, hvis Kald ordentligviis er aldeles heterogent fra saadanne Anliggender, skulde være stikfede til at føre et saa omhyggeligt og uafbrudt Tilsyn med Cassereren, som udfordres for at paasee ei alene Regnskaberne's Rigtighed, men ogsaa Cassererens Tver med Hensyn til Universitetets Fordringer. Vanskeligheden for Collegiets Medlemmer er endog større nu, end forhen, da Medlemmerne nu aarligen afverle, og saaledes ingen sætter sig ret ind i Universitetets temmelig forviklede Regnskabsvæsen, forend han udtræder af Collegiet.
- 2) at Cassereren er saa maadelig lønnet, at han ikke udelukkende kan opofre sig til Universitetets Tjeneste, hvorved han let finder sig besværet til at betragte sin Post ved Universitetet som en Bisag, paa hvilken det ei er værd at anvende mere Tid og Arbejde, end høist nødvendigt, for at være fri for Ansvar, i hvilken Anledning Collegiet har havt tilstrækkelig Erfaring.*) Alt der for Tiden er en bedre Orden i mange Ting, maa tilskrives den constituerede Casserers personlige Egenstaber.
- 3) Universitetets oeconomiske Anliggender, saasom Byggerie, Reparationer paa Bygninger, Indkjøb af Materialier og Inventarium, af Brænde og Lys,

*) Hermed synes at sigtes til Casserercontoirets Tilstand, ved Cassereren Endre Hansens Død, da han efterlod sig en Cassemangel, hvis Størrelse hidtil ei er bestemt, eftersom Voet endnu staaer under Behandling.

Dagarbejderes Antagelse m. m., have hidtil under det academiske Collegiums Overlysning, været overdragne Prof. Platon. Det er imidlertid af flere Grunde urigtigt, at bebyrde en Universitetslærer med deslige Forretninger, især fordi hans Tid bør kunne anvendes bedre, og han ingenlunde kan gaae saaledes i Detail med enhver Ting, som det kunde fordres, naar Universitetets Interesse skulde siges at være tilfulde varetaget. Hvorimod man af en særskilt til dette Slags Forretninger ansat sagkyndig Embedsmand med streng Ret kunde fordre, at han personlig og umiddelbar skulde undersøge og have Die med Alt — et Tilsyn, som er saa meget vigtigere naar det gjælder Bestyrelsen af en offentlig Stiftelses Anliggender, som de Folk, med hvilke man har at bestille, være sig Haandværkere, Tjenere, Daglønnere o. s. v. gjerne føle sig fortrinlig opfordrede, naar Taler er om at drage Fordeel af det Offentlige.

4) Ligesom det har været vanskeligt, om ikke umuligt, for det samlede Collegium eller udvalgte af dets Medlemmer, at føre det fornødne specielle Tilsyn med Cassereren, saa vil et saadant Tilsyn med Dvæstov, hvis Virketreds vil blive langt mere udvidet, blive forholdsmæssig vanskeligere og byrdefuldere. Ved derfor at ansætte en sagkyndig Mand udenfor Universitetet som Inspector quæsturæ eller Controleur, vilde formeentlig opnaaes, at Tilsynet blev ført med den Orden, Nøagtighed og stadige Gang, som umulig kunde ventes, naar Inspecteurerne idelig skulde afværte, og Inspectionen

maaſte kunde falde i Marndſ Lov, hviſte ei blot manglede fornøden Tid, men ogſaa fornøden Indſigt, for tilbørligen at regte det dem overdragne Syv. *Syver.*

Collegiet har troet, at Forholdet mellem Dvæſtor og Inspector quæſturæ, der maatte blive nærmere et beſtemme ved Inſtructioner, maatte blive om trent følgende: Dvæſtor ſom er Inspector underordnet, maa ordentligviis ikke afgjøre nogen Sag, uden efter Overlæg med denne; til hvilken Ende de komme ſammen een eller to beſtemte Dage i Ugen. Dvæſteringer for modtagne Penge udfædes af begge i Forening. Inspector ſanctionerer alle mindre betydelige Contracter angaaende Reparationer m. m., Indkjøb af Materialier, Lys, Brænde m. m. Inspector efterſeer, hvorledes Arbejder ere udførte, paafæer at Bøgerne føres ordentligen, at Bidrag, Renter og andre Indtægter rigtigen indkræves. — Caſſen forſynes med to Laaſe; Inspector har Nøglen til den ene og Dvæſtor til den anden. Til Collegiets Meder kunne begge tilkaldes. De Regninger, ſom forelægges Collegiet til Anviisning, forſynes med beggeſ Atteſtation om Rigtigheden o. ſ. v.

Storthinget i 1830 bevilgede imidlertid kun 700 Spd. ſom Gage for en Dvæſtor, men intet for en Inspector quæſturæ. Kirkedepartementet opfordrede derefter Collegiet til at indſende Forſlag til nærmere Beſtemmelſer betræffende Dvæſtorembedets Forretninger og Pligter. Efterat have taget denne Gjen-

stand under nøieste Overveielse, indsendte Collegiet under 30te August 1831 Forslag til Instructioner for Væstør, Deconomus og Bogholder, og yttre i dets Skrivelse til Procantsleren i den Anledning blandt andet Følgende:

"Hidtil er, som bekjendt, Universitetets oeconomicke Forretninger, i Ordets meest udstrakte Betydning, blevne udførte af en Casserer, og af en Deconomus. At denne Bestyrelsesmaade, uden at forstaae Universitetet den fornødne Sikkerhed, har forvoldet det academiske Collegium, som og flere Universitetslærere meget Dryderie og Tidsspilde, beviser mange Aars Erfaring.

Det var fermcentlig ogsaa med Hensyn herpaa at det i Fundasten af 28de Juli 1824 blev fastsat, at Collegiet skulde have en Væstør, men uheldigviis blev Væstørens Virkefæde, ligesom hans Ansvarlighed ikke berørt. I Begyndelsen af Aaret 1828 indgav derfor det academiske Collegium et Forslag til Væstørets Indretning. Det gik som bekjendt, ind paa, at der skulde ansættes en Væstør og en Inspector quæsturæ, begge med sædvanligt Embedsansvar, saa at Collegiet blot fik det i § 18 anførte Overtilsyn og Overbestyrelse, men Forslaget blev blot forsaavidt antaget, at Gage til en Væstør blev anviist med 700 Spd., hvorimod Inspectionen af Væstøret overlobes til Collegiet, saa at den tilsigtede Nytte med Væstørets Indretning — større Sikkerhed for Universitetet og Besparelse af Tid for Universitetslærerne til deres Studier — herved i Grunden slet ikke opnaaes.

Naar det betænkes, hvor høist forskjellige de Forretninger ere, som indeholdes i disse Nummere (2: i de Skrivelser vedlagte 3 Forslag til Instructioner), og hvor yderst vanskeligt det derfor vil være at finde et Subject, som kunde udføre dem alle, endog nogenlunde til Tilfredshed; naar betænkes, hvor særdeles vigtigt det er for Dynaaelsen af Universitetets Bestemmelse — Videnskabeligheds Udbredelse —, at der levnes Universitetslæreren saa megen Tid som muligt til hans videnskabelige Studier, egen Uddannelse, og naar det endeligen betænkes, hvor saare lidet de fleste Universitetslærere ere stiftede til at have med den oeconomiske Bestyrelse at bestille, saa var det vistnok meget ønskeligt, at de ovennævnte Forretninger kunde, istedetfor af een, udføres af 3de Embedsmænd, der bleve hinanden saaledes coordinerede, at de kunde tjene til at controlere hverandre indbyrdes. — Men da den Sum, som af Stortinget er bleven bevilget til en Dvæstov, er aldeles utilstrækkelig til at lønne tre forskjellige Embedsmænd, hvis de ikke skulde udføre de med disse Embeder forbundne Forretninger som Biting, hvorved Hensigten for størstedelen vilde forseiles, saa maa Collegiet ansee det for Oligt, at gjøre opmærksom paa de store Vanskeligheder, som nødvendigen maae møde, ifald saa hetoregene Forretninger skulle overdrages til een Person. Endstjøndt baade Fundatsen og det sidste ordentlige Storting synes at have tænkt sig samtlige ovennævnte tre Slags Forretninger udførte af een Person, kunde der fermeentligen dog ikke være noget med Grund at indvende mod, at man fordeelte sam-

me mellem tvende Personer, naar kun ikke den bevilgede Sum blev overskredet. Collegiet har troet, at det kunde lade sig gjøre at dese Forretningerne saaledes imellem Tvende, at den Eine blot blev Bogholder, og den Anden derimod, under Navn af Dvæstor, fik baade Dvæstorens og Deconomens Pligter at overtage. Da Bogholderens Embede vil udfordre langt mindre Tid og Arbeide end Dvæstorens, og uden Skade for Universitetet kan udføres ved Siden af andre Forretninger, har man troet, at 200 Spd. vilde være en Gage, for hvilken en duelig Bogholder uden Bønselighed vil kunne erholdes; hvorimod 500 Spd. ikke vil være mere end en maadelig Gage for Dvæstoren, som, ifald han til Tilfredshed skal kunne udføre de ham paaliggende Pligter, neppe vil kunne paatage sig nogen anden Bestilling udenfor Universitetet, der kræver den større Deel af hans Tid. Det følger af sig selv, at den Inspection, som Universitetet maa have med Dvæstor, for en stor Deel vil komme til at berøve paa hvad Bestemmelse der vil blive tagen med Hensyn til Besættelsen af ovennævnte tre Embeder.

Bliver det, som man, efter Omstændighederne, antager det rigtigst, deelt imellem Tvende, behøves der neppe andet Tilsyn end det som er anført i Dvæstorens og Bogholderens Instructioner, i Forbindelse med det overtilsyn, der efter Fundatsen paahviler Collegiet i Almindelighed. Men, bliver det overdraget til een Person, da vil det vistnok blive nødvendigt, af Universitetets Rarere, saafremt ellers nogen dertil findes villig, at udnævne en Inspector quæ-

sturæ, hvorved der vel forresten med Grund kan be-
frygtes i Almindelighed at ville være mere tabt for
den fungerende Inspector end vundet for Universi-
tetet.

Det gjensidige Forhold, Collegiet har tænkt sig
imellem Dvæstøren og Bogholderen, vil af de hermed
følgende Forslag til Instructioner for disse Embeds-
mænd nærmere erfares*). Den sidste bør føre Regns-
stabet med tilhørende Bøger, besvare Revisionens Ans-
tegnelser til Hovedregnskabet og efterkomme Decisio-
nerne, forsaavidt Ansørglerne angaaer, under fornø-
den Assistance af Dvæstør, afgive de befalede Extrac-
ter samt de af Collegiet fordrede Regnskabsoplysning-
er, oplyse Dvæstør om de til Indbetaling og Inddri-
velse forfaldue Summer, og controlere Dvæstøren, li-
gesom Dvæstøren gjensidig bør controlere ham, med
Hensyn til Regnskabsvæsenet.

Bogholderen bør, efter Collegiets Anstuelse, staae
omtrent i samme Forhold til Dvæstør, som Norges
Banks og Sparebankens Bogholdere staae til disse
Indretningers Casserere. Bogholderen bør saaledes
heller ikke føre nogen Correspondence, da Collegiet
gjennem Dvæstør bør requirere de Oplysninger, som
man af ham maatte ønske meddeelte. Dvæstøren vil
det derimod paaligge at inddrive alle Universitetets
Fordringer, og træffe de i denne Henseende fornødne
Foranstaltninger, meddele Dvæstøring, besørge alle

*) Disse Forslag har Udgiveren anseet det uhensigtsmæssigt at
optage, da de, som nedenfor vil erfares, ei ere tagne til Føl-
ge.

Udbetalinger, indsatte Universitetets Capitaler i Banken, føre det specielle Tilsyn med Universitetets Pengesager med Panternes Bestaffenhed m. m., hvisaarsag han ogsaa bør stille Coll. en Caution af 2000 Spd. Som Deconimus vil det være hans Pligt at føre Tilsyn med Universitetets faste Eiendom og Inventarium, besørge Indtøbet af Brænde og Lys, slutte Recorder og Contracter med Haandværksfolk, føre Tilsyn med de oeconomicke Underbetjenter, med Salget af Løyen Gaards Producter m. m.”—

Paa anførte Grunde androg Collegiet om, at der maatte blive ansat en Dvæstør ved Univ. og at der maatte tillægges ham en aarlig Gage af 500 Spd., samt at der maatte blive ansat en Bogholder ved Universitetet med en aarlig Gage af 200 Spd.

Idet Kirkedepartementet fandt det betænkeligt at modsætte sig en Foranstaltning, der, uagtet Nødvendigheden af Samme var bestridt af Revisions Departementet, dog gjentagende af Universitetets Forsatte var anbefalet som særdeles gavnlig for Universitetet, ansaae Departementet det paa den anden Side utilraadeligt, at Bogholderens Gage skulde udredes af det for Dvæstørposten af Stortinget bevilgede Beløb, hvilket in subsidium var foreslaaet af Collegiet, og paa Grund heraf saavel som med Hensyn til, at et nyt Storting snart skulde sammentræde, indskillede Departementet under 11te December 1832 underdanigst, at der ikke da for Tiden maatte fattes Bestemmelse i Anledning af det fra

Collegium academicum, som ovenmeldt, indgavne Andragende, men at der paa det Forslag, som skulde forelægges Storthinget angaaende Tilskud til Universitetet i de 3 Skatteaar fra 1ste Juli 1833 til 1ste Juli 1836, maatte opføres Gage for en Bogholder ved Universitetet med 200 Spd. aarlig, hvilken Indstilling ved naadigst Resolution af 16de Januar 1833 blev bifaldt.

Storthinget bevilgede imidlertid ikke Gagen.

Efterat Storthingets Beslutninger betræffende Universitetets Gagereglement havde været Hs. Majestæt forelagte, og Høiøstsaame naadigst havde befalet dem tage til Følge, tilkjendegav Departementet Collegium academicum, at det, med Hensyn til Storthingets Beslutning om, at ingen Gage skulde bevilges til en Bogholder ved Universitetet, maatte ansees afgjort, at den ansættende Dvæstor tillige maa overtage de hiin tiltænkte Functioner, hvorhos Departementet udbad sig meddeelt Forslag til en Instrux for Dvæstor for at kunne sættes i Stand til at andrage paa de i denne Henseende fornødne foreløbige Bestemmelser, forinden Posten averteres vacant.

Collegiet har derefter indhentet Betænkning fra den samme Committee, der forhen har behandlet Sagen, om det med Hensyn til foranførte Storthingsbeslutning maatte ansees fornødent eller hensigtsmæssigt, at den i sin Lid foreslaaede Fordeling af de forskjellige til Universitetets Deconomievæsen henhørende Forretninger nu frasaldes, samt anmodet den om, i bekræftende Fald, at meddele Forslag til de Forandringer, som de forhen afgivne Udkast til Instruxer for

Universitetets oeconomicke Embedsmænd ifølge deraf antages at burde undergaae.

Fornævnte Committee har i saa Henseende ikke tiltraadt Departementets ovenfor anførte Anskuelser men yttret, at, ligesom Stortingets Competence almindeligviis kun kan strække sig til at bevilge den Sum, som det maatte anses for passende Erstatning for Udførelsen af et vist Slags offentlige Forretninger, saaledes maa ogsaa den executive Magt upaatvilelig i Almindelighed have Ret til at lade bemeldte Forretninger udføre enten ved een eller flere Embedsmænd, eftersom Sagens Natur og Forretningernes Lary maatte forbre det, naar kun ikke den bevilgede Sum overskrides. Men hvad der gjælder i Almindelighed, maa ogsaa efter Committeeens Formening gjælde her, hvorfor den ikke kan hndet, end betragte denne hele Sag angaaende Universitetets oeconomicke Affairer som aldeles uforandret ved sidste Storthings Resolution til Hs. Majestæts naadigste Proposition, og desangaaende ganske henholder sig til dens forhen angaaende den omhandlede Gjenstand afgivne Betænkninger, i hvilke den allerede er gaaet ud fra den Forudsætning, at der muligens ikke blev bevilget mere end 700 Spd. til Udførelsen af Universitetets oeconomicke Forretninger, og har foreslaaet, at dette Beløb maatte deles saaledes mellem Bogholder og Dvæstør, at denne fik 500, hiint 200 Spd.

Committeen bemærkede derhos, at, dersom der ikke i Anledning af, at den forrige Deconomus maatte ophøre at fungere som Saadan, skulde gives

Resourcer til at erholde en særskilt Deconomus, de i Instruksen for Deconomus anførte Pligter da maae paalægges Dvæstør.

Denne Betænkning blev af Collegium academicum og Procantsleren tiltraadt.

Ved at foredrage Sagen har Kirke = Departementet blandt Andet ytret Følgende:

"Om end den af Universitetets Bedkommende antagne Ertning, at det maa være den executive Magt overladt at lade et vist Slags offentlige Forretninger udføre, enten ved een eller flere Embedsmænd, naar kun ikke den af Storthinget til Diemedet bevilgede Sum overskrides, i Almindelighed kunde erkjendes for gyldig, saa vil man dog ved noiere Undersøgelse finde, at denne neppe har nogen Anvendelighed i det her omspurgte Tilfælde.

Her er nemlig ikke Talen om at disponere et Beløb af den for Dvæstør bevilgede Gage til at faae udført en vis bestemt Deel af de Dvæstørens, som Saadan, egentlig paaliggende Forretninger, men derimod om at lønne en særskilt Embedsmand, hvis Hovedsagelig skal være at controlere Dvæstørens og i saa Henseende at lette Collegium academicum det Samme ved Universitetetsfundatsen paalagte Overtilsyn. Den bevilgede Sum kan paa saadan Maade ikke siges at disponeres overeenstemmende med Diemedet; thi Summen er udtrykkelig bevilget til en Dvæstør, og Begrebet om denne Embedsmand var ved de Storthinget i 1830 forelagte Forhandlinger tilstrækkelig bestemt, i hvilken Henseende det in specie bør bemærkes, at allerede bemeldte Storthing, der bestemte Gagen for

Dvæstor, havde Anledning til at indlade sig paa, hvorvidt flere Embedsmænd ved Universitetets Deconomie og Regnskabsvæsen maatte anses fornødne, da der dengang fra Universitetets Side var foreslaaet, at, foruden Dvæstor, en Inspector quæsturæ, i i det Væsentlige til samme Siemod som Bogholderen, skulde ansættes med en aarlig Løn af 200 Spd., hvilken Post imidlertid af vedkommende Størthingscomité blev ansæet overflødig, da det ved Samme intenderede Tilsyn med Dvæstor efter Fundatsen formeentes at paahvile Collegium academicum.

Med Hensyn hertil var det formeentlig aldeles i sit Ord, at man, da der fremdeles fra Universitetets Vedkommende blev insisteret paa en lignende Foranstaltning, ved en Bogholders Ansættelse, desangaaende bevirkende en Proposition til Størthinget; men, da nu Størthinget, efterat have taget under Overveielse Alt, hvad der angaaende Nødvendigheden af saadant nyt Embedes Oprettelse fra Universitetets Side var anbragt, dog ikke har bevilget den foreslaaede Gage, saa kan, efter Departementets underdanigste Formening, intet andet Resultat deraf udbrages, end at det maa have sit Forblivende ved Universitetetsfundatsens Bestemmelse i § 18, ifølge hvilken alene en Dvæstor skal bestilles Collegium academicum, og at det forøvrigt maa være Collegiets Sag at udføre Overtilsynet ved og Overbestyrelsen af Universitetets Deconomie og Pengesæsen, og derunder ogsaa at controlere Dvæstørens, saaledes, som det agter at forsvare, i hvilken Henseende der paaligger det en fuldkommen Forpligtelse.

Da der saaledes fra den formelle Side formeentlig ikke er Udgang til at indlade sig paa det gjorte Forslag, kunde det synes overflødig videre at argumentere derimod. Departementet kan dog ikke lade uberørt, hvad det ogsaa i dets Indstilling af 11te December 1832 gjorde opmærksom paa, at det neppe kunde ansees hensigtsmæssigt at ansætte en Dvæstor med en Gage, der maa erkjendes, og af alle Bedkommende er erkjendt for maadelig i Forhold til de mange Pligter og Forretninger, der skulle paahvile ham, og i hvis Udførelse en Bogholders Ansættelse ei vilde blive ham til væsentlig Lettelse."

Løvrigt har Departementet anseet det rigtigst, at det — i Lighed med, hvad der ved naadigst Resol. af 29de Mai 1832 blev bestemt angaaende Udfærdiggelse af Instrux for Universitetssecretairen, (hvilken er udfærdiget under 9de Juni 1832, og findes ovenfor Pagina 55 og følgende) — naadigst overdrages Departementet, efterat have modtaget Forslag fra Universitetets Foresatte, at approbere en Instrux for Dvæstor.

Overeenstemmende med Kirke-Departementets og Regjeringens underdanigste Indstillinger blev derpaa ved Kongl. Resolution af 5te Marts 1831 bestemt:

- 1) at Kirkedepartementet bemyndiges til, efter Forslag fra Universitetets Foresatte, at approbere en Instruction for Universitetets Dvæstor;
- 2) at Universitetets Dvæstor gives Rang i No. 13 i Reglementet for Embedsrangen af 26de Juli 1820;

3) at Dvæstørembedet ved Universitetet skal opflaees vacant, med en aarlig Gage af 700 Ekd. samt med Forpligtelse for den ansættende Dvæstøer at rette sig efter den Instrux, som ham meddeles, og at stille saadan Caution, som nærmere bestemmes.

Efter Kirkedepartementets Opfordring indsendte derpaa Collegiet Forslag til en Instrux for Dvæstøer, og yttrede i den Anledning, blandt Andet Følgende:

”Collegiet troer imidlertid herved at burde gjøre opmærksom paa, at ved denne Forandring er ogsaa den tilsigtede Sikkerhed for, at Universitetscassen ikke lettelig skulde kunne besviges, forsvunden. Efter de tidligere Forslag skulde alle indbetalte Summer midlertidig opbevares i et Gjemme, hvortil Dvæstøer kun i Bogholderens Overvarelse havde Afgang, samt alle Udtællinger foregaae under fælles Tilsyn; det var derhos paalagt Bogholderen, at paasee, at de bestemte Summer strax bleve indsatte i Norges Bank og Sparebanken; — ved hver Sessions Slutning skulde Cassebogen underskrives saavel af Bogholder som af Dvæstøer; — Dwitteringer for alle i Norges Bank og Sparebanken af Dvæstøer indsatte Summer skulde beviislig forevises Bogholderen; — saa ofte Dvæstøer hævede Summer i Bankerne, skulde Contrabegerne underskrives af begge Embedsmænd; — Dwitteringer for Bankobreve skulde udstedes af Dvæstøer og Bogholder i Forening. —

Dvæstøer kunde saaledes ikke, uden Bogholderens Medvidende, indsejdbde med betydelige Summer. Nu

vil han derimod have det i sin Magt, til visse Læder, naar han f. Ex. ved Maanedens Slutning hæver Statscassens Bidrag til Universitetet, og omtrent paa samme Tid indcasserer store Capitalafdrag, Renter, frivillige Bidrag, Kongetiende, Kornafgifter af Embedsgaarde, m. v., at absentere sig med en Sum af 10—15,000 Spd.”—

Samt i Slutningen af samme Skrivelse:

”Ved saaledes at indstille det omhandlede Forslag til, i Overensstemmelse med den Kongelig naadigste Resolution af 5te Marts d. A. at forsynes med Departementets Approbation, maa Collegiet, som anseer det muligt, eller endog sandsynligt, at et kommende Storthing vil, paa given Anledning, erkjende Bigtigheden af de Grunde, der bestemte Collegiet til gjentagne Gange at andrage paa Ansættelsen af ikke alene en Dvæstor, men ogsaa en Bogholder, henstille til Departementet, om det ikke maatte finde sig foranlediget til at bevirke den ansættende Dvæstor ved sin Udnævnelse forpligtet til at finde sig i de Forandringer i Instruren og hans derved bestemte Forhold til Universitetet, som i sin Tid maatte blive fornødne, ved Ansættelsen af en Bogholder eller en Inspector quæsturæ.

Endelig finder Collegiet sig opfordret ved Departementets, i Departementstidenden No. 12 d. A., indførte Indstilling angaaende denne Sag, til ved nærværende Leilighed at fremsætte nogle Bemærkninger med Hensyn til det Collegiet ved Universitetsfundatsen tillagre ”Dvertilsyn med og Overbestyrelse af Universitetets oeconomiske Indret-

Indretninger, Udlæg og Peng'evæsen i det Hele". Det hedder nemlig i bemeldte Indstilling, at vedkommende Storthingscommittee i 1830 havde anseet en Inspector quæsturæ, der var i det Væsentlige foreslaaet i samme Niemed som Bogholderen, for overflødig, da det ved samme interderede Tilsyn med Kvæstor efter Fundatsen formeentes at paahvile Collegium academicum; fremdeles har Departementet været af den Formening, at blot en Kvæstor bør beskiftes, og at det for øvrigt maa være Collegiets Sag at udføre Dvertilsynet ved og Dverbestyrelsen af Universitetets Deconomie og Pengeevæsen, og derunder ogsaa at controlere Kvæstoren, saaledes som det agter at forsvare, i hvilken Henseende der paaligger det er fuldkommen Forpligtelse; endelig yttres: "at en Deel af den Kvæstor bevilgede Gage saameget mindre kunde anvendes til Løn for en Bogholder som dennes Hverv hovedsagelig skulde være at controlere Kvæstoren, og i saa Henseende at lette Collegium academicum det samme ved Universitetsfundatsen paalagte Dvertilsyn".

Collegiet havde troet, at dets Hensigt med at foreslaae Ansættelsen af en særskilt Bogholder, var, saavel ved de i denne Sag afgivne Erklæringer, som ved selve Indholden af de indsendte Udkast til Instruer, saa tilstrækkelig udhævet, at det ikke kunde falde Noget ind, deraf at ville ulede den Slutning, at Collegiet havde i Sinde, paa denne Maade at

undbrage sig fra de Samme ved Universitetsfundatsens § 18 a paalagte Forpligtelser; men at enhver Sagkyndig maatte kunne indsee, at Hensigten alene var, saavidt muligt at forebygge den Anledning til Underfløb og anden uredelig Forvaltning, der kunde finde Sted, naar Universitetets Pengevæsen blev bestyret af een Embedsmand, uden anden Control end det Overtilsyn, der ved Fundatsen er paalagt Collegiet. Det ansees nemlig aldeles klart, at de i Fundatsen 18de § brugte Udtryk "Overtilsyn" og "Overbestyrelse", i og for sig ikke kan betegne andet end et generelt Opsyn, et saadant, som det Overøvrighederne føre med Statens Oppebørselsbetjente; og, at hine Ord ere paa det anførte Sted brugte i denne deres sædvanlige Betydning, bliver indlysende, naar man tager Hensyn til det academiske Collegiums Organisation — naar man nemlig betænker, at dets Medlemmer, ved at udføre en saadan Control, som den Bogholderen tiltænkte, vilde uforsvarligen afdrages fra deres egentlige Pligter som Universitetslærere; at de fremdeles efter Fundatsen kun skulle fungere eet Aar af Gangen, at de mangle den fornødne Sagkundskab til behørigen at sætte sig ind i Universitetets indviklede og vidtløftige Regnskabsvæsen, og at 5 af dets Medlemmer ere blottede for de hertil som oftest fornødne juridiske Kundskaber, samt at det ikke engang vilde være muligt for Collegiet in corpore at udføre hiin Control, hvilken det heller ikke havde Magt til at paalægge enkelte af dets Medlemmer eller andre Universitetslærere, hvor duelige disse end maatte være.

At ville af Universitetsfundatsens § 18 ulede en Forpligtelse for det academiske Collegium til at føre en saadan uafbrudt og detailleret Control, som den Bogholderen efter de foreslaaede Instruerer skulde have fært med Dvæstor, vilde derfor være at tillægge de Mand, der ~~håve~~ conciperet Universitetsfundatsen, et saare irigtigt Begreb om en Universitetslærers Stilling i Staten, ligesom siden Kundskab om Kærdes Duellighed i Almindelighed til at besørge detaljerede Regnskabs og deslige Affairer, vilde endelig være at forudsætte en Myndighed hos Collegiet, hvoraf det ikke er i Besiddelse."—

Det med Skrivelsen fulgte Forslag til Instruction for Dvæstor, hvilket under 23de Mai erholdt Departementets Approbation, er saalydende:

Instruction for Universitetets Dvæstor.

§ 1.

Dvæstor indkasserer alle de Summer, som Universitetet er berettiget til at oppebære, indfører dem strax ved Dat. i Cassébogen og udstæder derfor sin Dwittering. Han besørger under eget Ansvar de indkasserede Summer efter de ham meddeelte Forfrister indsatte paa Folium i Christiania Bankafdeling eller i Sparebanken.

§ 2.

Dvæstor har paa korteste Maade hos Universitetets Debitorer at besørge inddrevne alle Universitetets udestaaende og ikke i rette Tid indbetalte Fordringer.

§ 3.

Ved Gjæld efter staaende Panteobligationer bemyndiges Dvæstør til at tilstaae Debitor en Maanedes Frist efter Forsaldstiden. Ved Udløbet af denne Maaned strides strax til de til Anvendelse af Lovens Tvang fornødne forberedende Handlinger, om hvis Begyndelse og Udførelse m. v. han hver Gang uforsøvet gjør Indberetning til det academiske Collegium.

§ 4.

Hvor offentlig Forligsprøve, forinden lovlig Tvang kan anvendes, er fornøden, indkalder han uden speciel Bemyndigelse fra det akademiske Collegium Vedkommende til Forligelsescommissionen.

Derimod realiserer han intet Pant, uden dertil at have indhentet Collegiets specielle Ordre.

§ 5.

Lovrigt overtager han og udfører paa Universitetets Vegne alle de Universitetets Pengevæsen vedkommende Commissioner eller Forretninger, i eller udenfor Rettergangen, til hvis fuldkomne Udførelse juridisk praktisk Duclighed udkræves, og som af det akademiske Collegium maatte worde ham overdragne.

§ 6.

Det paaligger ham i Særdeleshed, uopfordret af Collegiet at varetage Universitetets Interesse i dets Debitorers Boer, naar disse ere tagne under Skiftebehandling; han har desaaarsag jævnlig at underrette sig om Skifternes Gang, og hvad derunder Universitetet vedkommende maatte foretages, samt efter Omstændighederne derom at gjøre Indberetning til Collegiet.

§ 7.

Dvæstør er paa enhver Tid opmærksom paa, hvorvidt dertil Universitetet pantsatte Eiendomme afgive tilstrækkelig Sikkerhed, i hvilken Henseende han bør underrette sig, om der paa samme hæfte resterende Skatter og andre prioriterede Onera; ogsaa har han Tilsyn med Cautionisternes Bederhestighed, ligesom han overhoved, uden dertil at behøve speciel Paamindelse, iagttager Alt hvad der bidrager til behørig Sikkerhed for Universitetets Fordringer. Det paaligger ham derfor, saasnart Noget i den Anledning er kommet til hans Kundskab, som kunde kræve nogen Foranstaltning fra Collegiets Side, usfortøvet at indberette Saadant til Collegiet.

§ 8.

For alle Omkostninger ved Fordringers Indbrivelse, det være sig inden eller udenfor Retten, haver han at søge Betaling hos vedkommende Debitorer og disses Cautionister. Men, kan Erstatning for bemeldte Omkostninger ikke erholdes hos Debitorerne eller Cautionisterne, udredes samme af Universitetets Kasse.*)

§ 9.

De Forretninger, han ikke selv personlig kan udføre, besørger han for Universitetets Regning udførte ved sine Commissionairer.

§ 10.

Dvæstør besørger mod Collegiets almindelige eller specielle Udgiftsordre alle Udtællinger af Univer-

*) Denne Kasse Pasfus er tillagt efter Protantslerens Forslag.

sitetscassen, for hvilke han forsyner sig med Vedkom-
mendes tilbørlige Qvitteringer. De udbetalte Sum-
mer indføres med højsøiet Datum strax i Cassebø-
gen, og posteres i Universitetsregnskaberne saaledes,
som af Collegiet bliver ham forestrevet.

§ 11.

Deørstor fører følgende af det akademiske Colle-
gium auctoriserede og efter de af Samme approbere-
de Schemata indrettede Protocoller og Bøger, hvilke
han til enhver Tid holder i behørig Orden.

- a, Journal over alle indkomne Sager, i hvilken til-
lige kortelig med Datum anføres, hvad der i en-
hver Sag er foretaget. Naar samme Sags Gjen-
stand tilforn er behandlet af Deørstor, paaligger
det ham ved en i Protocollens Margin tilføiet An-
mærkning at henvise fra det ene Journalnummer
til det andet.
- b, Copiebog, hvori alle udgaaende Expeditioner an-
føres i chronologisk Orden med Henviisning til Jour-
nalen.
- c, Register saavel til Journalen som til Copiebogen,
hvilke Register stedse bør være fuldstændige.
- d, Cassebog over Indtagt og Udgift.
- e, Contrabøger med Christiania Bankafdeling og med
Sparebanken.
- f, Protocol, hvori Maanedes, Kvartals- og andre
Casseeextracter indføres.
- g, Protocoi over Obligationer, samt Renter og Af-
drag af disse, over Forpagtningsafgifter, Studie-
skat, Kornafgifter af Embedsgaarde m. v.

- h, Protocol over frivillige Bidrage til Universitetet
engang for alle.
- i, Protocol over de aarlige Pengebidrage.
- k, Protocol over de aarlige Kornbidrage.
- l, Protocol over Universitetets oeconomiske Inventar-
rium.

§ 12.

Paa een af de første Søguedage i hver Maa-
ned indsender han til Collegiet en Extract af den
feregaaende Maaeneds Indtægter og Udgifter. Lige-
ledes indsender han til Collegiet i de første Dage af
hvert Kvartal 2de censlydende Extracter af det for-
løbne Kvartals Indtægter og Udgifter. Disse Ex-
tracter indrettes efter Collegiets nærmere Bestemmel-
se. Det er forøvrigt hans Pligt at meddele alle de
Beregninger og Regnskabsoplysninger, som af Col-
legiet maatte forlanges.

§ 13.

Kvartier aflægges det aarlige Regnskab over
Universitetets Indtægter og Udgifter, efter de ha-
vende Twitteringer og øvrige Bilage, og i Overens-
stemmelse med Cassebøgerne. Regnskaberne aflægges
in duplo, og bliver 1 Exemplar at indsende til Re-
visionsdepartementet og 1 Exemplar til det akademi-
ske Collegium inden Udgangen af hvert Mars Marts
Maaened. Med det sidstnævnte Exemplar følger ta-
bellarisk Udfigt over, hvad enhver af de videnskabeli-
ge SAMLINGER og Indretninger i Aarets Løb har op-
pebaaret, og hvormeget samme af de til den Tid be-
vilgede Summer har tilgode.

§ 14.

Dvæstør besvarer Revisionens Røntegnelser til Regnskaberne og efterkommer Decisionerne, forsaavidt Anførslerne i Regnskabet angaaer.

§ 15.

Dvæstør har derhos Tilsyn med Universitetets Bygninger i Christiania og dens nærmeste Omegn og i Tilfælde af fornødne Reparationer ved samme, henvender han sig uden Ophold med Forslag desangaaende til det academiske Collegium, saafremt Overflaget beløber sig til 20, Thyve Species og dereover, hvorimod han uden videre Forespørgsel besorger alle øvrige paa eget Ans og Tilsvær. Dvæstør fører Tilsyn med alle oeconomiske Arbejder, og paaseer at de alle udføres forsvarligt og med behørig Deconomie.

§ 16.

Han fører Tilsyn med Køkkerne under Løyn og paaseer at Køkkereglementet overholdes. Han fører ogsaa Tilsyn med Salget af Løyn Gaards Producter.

§ 17.

Han fører Tilsyn med Universitetets oeconomiske Inventarium og anskaffer det nye, som af Collegiet maatte eragtes nødvendigt.

§ 18.

Han besorger efter Collegiets Ordre det fornødne Quantum Brænde og Lys anskaffet.

§ 19.

Han afslutter paa Universitetets Begne Contracter med Leverandører og Haandværkere og attesterer saavel deres som Dagarbejdernes Regninger,

samt bemærker paa samme den Conto, paa hvilken de efter den ham af Collegiet meddeelte Instruction bør opføres. Beløbet af de i Ugen indkomne mindre Regninger anvises ham paa en af ham til Collegiet indgiven Begjæring om en Sum, der er lig hiint Beløb, med hvilken Begjæring Regningerne hosfølge som Bilage.

§ 20.

Han har Opsyn med Universitetets oeconomiske Underbetjente og paaseer desaaarsag isærdeleshed, at der ikke adstles med Brænde og Lys, som og at der anvendes al mulig Omhyggelighed for at forekomme Ildsvaade.

§ 21.

Han paaseer at det Universitetet paaliggende Beiarbejde udføres til rette Tid, samt fører Tilsyn med Opfyldelsen af de Forpligtelser, som i Anledning af Fattig- og Skolevæsenet paalægges Universitetet.

§ 22.

Jøvrigt har han at udføre enhver til Universitetets Deconomie henhørende Forretning, som det academiske Collegium maatte finde sig besøiet til at overdrage ham.

§ 23.

Overstor meddeler Betænkninger i alle de Overstoratet vedkommende Sager, hvorom Collegiet maatte henvende sig til ham som praktisk Jurist.

§ 24.

Han er forpligtet til at være tilstæde paa Overstoratets Contoir paa de Dage og i de Timer, hvilke det academiske Collegium maatte bestemme, som

og til personlig at møde i Collegiets Forsamlinger, saa ofte Saadant af Collegiet maatte forlanges.

§ 25.

Det academiske Collegium er berettiget til saa ofte Saadant maatte anses fornødent, at lade undersøge Dvæstoratets Protocoller, Archiv og Cassebeholdning.

§ 26.

Til ydermere Sikkerhed for Universitetet, med Hensyn til det Ansvar, han i Almindelighed paatager sig og de Summer, som gaae igjennem hans Hænder, haver han til Universitetet at stille en Caution af 4000 Spd.

§ 27.

Forøvrigt skulle, i Henhold til Forordningen af 23de Februar 1748 § 4 og i Righed med Lov af 20de Juli 1824 § 6, de Lovbestemmelser som til Betryggelse for Statskassen ere givne, angaaende dens Oppebørsels- og Regnskabsbetjente, samt de Indskrænkninger, som i lige Hensigt ere disse paalagte ihenseende til Raadigheden over deres Gods, ogsaa være anvendelige paa Universitetets Dvæstør; dog forbeholdes det academiske Collegium, paa Universitetets Vegne, at strafalde saadan Ret i de Tilfælde, der kunne sættes i Klasse med dem, i hvilke Dispensation fra ovennævnte Lovbestemmelser og Indskrænkninger kan af Kongen bevilges Statskassens Regnskabs og Oppebørselsbetjente. Iligemaade har Cautionisten eller Cautionisterne at forbinde sig paa samme Maade og under de samme Forpligtelser som i Anordningerne ere bestemte om Cautionister for Statens Oppebørselsbetjente, til hvilken

Ende Cautionsbrevet udfærdiges efter et af Collegium academicum dertil meddeelt Schema.

Under 2den Juli 1834 blev derpaa Fuldmægtig i Departementet for Kirke og Underviisningsvæsenet, Dernt Huser Collet, udnævnt til Dvæstor ved Universitetet, med Forpligtelse at rette sig efter den for bemeldte Embede givne Instruction; og at stille en Caution af 4000 Spd.

Han tiltraadte Embedet den 28de August.

Continuations = Examen artium. 1834.

a, i Mai.

For at omeramineres i enkelte Fag, meldte sig 10, hvoraf 4 udeblev. De øvrige 6 erholdt følgende Characterer.

	Græsk.	Arithm.	Geomet.
Fansen, D. E. G.	=	=	5
Normann, N. G.	=	=	5
Schübeler, F. E.	=	3	2
Stenstrup, H. P.	3	=	=
Timmermann, Th. P.	=	2	3
Tischendorff, N. U. E.	=	3	3

b, i December.

Af de 24 Anmeldte udebleve 7; de øvrige 17 erholdt følgende Characterer:

	Latin	Græsk	Religion	Arithm.	Geometrie
Shive, J. E. B.	"	"	"	"	2
Hørbye, J. E.	"	"	"	3	4

	Latin	Græc	Religion	Arithm.	Geometric
Clausen, L. A.	"	3	"	"	"
Holm, C. L.	"	"	5	"	"
Robarth, H. A.	"	"	"	5	4
Hammer, Th. H.	"	"	"	"	5
Thorne, A.	4	"	"	"	5
Preus, A. C.	"	"	"	3	3
Lumholtz, P. N.	"	"	"	6	5
Gronner, J. C. A.	"	"	"	5	2
Rasfen, A. J.	"	"	"	6	"
Smith, B. F.	"	"	"	4	3
Todderud, B.	"	3	"	"	"
Ronseth, J. J.	"	"	"	5	"
Munch, H.	4	"	"	"	"
Wolff, C.	"	"	"	"	4
Besjesen.	"	"	"	3	2

Examen philologico-philosophicum 1834.

a. 3 Juni Maaned.

Til denne Examen tegnede sig 115, af hvilke 7 udebleve. Blandt de øvrige 106 fremstillede sig 32 i de til 1ste Afdeling hørende Fag; 38 til 2den Afd.; 79 til 3die Afd. og 6 til særstilt Prøve i Hebraisk. Examen blev afsløvet af de paa følgende Tabel anførte 69 Candidater.

Fortegnelse over de Studerende, der i Juni 1834 have afsløberet Examen
philologico-philosophicum.

Navne.	La- tin.	Græsk.	Ma- thema- tik.	He- bra- isk.	Astro- nomie.	Hi- sto- rie.	Na- tur- lære.	Phi- loso- fie.	Natur- historie	Hoved- karakter.
Bang, T. M.	3	2	2	2	2	2	3	2	1	Laud.
Berner, N. C.	3	3	4		2	2	3	3	3	Haud ill.
Bernhofft, N. N.	3	3	2		2	1	3	2	3	Laud.
Buch, N. H. C.	2	2	1		1	2	2	2	3	Laud.
Bugge, J. M.	2	4	3		2	2	4	3	2	Haud ill.
Christie, E.	4	2	1		2	2	3	4	3	Haud ill.
Clausen, T.	3	4	3		3	2	3	3	4	Haud ill.
Collett, J. T.	3	3	2		2	2	2	2	2	Laud.
Collett, D.	3	3	3		4	2	3	2	3	Haud ill.
Dahl, J. N.	2	3	2		3	3	3	3	3	Haud ill.
Dietrichson, C. F. N.	3	1	2	2	2	1	3	2	1	Laud.
Dietrichson, G. F.	2	4	4		4	1	3	4	3	Noncont.
Dietrichson, P. B. K.	1	3	2		2	2	2	2	4	Haud ill.
Eeg, J. N.	3	3	3		1	2	3	3	4	Haud ill.
Flach, N. F.	3	2	3		3	2	3	4	4	Haud ill.
Fleischer, E. J.	3	3	3		3	3	4	3	4	Haud ill.
Frederichsen, N. C.	2	3	3		4	2	3	4	4	Haud ill.
Frøst, J.	3	4	2		3	3	3	3	2	Haud ill.
Fürst, J. D.	2	2	3		2	2	3	3	3	Laud.

Gjesdahl, G.	2	1	3	3	2	3	2	3	Laud.
Grotting, A. B.	3	3	3	4	4	3	3	1	Haud ill.
Gude, M.	3	3	2	2	4	3	2	2	Haud ill.
Hachenberg, H. P.	3	2	3	4	2	4	4	3	Haud ill.
Hallager, G. F.	2	1	1	1	1	1	1	1	Ld. p.cet.
Hals, C. A.	2	1	1	2	2	3	3	3	Laud.
Hansen, A.	2	1	3	1	2	1	2	3	Laud.
Hansen, C. A.	2	2	3	2	3	3	3	3	Haud ill.
Heyerdahl, Th. M. G.	3	4	3	4	3	3	3	4	Haud ill.
Holth, J. C. A.	1	1	2	2	1	3	1	1	Laud.
Hovland, J.	2	3	3	4	1	4	2	3	Haud ill.
Hæegh, D. G.	2	3	2	3	1	2	3	3	Laud.
Jonassen, N. S.	3	3	2	3	3	3	4	3	Haud ill.
Kaurin, D. B. S.	3	3	4	3	3	3	3	4	Haud ill.
Klingenberg, N. M. N.	3	3	2	2	3	2	1	2	Land.
Koren, C. B.	2	2	3	2	1	3	1	3	Laud.
Kreyberg, P. C. J.	1	3	4	2	3	3	3	3	Haud ill.
Lange, J. J. A.	2	3	3	2	1	3	2	3	Laud.
Lorch, C. A.	3	3	4	3	3	3	3	4	Haud ill.
Mastrup, K. A.	3	3	4	3	3	3	4	4	Haud ill.
Meldahl, H. G. C.	2	1	1	2	1	2	1	1	Ld. p.cet.
Meldahl, T. M. N.	2	2	2	2	1	3	2	1	Laud.
Moe, N. J.	2	2	4	2	2	3	3	3	Haud ill.
Motzfeldt, B. A.	3	3	2	2	2	3	3	2	Laud.

2

N a m e.	La- tin.	Græc.	Ma- thema- tik.	He- bra- iſſ.	Aſtro- nomie.	Hi- ſto- rie.	Na- tur- lære.	Phi- loſo- phie.	Natur- hiſtorie	Hoved- charakter.
Mylre, D.	3	2	1		2	2	3	2	2	Laud.
Næſ, E.	3	3	4		3	3	2	2	3	Haud ill.
Oſen, J. L. E.	2	2	1		1	2	3	2	1	Laud.
Paafche, N. F.	2	3	2		2	2	2	2	3	Laud.
Prahm, J. N.	2	2	3		2	2	2	3	4	Haud ill.
Preus, F. B.	2	2	2		1	1	1	2	1	Ld. p.cet.
Randers, J. B.	1	2	2		3	2	1	2	1	Laud.
Reinhardt, C. H. E.	2	1	2		1	1	1	2	2	Ld. p.cet.
Reymert, Th. d. N.	3	3	4		3	2	3	3	4	Haud ill.
Riis, F.	3	4	3		3	3	3	3	4	Haud ill.
Rogſtað, N. B.	2	2	2		2	1	2	2	1	Laud.
Roll, D. G.	2	2	3		4	3	3	3	3	Haud ill.
Roll, V. G.	3	2	2		3	2	4	3	2	Haud ill.
Sagen, N. N.	2	4	2		3	2	3	4	3	Haud ill.
Schübeler, F. E.	4	3	2		3	2	3	4	1	Haud ill.
Seeberg, H.	2	3	3		3	2	3	3	2	Haud ill.
Selmer, C.	3	3	2		3	2	4	3	2	Haud ill.
Steenstrup, H. E.	2	3	2		2	2	3	3	4	Haud ill.
Sødring, C. D.	2	1	2		3	3	2	1	1	Laud.

Landberg, Chr.	3	3	3	4	3	3	2	4	Haud ill.
Thomsen, A.	2	1	2	1	1	1	2	1	Ld. p.cet.
Lorkildsen, J.	1	2	2	2	2	2	2	3	Laud.
Bagel, J.	2	2	3	2	2	3	2	2	Laud.
Vetlesen J.	2	3	3	2	3	2	2	3	Laud.
Winger,	2	2	3	2	2	3	3	3	Laud.
Wullum,	2	2	3	2	1	2	1	3	Laud.

Heraf sees, at 5 have erhødt Hovedch. Laud. præ cet., 27 Laudabilis, 36 Haud ill., og 1 Non contemnendus.

b) 3 December Maaned.

Hertil tegnede sig 111, af hvilke 2 udebleve. Blandt de øvrige 139 fremstillede 105 sig i de til 1ste Afdeling hørende Fag; 88 til 2den Afd., 42 til 3die Afd. og 11 til særskilt Prøve i Hebraisk. Examen blev afsløvet af de paa følgende Tabel anførte 28 Candidater.

Fortegnelse over de Studerende, som i December Maaned 1834 have afsløvet Examen
philologico-philosophicum.

Candibaterne.	La- tin.	Græsk.	Ma- thema- tik.	He- bra- isk.	Astro- nomie.	Hi- sto- rie.	Phy- sik.	Phi- loso- phie.	Natur- historie	Love- charakter.
Birch, Hans Peter Gottfred	3	4	3		3	4	4	4	2	Non cont.
Birch, Jens Johannes Abildg.	3	2	2		3	2	3	3	1	Laud.
Bull, Matthias	1	1	2		1	1	2	1	1	Ld. p.cet.
Christensen, Søren	2	3	2		2	2	3	3	3	Laud.
Dahm, Jacob Christian	3	3	2		3	2	3	3	1	Laud.
Dick, Christian	2	2	2		1	2	3	4	2	Haud ill.
Eye, Anton Matthias	3	2	2		2	3	3	4	3	Haud ill.
Gjessvang, Hans	2	3	2		2	3	3	3	3	Haud ill.
Gram, David Andreas	2	3	3		2	2	2	4	4	Haud ill.
Hals, Johan Arnt	2	2	2		3	3	2	2	2	Laud.
Hansen, Ditlef Emil Gottfred	3	3	4		2	2	3	4	3	Haud ill.
Hansen, Theodor Bergman Mel.	3	2	3		3	4	4	4	3	Haud ill.
Hoff, Hans Christian Martinus	3	3	2		3	2	3	3	3	Haud ill.
Holler, Herman Webel	3	3	3		4	2	4	4	3	Haud ill.
Jervell, Joseph	3	4	2		2	2	2	3	2	Haud ill.
Jørgensen Georg	2	2	2		1	2	3	2	2	Laud.

Risdal, Peter Daniel Baabe W.	2	2	3		2	2	4	3	1	Haud ill.
Konow, Hans	2	3	1		1	1	2	2	1	Laud.
Munch, Edvard Storm . . .	2	3	4	2	2	1	2	3	4	Haud ill.
Myhre, Ditlef	1	1	3		2	2	3	2	2	Laud.
Rannestad, Christian Ludvig	2	1	2	2	2	1	3	2	2	Laud.
Poulsen, Halvor	3	3	2		3	2	2	4	2	Haud ill.
Smith, Johan Ludvig	2	2	3	2	1	3	4	3	1	Haud ill.
Steenstrup, Hans Selcher .	2	3	2		2	2	3	2	2	Laud.
Tandberg, Jørgen Johan . .	1	1	2		1	1	1	2	1	Ld. p.cet.
Timmermann, Thomas Peter	3	4	3		2	4	4	3	3	Haud ill.
Wedel Jarlsberg, Frederik Ant.	3	3	3		2	1	3	4	1	Haud ill.
Winther, Edvard Theodor	3	4	3		2	2	4	3	4	Haud ill.

Heraf sees, at 2 have erhøldt Hovedcharacteren Laud. præ cet., 9 Laudabilis 16 Haud illaudabilis og 1 Non comtemnendus.

Theologisk Embedsexamen.

I Maret 1831 have 28 underkæstet sig den theologiske Embedsexamen, af hvilke 1, Thistedahl, fandtes værdig til ved Skrivelse at anbefales Regjeringen (cfr. p. 340 No. 3), 3 erholdt *Laudabilis*, 14 *Haud ill.*, 9 *Non contemn.* og 1 erklæredes umoden.

Til den skriftlige Prøve meldte sig i Januar 18, men kun 13 fremstillede sig til den mundtlige Examen. I Mai meldte sig 10 til den skriftlige Prøve, af hvilke kun 5 fuldbendte Examen. I August meldte sig 17 ved den skriftlige, og 10 afsløvere Examen.

Ved disse Examina bleve følgende Opgaver foreslagte Examinanderne til skriftlig Besvarelse:

I Januar.

- 1) *Explicentur Epist. ad Ephes. 2, 11—16.*
- 2) *Brevi de poeseos hebraicæ indole commentario præmisso, explicentur Psalmi 92, 6—12.*
- 3) *Qvo sensu docent philosophi, Deum esse bonum, et quas cautiones habet hicce locus?*
- 4) *Qvo sensu et cur Christus λογος vocetur, præcipuis theologorum hac de re sententiis expositis, ostendatur.*
- 5) *Præceptum Iesu, quod de cultu Dei in Evang. Ioh. 4, 23 exstat, accuratius explicetur, et cum Apostolorum eadem de re doctrina comparetur.*
- 6) *Qvæ fuerit ordo Iesuitarum, enarretur.*

I Mai:

- 1) *Explicentur Evang. Math. 16, 13—20.*
- 2) *Explicentur Gen. 9, 12—17.*

- 3) Qvibus argumentis demonstratur ἀξιολογία Evangelistarum?
- 4) Qvalem describunt Sacri Scriptores Veteris et Novi Testamenti justitiam divinam, et num inter se conveniunt?
- 5) Quid docet ethica cum naturalis tum sacra de moderamine inculpatæ tutelæ?
- 6) Qvænam de orthodoxia Origenis controversiæ seculo tertio et quarto in ecclesia motæ sunt?

J August.

- 1) Evangelii Iohannei cap. 3tii vers. 11—18 explicentur.
- 2) Loca Geneseos, qvæ de Messia explicari solent, exponantur.
- 3) Num aliquid de sorte defunctorum vel læta vel tristi mens humana divinare potest, et num in hoc loco exponendo philosophi consentiunt?
- 4) Qvi sint articuli fundamentales religionis christianæ, et an omnes theologi in his constituendis consentiant, ostendatur.
- 5) Iubetne ethica cum christiana tum naturalis illis, qvi beneficia in nos contulerint, gratiam et habere et referre, et unde oritur animus ingratus?
- 6) Enarretur historia litis Pietisticæ.
Udfaldet af disse Examina erfares af følgende Fortegnelse:

Den 28de Januar.

Henrich Christian Borchgrevink Haud ill.
Christopher Andreas Lassen Non cont.

Den 29de Januar.

Carl Theodor Schmidt Non cont.

Den 30te Januar.

Frederik Carl Mülertz Laudabl.

Carl Sophus Lumpholtz Haud ill.

Den 31te Januar.

Johan Frederik Lampe Haud ill.

(imprimis ob specimen scriptum)

Den 3die Februar.

Herman Thrane Haud ill.

Christian Frost Haud ill.

Den 4de Februar.

Adolph Theodor Grimsgaard Non cont.

Thorstein Hoel Jersin Non cont.

Den 5te Februar.

Harald Thaulow Haud ill.

Otto Ludvig Sinding Laudabl.

Den 10de Juni.

Jugvard Martin Narcissus Berner Haud ill.

Jan Adolph Budde Haud ill.

Den 11te Juni.

Nathan Euhrland Steen Laudabl.

Den 13de Juni.

Wilhelm Sandberg Haud ill.

Bernhard Ludvig Essendrop Haud ill.

Den 4de September.

Christopher Andreas Lassen Haud ill.

Den 5te September.

Carl Frederik Thurmann Non cont.

Jergen Wright Haud ill.

(imprimis ob specimen scriptum.)

Den 8de September.

- Daniel van Kervell Haud ill.
 (impr. ob spec. script.)
 Niels Arnold Carlsen Non cont.
 (plurimis votis).
 Claus Christian Thistedahl Landabl.
 (literis commend. ornandus).

Den 11te Sept.

- Anton Frederik Christian Stabell Non cont.
 Søren Elfiær Hertsberg Non cont.

Den 12te Sept.

- Ernst David Ely Non cont.
 Edvard Bartholomæus Valdemar Wittrup Haud ill.

Den homiletiske Prøve have i Løbet af 1834 ved Universitetet 20 underkastet sig, af hvilke 4 erholdt Laudabilis, 15 Haud illaudabilis og 1 Non contemnendus, som følgende Fortegnelse ndviser:

- Peter Luren Abel, i Lughuuskirken, den 2den Februar, over Luc. 8, 4—15 . . . Haud ill.
 Johan Alent Rømcke, i Garnisonkirken den 9de Februar, over Math. 3, 13—17 Haud ill.
 Johan Frederik Lampe, i Lughuuskirken, den 16de Februar, over Math. 4, 1—11 Laudabl.
 (især paa Grund af Foredragets Fortrinlighed).
 Christian Frost, i Dpsloe Kirkeben, 23de Februar over Math. 15, 21—28 . . . Haud ill.
 Carl Theodor Schmidt, i Lughuuskirken, den 2den Marts, over Lul. 11, 14—29 Haud ill.
 Ole Christian Rasch, i Lughuuskirken,

den 31te Marts, over Luc. 24, 13—35 Noneont.
 Harald Thaulow, i vor Frelsers Kirke,
 til Aftensang, den 20de Apr., Coloss. 1, 1—4 Haud ill.
 Adolph Theodor Grimsgaard, i Dpsloe
 Kirke, den 27de April, over Joh. 16, 5—16 Laudabl.
 (dog især med
 Hensyn til Fv-
 redraget).

Carl Sophus Lumholtz, i Dpsloe Kirke,
 den 4de Mai, over Joh. Ev. 16, 23—28 Haud ill.
 Henrik Christian Borchgrevink, i Agers
 Kirke, den 4de Juni, over Ephes. 6, 10 Haud ill.
 Otto Ludvig Sinding, i Garnisonskir-
 ken, den 6te Juli, over Math. 5, 20—26 Haud ill.
 Christian August Løersen, i Agers
 Kirke, den 21de Aug. over Luc. 10, 23—37 Haud ill.
 Christopher Andreas Lassen, i Agers Kir-
 ke den 11de Sept., over Luc. 7, 11—17 Haud ill.
 Wilhelm Sandberg, i vor Frelsers Kir-
 ke, den 26de Sept., over Rom. 14, 7—8 Haud ill.
 Niels Arnold Carlse, i Garnisonskirken,
 den 28de September, over Math. 22, 34—46 Haud ill.
 Daniel van Kervell, i Garnisonskirken,
 den 19de October, over Joh. 4, 46—53 Laudabl.
 (dog især med
 Hensyn til an-
 dre foregaaen-
 de Prøver paa
 hans Talent).

Jørgen Wright, i vor Frelsers Kirke,
 til Aftensang, den 26de Oct. over Philip.

1, 6—11 Laudabl.
(dog især med
Hensyn paa For-
redraget).

Ernst David Ely, i Garnisønskirken, den
2den November, over Math 5, 1—12 . Haud ill.

Anton Frederik Christian Stabell, i
Dpsløe Kirke, den 9de Novbr. over Math.
9, 18—26 Haud ill.

Søren Elkjær Hertzberg, i Garnisøns-
kirken, den 30te November, over Math.

21, 1—9 Haud ill.

Juridisk Embedsramen 1831.

For den theoretiske Afdelings Bedkommende afholdtes juridisk Examen tvende Gange i Aarets Løb, første Gang i Slutningen af Mai, samt i Juni Maaneder, sidste Gang i Slutningen af November og i December Maaneder. Hiin bestodes af 10 latinske Jurister, af hvilke 5 erholdt Charakteren Laudabilis, 4 Haud illaudabilis og 1 Non contemnendus, samt 5 Præliminarister, af hvilke 4 erholdt Charakteren Beqvem og 1 Ei ubeqvem. Examen i November og December bestode 14 latinske Jurister, af hvilke 4 erholdt Charakteren Laudab., 9 Haud illaud. og 1 Non contemnendus, ligesom 5 Præliminarister, hvilke alle erholdt Charakteren Beqvem.

Den juridiske Examens practiske Prøve afholdtes ligeledes tvende Gange, i Januar og Juli Maaneder. Udsaldet af Censuren over Prøven i Januar var den, at af 8 Candidater 5 erholdt Charakteren

Haud ill. og 3 Non cont. af 3 Examinater 1 sit Charakteren Vel, 1 Temmelig vel og 1 erklæredes uuden. Prøven i Juli havde det Udfald, at af 14 Candidater sit 4 Laudabilis, 6 Haud ill. og 4 Non contentendus, ligesom af 4 Examinater 3 sit Charakteren Vel og 1 Temmelig vel.

Examinernes Detail erfares af følgende Lister:

Theoretisk Examen.

Mai — Juli.

Peter Andreas Munch	Laudabl.
Lieutenant Anton Wilhelm Manthey	Laudabl.
Ditto Joachim Løvenskjold	Laudabl.
Carl Christian Henrik Bernhard Duncker	Laudabl.
Christian Ferdinand Frederik Dietrichs	Laudabl.
Just Hansen	Haud ill.
Ole Bøgh	Noncont.
Carl Frederik Gustav Kaltenborn	Haud ill.
Peder Isachsen	Haud ill.
Peter Gustav Zwillgmeyer	Haud ill.
Glaus Finde Heiberg	Ei ubegy.
Daniel Nicolai Barth	Begyem.
Andreas Peter Landberg	Begyem.

November — December.

Martinus Henrik Magnus Baade	Haud ill.
Edvard Røssing Berg	Haud ill.
Christian Birch Reichenwald	Laudabl.
Christian Julius Blich	Laudabl.
Martinus Nissen Dreier	Haud ill.
Envald Munch Falsen	Laudabl.

Kars Otto Grundt	Haud ill.
Harald Emil Major	Haud ill.
Johan Ludvig Malthé	Haud ill.
Ludvig Johan Carl Manthey	Haud ill.
Bernt Christian Sverdrup Torstensen	Laudabl.
Harald Titus Alexis Wergeland . . .	Non cont.
Hans Wilhelm Christopher Hvitfeldt	
	Wessell
	Haud ill.
Jacob Henning Wetlesen	Haud ill.
Jørgen Larsen Bakke	Beqvem.
Halvor Grundseth	Beqvem.
Paul Hansen	Beqvem.
Andreas Mathias Sanne	Beqvem.
Malthé Diderik Tonning	Beqvem.

Practist Prove den 14de Januar 1834.

Fuldmægtig Jacob Andreas Falch . . .	Haud ill.
Michael Sverdrup	Haud ill.
Joachim Jensen Møller Ege	Haud ill.
John Collett Posthumus Elieson . . .	Haud ill.
Johan Christian Bogefang Lous . . .	Haud ill.
Edvard Frøstrup	Non cont.
Simon Fabricius Engelhart	Non cont.
Hans Henrik Lybring Petersen	Non cont.
Thore Rogstad	Vel
Ole Bruvic	Temmel. vel

Rigeledes practist Prove den 8de Juli 1834.

Michael Sverdrup	Haud ill.
Johan Christian B. Lous	Haud ill.
Fredrik Emil Ingstad	Laudabl.
Christian Wilhelm Andresen	Laudabl.
Nicolay Emanuel Thygesen Sørensen	Non cont.

Jøer Steen Thomle	Laudabl.
Lieutenant Anton Wilhelm Manthey	Laudabl.
Carl C. H. B. Dunker	Haud ill.
Christian F. F. Dietrichs	Haud ill.
Simon F. Engelhart	Non cont.
Jørgen Grundseth	Haud ill.
Wilhelm Hvitfeldt	Haud ill.
Just Hansen	Non cont.
Peder Isachen	Non cont.
Frederik Charlow Sophus Borchsenius	Vel
Lauritz Stang	Vel
Daniel Nicolay Barth	Vel
Andreas Peter Landberg	Zemmel. vel.

I Løbet af 1834 have saaledes i det Hele 24 taget theoretisk latinſt juridisk Examen, hvoriblant 9 med Charakteren Laudabilis, 13 med Charakteren Haud illaudabilis og 2 med Char. Non contemnendus; og 8 theoretisk norſt juridisk Examen, nemlig 7 med Charakteren Beqvem og — 1 — med Char. Ei ubeqvem.

Den practiſke Prøve have 22 Candidater og 6 Examinater afsløvet; blandt de første 4 med Charakteren Laudabilis, 11 med Char. Haud illaudabilis og 7 med Char. Non contemnendus; blandt de ſidſte 4 med Char. Vel og 2 med Char. Zemmelig vel.

Opgaver.

Med den juridiske Examens practiſke Prøve den 14de Januar 1834.

”Under 1de Juni 1833 traf Kjøbmand Niſſen i

Tromsøe en Berel paa Handelshuset Knudsen i Kjøbenhavn til Ordre af Kjøbmand Christensen, stor 600 Rbdlr., at betales 4 Maaneder fra Dato. Som Baluta for denne Berel leverede Kjøbmand Christensen, efter Nissens Forklaring, en Anviisning paa Skipper Pedersen, hvilken dog ved Foreviisningen erklærede Intet at være Kjøbmand Christensen skyldig, og derfor nægtede Anviisningens Udbetaling. Saavel ved Aftalen mellem Nissen og Christensen, da Berelen kjøbtes af denne, som ved den ovenomtalte Erklærings Afgivelse af Skipper Pedersen, var Nissens Handelsfuldmægtig, -Olsen, tilstede, og har erklæret sig overeensstemmende med Nissens Udsagn. Da Berelen i Kjøbenhavn var bleven protesteret *de non solutione*, sagsøger Christensen Trassenten til Udbetaling af Berelens Beløb m. B." — Herover forfattedes Stevning, Indlægge og Dom.

Ved den juridiske Examens theoretiske Afdelings skriftlige Prøve.

Den 28de Mai.

For de latinske Jurister:

A) Ex jure privato universali:

- 1) Qvæ inter jus et libertatem intercedit ratio?
- 2) Potestne id, qvod ob causam, qvæ a parte accipientis turpis est, datum fuit, ab eo, qvi dederit, revocari?

B) Ex jure gentium:

- 3) Qvatenus civitates ratione habita jurisdictionis in causis civilibus exercendæ liberæ habendæ sunt?—

Før de norske Jurister:

A) Af den almindelige Privatreth:

- 1) I hvilket Forhold staae Begreberne Ret og Frihed til hinanden? —
- 2) Kan det, som er erlagt af en Grund, der fra Modtagerens Side er stændig, tilbagesøges af den, af hvem det er erlagt? —

B) Af Folkeretten:

- 3) Hvorvidt kunne Staterne, med Hensyn til Retspleien i civile Sager, anses som indbyrdes uafhængige? —

Den 29de Mai:

C) Af den norske Ret:

a) Af Indledning:en:

- 4) Hvorvidt kan noget Straffebud agtes formildet ved et nyere, der ligesaa lidt har villet betegne, som virkelig har betegnet det i det ældre Straffebud omhandlede Tilfælde?

b) Af den offentlige Ret:

- 5) Hvilke Rettigheder indbefattes væsentlig i Kirke magten (potestas ecclesiastica), og hvorvidt ere samme, efter Norges Grundlov, tillagte Kongen? —

c) Af Privatrethen: Personret:

- 6) Hvorvidt kan den manglende Jagttagelse af nogen af de positive Betingelser for et Egteskabs lovlige Indgaaelse tilintetgjøre et allerede indgaaet Egteskab? —

Den 30te Mai.

d) Af Lingsret:

- 7) Hvorvidt og hvorledes arve Forældre, hvis Eg-

testab er aldeles ophævet, deres i Egteskabet avlede Børn?

e) Criminalret:

8) Hvilke Handlinger maae nu hos os blive at henregne til Landsforræderie, og hvorledes bør samme straffes?

f) Proces:

9) Hvorvidt gjøre betingede Tilstaaelser Beviis fra Modpartens Side overflødig?

Den 31te Mai.

D) Ex jure Romano:

10) Quibusnam modis pignus v. hypotheca ex jure Romano oriri potest, numque hac in re cum jure Romano jus nostrum convenit?

Practist Prøve den 8de Juli.

”Ifølge thingbrev Document af 5te Juni 1779, er Eieren af Gaarden Eydet i Algers Thinglaug ved Christiania, for 210 Rdlr. D. C. til bestandig Brug og Benyttelse overdraget et Jordstykke, beliggende ved Algerselven og matriculeret under Nabogaarden Nord, dog med Forpligtelse til ikke derpaa nogensinde at bygge høiere end 10 Alen; i Tilfælde af Overstridelse heraf, skulde Brugsretten, dog imod Godtgjørelse af en Trediepart af den ovennævnte Overdragelsessum, være forbrudt. I Aaret 1811 bygger imidlertid Eieren af Gaarden Eydet, Niels Larsen, paa det nævnte Jordstykke et 16 Alen høit Huus, imod hvilket, som det siden ved Vidner beviisliggjøres, Eieren af Gaarden Nord oftere erklærede sig, intet at have at indvende. Efterat imidlertid den Sidste i Aaret 1829 er død, og hans Boe taget under

Stifte, lader Skifteretten under 4de Juni 1830 hiin bestikelsesviis forevise en Afskrift af Documentet af 1779, og opfordre at indrette sin Bygning i Dver-eensstemmelse hermed, hvilket imidlertid bliver uden Virkning. I Maaret 1832 overtager Ole Smith, den nærmeste Odelsberettigede til Gaarden Nord, og en af dennes sidste Eiers Arvinger, Gaarden, og sagsøger derpaa strax davarende Eierinde af Eydet, Nils Larsens Enke, for at gjøre sin formeentlige fulde Ret til det omhandlede Jordstykke gjældende". — Herover forfattes Stevning, Indlægge og Dom. —

Med den theoretiske Examen's skriftlige Prøve:

Den 24de November.

Før de latinske Jurister:

A) Ex jure privato universali:

- 1) An et quatenus jus necessitatis admittendum est?
- 2) An quodcumque damnum injuria illatum resarciendum est?

B) Ex jure gentium:

- 3) Qvæ principia atque regulæ in navibus neutris perquirendis (visitandis) observari solent?

Før de norske Jurister:

A) Af den almindelige Privatret:

- 1) Hvorvidt bør Røddret antages?
- 2) Hvorvidt skal enhver retsstridigen tilføiet Skade erstattes?

B) Af Folkeretten:

- 3) Hvilke Grundsætninger og Regler følges med Hensyn til neutralskibes Visitation? —

Den 25de November.

C) Af den norske Ret:

a) Af Indledningen:

4) Hvorvidt bør et Lovbuds Hensigt tillægges Indslydelse paa dets Fortolkning?

b) Af den offentlige Ret:

5) Hvorledes kan den Kongen, ifølge Grundlovens § 17 tilkommende Ret til at give provisoriske Anordninger om Told enes med Bestemmelsen i § 75 a, sidste Passus?

c) Af Privatretten: Personret:

6) Hvorvidt kunne Umyndige forpligtes ved Contracter indgangne paa deres Begne?

Den 26de November.

d) Af Tingenes Ret:

7) Hvorvidt taber Udstæderen af et Gjeldsbrev sine Indsigelser imod samme, formedelsl dets Overdragelse til Trediemand?

e) Af Criminalretten:

8) Hvorvidt har Overlæg Indslydelse paa en Forbrydelses Straf?

f) Af Processen:

9) Hvorvidt maa en passeret Arrest forfølges, og hvad Ret tilkommer den Arresterede, paa Grund af manglende Forfølgning?

Den 27de November.

10) Quid ex jure Romano juris in re proprium est, quot ejus sunt species, et quousque hac in re jus Romanum et jus patrium consentiunt?—

Medecinst Embedsexamen 1831.

3 Marts Løb have 7 academiske Børgere og 5 Præliminariister underkastet sig denne Examen. Af de første erholdt 2 Laudabilis, 4 Haud illaudabilis og 1 Non contemnendus; de sidste erholdt alle anden Charakter, som følgende Fortegnelse udviser:

- 1) Andreas Christian Lic d. 17de Mai Aud. Char.
- 2) Christian Frederik
Bonnevie = 28de = Haud ill.
- 3) Laurits Johannes Jrgens = 31te = Aud. Char.
- 4) Jacob Herman Munch
Wolff = 4de Juni Aud. Char.
- 5) Wilhelm Koven
Borchsenius = 3die Sept. Haud ill.
- 6) Carl Thervald Schiøtt = 6te = Laudabl.
- 7) Hans Emaus Lønder
Solbevin = 10de = Haud ill.
- 8) Ole Nicolai Schjerdal
Walter = 13de = Non cont.
- 9) Marcus Sodemann Lyng
Hartmann = 17de = Aud. Char.
- 10) Peter Kloumann = 20de = Haud ill.
- 11) Henrik Steffens = 24de = Laudabl.
- 12) Engelhardt Marius
Heiberg = 27de = Aud. Char.

De Examinanderne forelagte skriftlige Dpgaver vare følgende:

Til Examen i Mai og Juni:

Quæ sunt causæ præcipuæ, quibus vita foetus sub partu exstingvi possit?

Hvilke ere de fortrinligste Aarsager, som kunne bevirke Fosterets Død under Fødselen?

Til Examen i September.

Quænam sunt rationes, cur medicus forensis in sectione legali quacunque suscipienda non solum in eam corporis partem, ubi causam mortis adesse suspiciatur, disquirat, sed etiam totum cada-ver perlustret?

Hvilke ere de Grunde, ifølge hvilke medicus forensis i at udføre een Obductionsforretning ei alene undersøger de Dele af Liget, hvor han formoder at finde Aarsagen til Døden, men ogsaa det hele Legeme?

Philologisk Embedsexamen 1834.

Til denne Examen meldte sig i Aarets Løb kun Een, nemlig Ludvig Christensen Daae, som efter tilfredsstillende at have besvaret følgende Opgaver:

- 1) Ratio et usus Futuri exacti Latinorum explicetur et exemplis illustretur.
- 2) Describatur ratio operis Herodotei, et demonstretur, quanti æstimanda sit fides ingeniumque auctoris.
- 3) Quæ fuit auctoritas Romani Senatus reipublicæ temporibus?
- 4) Quæ est vis et usus particulæ *ἄν*, quando Indicativo Modo subjungitur?
- 5) Usu Infinitivi Absoluti in lingua Hebraica exposito, explicentur Genes. III, 1—15.
- 6) Quænam fuerunt præcipuæ causæ interitus liberæ Romanorum reipublicæ?

fremstillede sig til mundtlig Examen den 23de September og erholdt Characteren *Laudabilis*.

Bergeramen

blev i 1834 ikke afholdt, da Ingen dertil meldte sig.

 Stipendier.

Allmindelig Stipendieuddeling i April.

Ansøgnernes Antal var i det Hele 62, nemlig under det theologiske Facultet 32, under det juridiske 11, under det medicinske 9, og under det philologiske 10.

Universitetsvennernes Legat blev tildeelt 1 medic. og 1 theol. Studerende med 8 Spd 70 β i Sølvs til hver.

Det Arendske Legat til 1 Stud. phil. med
12 Spd. 74 β i Sølvs.

Det Debeske Legat til 1 Stud. jur. med
24 Spd. i Sedler.

Som maanedlige Stipendier, for Halvaaret, fra 1ste April til 30te September anvistes af Universitetsscasjen 3 Spd. maanedligen til 17 Stud. theol.

6 — jur.

4 — med.

6 — phil.

99 Spd. maanedligen til 33 Studerende.

Allmindelig Stipendieuddeling i October.

Ansøgnernes Antal var 68, nemlig under de theol. Facultet 38, under det jurid. 16, under det medic. 5, og under det philos. 9.

Universitetsvennernes Legat blev tildeelt 1 Stud. theol. med 9 Spd. og 1 Stud. jur. med 8 Spd 20 β i Sølvs.

Det Arendske Legat til 1 Stud. jur. med
12 Spd. 74 β i Sølvs.

Det Dødekamfste Legat til 1 Stud. jur. med
21 Spd. i Sedler.

*) De tre Kjøbenhavnske Legater til

1 Stud. theol. med 10 Spd.

1 — jur. — 16 —

1 — phil. — 11 —

Biskop Bugges Bidrag til 1 Stud. theol. med
8 Spd 90 f.

Trondernes Legat til 2 Stud. medicin med
15 Spd. til hver.

For Halvaaret fra 1ste October 1834 til 31te
Marts 1835 blev af Universitetscassens anvist Stipen-
dier paa 3 Spd. maanedligen til 21 Stud. theol.

8 — jur.

1 — med.

3 — phil.

99 Spd. maanedlig til 33 Studerende.

Uddelingen af Legatet "Rector Arentz's Min-
de", som skulde have været uddeelt den 28de Sept.,
men hvis Capital ei bestyres af Collegiet, maatte ud-
sættes, da Renterne ei af Bedkommende vare betime-
ligen anviste.

Det Kongelige Stipendium

blev uddeelt den 28de December. Ansøgnin-
gernes Antal var 41, nemlig under det theologiske Facultet
17, under det juridiske 6, under det medic. 5 og un-
der det filosof. 13. Stipendiernes Antal blev, lige-
søm forrige Gang (N. 140) bestemt til 12 à 25 Spd.,

*) Ved en Forglemmelse er Pag. 141 ei anført en Stud. med.,
som i 1833 erholdt 18 Spd. 60 f. af disse Legater.

hvilke tilkjendtes 5 Stud. theol., 2 Stud. jur., 2 Stud. med. og 3 Stud. phil.

Provst Schyttes Legat.

Under 26de April 1834 har nu afdøde Provst i Saltens Provstie og Sognepræst til Bødøe i Nordlandene, Arnoldus Schytte, oprettet Testamente, confirmeret, den 29de s. M. hvorved Universitetet indfattes til Arving til en stor Deel af hans efterladte Formue. Næst efter en Deel Bestemmelser hvorved hans efterladte Jordgods, en Deel Indboe og noget over 2000 Spd. legeres til forskjellige Personer af hans Familie, til Bødøe faste Stole, til et Sognebibliothek, m. v. lyder Testamentet saaledes:

”Naar disse Legater saaledes ere forlobs udtagne af mit Boe, samles alt det Overblevne til een Cæse, det være sig Penge eller Penges Værd, Bygninger, Løssøre, Creaturer, m. v. Den Pengesumma, som deraf kan udbringes, skænker og legerer jeg til Norges Universitet, saaledes at Renterne af denne Capital anvendes til et Stipendium, der bær mit Navn, til Understøttelse for fattige Studerende fra Nordlands Amt, som dertil maatte findes værdige. I det Tilfælde ingen saadanne for en Tid gives, oplægges Renterne, anvendes til Reifestipendium, enten for en theologist — eller medicinst Studerende, helst her fra Landet*), som dertil fortrinligst bør nyde Udgang. — Min Bogsamling, som ikke maa sælges, skal tilfalde det Norske Universitets Bibliothek, Lordenstjelds Portrait og den Solotassel-Klokke, han

*) Med dette Udtryk har Legator, i Analogie med det Foregaaende, formodentlig meent Nordlands Amt.

selv har brugt, Universitetets Museum. — Det academiske Collegium vilde gunstigen af dets Midte udvælge tvende Ephori eller Bestyrere af dette Legat.—”

Krigsskolen i 1834.

Afgang.

a) Officierer.

Under 23de Juni afgik Krigsskolens Chef, Oberstlieutenant, Ridder Røll, ved Døden.

b) Cadetter.

Ved den imellem den 9de og 30te Juni afholdte Dimissions = Examen ved Krigsskolen fremstillede sig Esternævnte, hvilke, efter aflagt fyldestgjørende Prøve ifølge Kgl. naadigst Resolution af 21de September, ansattes ved de forskjellige Brigader paa følgende Maade:

- 1) Cadet J. F. D. Bergeland, som Secondlieutenant i 2den Agerhusiske Infanterie Brigade med Anciennetet fra 30te Juni.
- 2) Cadet H. B. Hygen som Secondlieutenant i 2den Agh. Inf. Brigade med Anciennetet fra 1ste Juli.
- 3) Cadet E. N. B. Lundh, som Secondlieutenant i 2den Agh. Inf. Brigade med Anciennetet fra 2den Juli.
- 4) Cadet D. N. Løstie, som Secondl. i 2den Agh. Inf. Brigade med Anciennetet fra 3die Juli.
- 5) Cadet J. M. E. Smith, som Secondl. i den Kgl. norske Cavallerie Brigade med Anciennetet fra 4de Juli.
- 6) Cadet J. B. G. Røser, som Secondl. i den Kgl. norske Cavall. Brigade med Anciennetet fra 5te Juli.

- 7) Cadet E. F. Wanelius, som Secondl. i den 1ste Hgh. Inf. Brigade med Anciennetet fra 6te Juli.
- 8) Cadet N. Heyern som Secondl. i den 2den Hgh. Inf. Brigade med Anciennetet fra 8de Juli.
- 9) Cadet E. Staffeldt, som Secondl. i den Kgl. norske Cavall. Brigade med Anciennetet fra 9de Juli.
- 10) Cadet E. F. Torstrup som Secondl. i den Christiansandske Inf. Brigade med Anciennetet fra 10de Juli.
- 11) Cadet E. F. B. Laufen, som Secondl. i den Kgl. norske Cavall. Brigade med Anciennetet fra 11te Juli.
- 12) Cadet G. N. Uffers, som Secondl. i den Christiansandske Inf. Brigade med Anciennetet fra 12te Juli.

Desuden fremskillede sig til Examen:

- 13) H. N. Hertsberg, (der ifølge Kgl. naadigst Resolution af 11te October 1832 var tilladt at underkaste sig Officers-Examen ved Krigsskolen). Han ansattes som Secondlieutenant i den i den Kgl. norske Cavall. Brigade med Anciennetet fra 7de Juli.

Da tvende af de Cadetter, der fremskillede sig til Examen, ei fyldestgjørende havde bestaaet denne, bleve de ved Kgl. naadigst Resolution af 15de August tilladte — dog uden at denne Tilladelse skulde have nogen Følge for Fremtiden — at underkaste sig en ny Prøve i saamange af de Fag, de ved den afholdte Dimissions-Examen havde forfeilet, at de kunde kvalificere sig til at erholde Dimissions-Charakteren ”godt”.

Som Følge af ovenstaaende Resolution stedsedes

disse Tvende i October Maaned til en ny Prøve i endeel af de forseilede Fag, hvorpaa de, efter deri at have bestaaet, ved høieste Resolution af 23de December, ansattes:

1) Cadet P. H. Müller, som Secondl. i den bergenske Inf. Brigade med Anciennitet fra 31te Octb.

2) Cadet D. F. Tillisch, som Secondl. i den bergenske Inf. Brigade med Anciennitet fra 1ste Nov.

Den hele Afgang ved Krigsskolen i Aaret 1831, naar til ovenstaaende regnes I sumnum. Cadet, der efter Ansøgning meddeltes Afsted, bestod saaledes i:

10 Frie = Cadetter.

2 Betalende Do,

3 Surnummeraire Do.

Tilgang.

a) Officierer.

Ifølge Kgl. naadigst Resolution af 30te Juni 1831 blev tilcommanderet Capitaine, Ritmester m. m. Sørensen, indtil videre overdraget Commandoen over Krigsskolen.

b) Lærere.

Fra 1ste Januar 1831 blev Premierlieutenant i den Kgl. norske Artillerie Brigade, Werner Nicolai de Seue, ansat som Lærere i de mathematiske Fag, mod en Godtgjørelse af 150 RSpd. aarlig, forsaavidt disse kunne bespares i nogen af de i Krigsskolens Vagerings-Plan opførte Summer.

c) Cadetter.

Blandt Cadetterne fandt i Aaret følgende Tilgang Sted:

Frie-Cadetter. 10

Betalende Do. 3

Surnummeraire Do. 9

Ertraordinaire Do. 2

Tilsammen 24 Cadetter.

Den virkelige Etyrke var saaledes den 31te December 1831.

Frie = Cadetter.	30
Betalende Do.	10
Curnumeraire Do.	20
Extraordinaire Do.	12
Musatte ifølge speciel Kong. Resolution	3

Jalt 75 Cadetter.

Examina.

Foruden de i Juni og October Maaned er afholdte Dimissions = Examina, blev i Tidrummet fra 1ste til 22de December ligeledes afholdt en, der afsluttedes af:

- 1) Cadet E. Gjørnsen.
- 2) Student M. B. Rønnefad, der ifølge Kongel. naadigst Resolution af 30 October 1833 var tilladt at underkaste sig Officierexamen ved Krigsskolen.
- 3) Artillerie = Sergeant J. D. Jørgensen, der ifølge Kgl. naadigst Resolution af 17de Juni 1833 var tilladt at underkaste sig Officers = Examen ved Krigsskolen.

Udfaldet af Examen i Juni Maaned var det, at de fire førstnævnte erholdt Hovedcharakteren Meget godt, de Dvorige Godt; ved Examen i December erholdt Førstnævnte Godt, de to Sidstnævnte Meget godt.

Til Forhandling er mig leveret.

E. N. Holmbøe, Beskrivelse over en mærkværdig Samling af Smykker, forstørstedelen af Guld, og Mynter fra det 8de og 9de Aarhundrede, fundne i August Maaned 1834 paa Gaarden Hoen, i Egers Præstegjæld i Agerhus Stift, i Norge, med to Tabeller i Steentryk. Hestet 40 s.

Samme Skrift paa Latin. 40 s.

Øehenschlägers Digterværker.

Iste Deel.

Indeholdende: Sanct Hans Aftenspillet. Baulunders Saga. Uly og Gulhyndy, er udkommet og koster 1 Spd. Subskription paa Fortsættelsen modtages af Undertegnede. Prisen for Arket er 6 s.

Indholdet af de følgende Dele.

- 2) Fortællingerne: Reichmuth von Udocht, Maleriet, Lykkeridderne, Munkebrødrene, Eremiten, Straffen efter Døden.
- 3) Helge et episk Digt. Hroars Saga.
- 4) Fiskeren, dramatisk Eventyr.
- 5) Samling af Romancer, Ballader, lyriske Digte, skrevne efter de sidst udførte tre Dele.
- 6) Aladdin.
- 7) Nordens Guder.
- 8) Hrolf Krake.

Johan Dahl.
Kirkegaden 171.

Indhold.

Universitetet.

E. Examina	S. 307.
A) Forberedende Examina.	
a) Examen artium	— 307.
b) Cr. philologico-philologicum	— 316.
c) Præliminæreexamen	— 321.
B. Embedsexamina.	
a) Theologisk	— 325.
b) Juridisk	— 329.
c) Medicinsk	— 334.
d) Philologisk	— 336.
e) Theoretisk Bergeexamen	— 338.
F. Høitideligheder	— 340.
Promotioner	— 349.

Krigsskolen.

Repetenter	— 358.
Lærere	— 361.
Gageringer og Emolumenter	— 366.
III. Undervisning og Examina	— 375.
IV. Elevernes Antal, Optagelse og Afgang	— 379.
V. Videnskabelige Indretninger og Samlinger	— 382.
VI. Krigsskolens Bygning	— 384.
VII. Legater og Gaver	— 384.
VIII. Deconomisk Forsatning	— 387.

Nye Efterretninger.

Universitetet.

Quæstoratet	— 392.
Continuations-Examen artium 1834	— 418.
Examen philologico-philosophicum 1834	— 419.
Juridisk Examen 1834	— 431.
Theologisk Examen 1834	— 426.
Medicinsk Examen 1834	— 440.
Philologisk Examen 1834	— 441.
Stipendier	— 442.

Krigsskolen 1834	— 445.
----------------------------	--------

Rettelser.

S. 307, l. 3. C. 1. E.